

SISWA KOGIO

Lettera di Montagna

del 1791
Genova

546

1791

SISMATOCILIO

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ
ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙΟΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΤΑΞΕΩΣ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΒΑΣΕΙ
ΤΩΝ ΕΣΧΑΤΩΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΕΓΚΡΙΘΕΝΤΩΝ ΥΠΟ ΤΗΣ Α' ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ
ΠΡΟΣ ΕΓΚΡΙΣΙΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΒΙΒΛΙΕΚΔΟΤΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
Π. ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ ΚΑΙ ΣΑΣ
ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
Γαλατῆ, δδῶ Μαχμουδιῆ, ἀριθ. 19.

1912

Πάντα τὰ ἀντίτυπα δεόν νά φέρωσι τήν ἐπογραφὴν τῶν
ἐκδοτῶν

Παγγεῖδης

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ
ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙΟΝ

1. Τί κάμνει μία ὄρνις διὰ τὰ ὀρνίθιά της.

Μίαν ὠραίαν πρῶτον ἢ κυρία Ἑλένη
ἐξῆλθεν εἰς περίπατον μετὴν μικρὰν της
κόρην, τὴν Πηνελόπην.

Εἰς ἓν λιβάδιον εἶδον μίαν ὄρνιθα μετὰ
μικρὰ ὀρνίθιά της.

«Τί ὠραία πουλάκια καὶ πῶς τρέχουν
ζωηρά, ζωηρά», εἶπεν ἡ Πηνελόπη.

Ἄλλ' ἔξαφνα ἡ ὄρνις ἤρχισε νὰ τρέχη
ἀνήσυχος· ἠνοιξε τὰς πτέρυγάς της, ἐγονά-
τισε καὶ ἤρχισε νὰ προσκαλῆ τὰ μικρὰ της,
μετὰ δυνατὴν φωνήν.

Τὰ ὀρνίθια ἔτρεχον πρὸς τὴν μητέρα των
καὶ ἐκρύπτοντο κάτω ἀπὸ τὰς πτέρυγάς της.

Ἡ μικρὰ Πηνελόπη παρετήρει μετὰ ἀπο-
ρίαν τὴν ὄρνιθα.

*Ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῶν Βιβλιοκδοτικῶν Καταστημάτων

Π. Ἀγγελίδου καὶ Σίας.

*Ἐν Γαλατῇ, 66Φ Καρόντο 4910. 8

— «Τί ἔχει καὶ διατί φαίνεται τόσο φοβισμένη;» ἠρώτησε τὴν μητέρα της.

Ἡ κυρία Ἑλένη ἔδειξε εἰς τὴν κόρην της ἐν μικρὸν σημεῖον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπε·

«Βλέπεις αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον

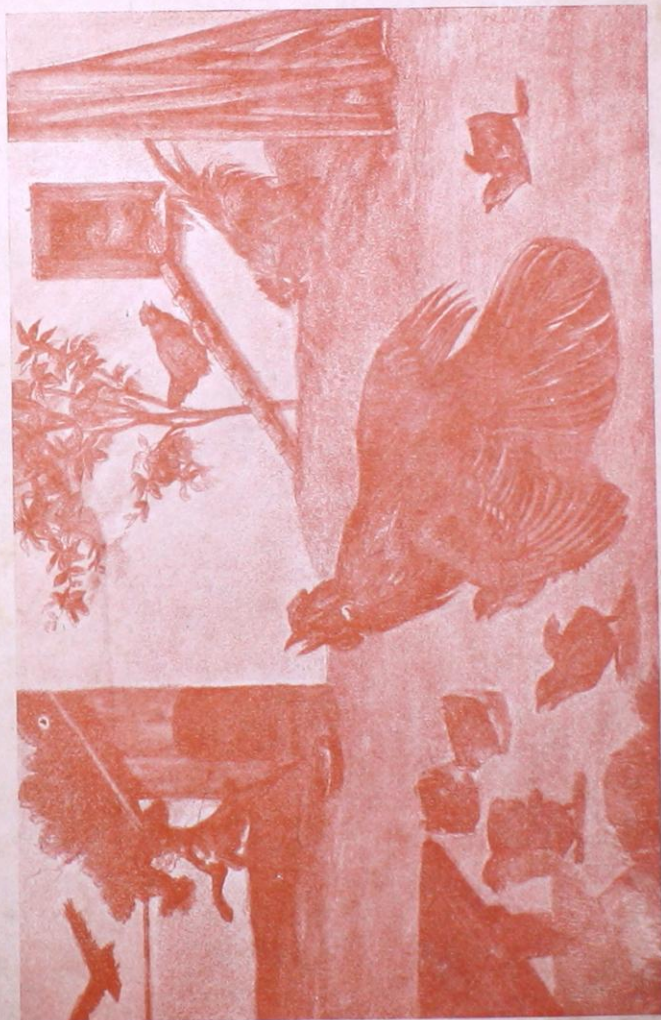

μαυρίζει ἐκεῖ ὑψηλά; Εἶνε ἱέραξ.

»Ὁ ἱέραξ εἶνε κακὸν πτηνὸν ἄρπάζει καὶ κατατρώγει τὰς ὄρνιθας καὶ τὰ ὄρνιθια.

»Ἡ δυστυχὴς μήτηρ τὸν εἶδεν ἀπὸ μακρὰν καὶ ἐτρόμαξε διὰ τὰ ἀγαπητὰ παιδία της.

»Εἶνε ἔτοιμος νὰ θυσιάσῃ καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν της, διὰ νὰ τὰ σώσῃ. Ἄν ἔλθῃ ὁ φοβερὸς ἱέραξ, δὲν θὰ τὸν ἀφήσῃ εὐκόλως νὰ

φάγη τὰ ὀρνίθιά της. Θὰ πολεμήσῃ μὲ αὐτόν, ἕως ὅτου ν' ἀποθάνῃ».

Ἡ Πηνελόπη ἐφοβήθη. Ἐκρατήθη σφιγκτὰ ἀπὸ τὴν μητέρα της, ὡς νὰ ἐκινδύνευε καὶ αὐτὴ ἀπὸ τὸν ἰέρακα.

Ἄλλ' ὁ ἰέραξ εἶδεν ἀνθρώπους πλησίον τῆς ὄρνιθος καὶ δὲν ἐτόλμησε νὰ ὀρμήσῃ κατ' αὐτῆς. Ἐστάθη ὀλίγον, ἐπτεροζυγίσθη καὶ ἔπειτα ἔφυγεν.

Ἡ ὄρνις, ἀφοῦ εἶδεν, ὅτι ἐπέταξε μακρὰν ὁ φοβερός ἐχθρός, ἐσηκώθη, εὐθύς δὲ τὰ μικρὰ ὀρνίθιά της ἔτρεχον πάλιν εἰς τὸ λιβάδιον ζωηρά.

 ι

// // // // // // // //

 / / / ι ι

2. Τί κάμνει μία μήτηρ διὰ τὸ ἄρρωστον
παιδίον αὐτῆς.

Ἐν παιδίον ἦτο πολὺ ἄρρωστον. Δὲν ἠδύ-
νατο νὰ σταθῆ εἰς τοὺς πόδας του καὶ δι'
αὐτὸ ἔπεσεν εἰς τὴν κλίνην.

Δὲν εἶχεν ὀρεξίν νὰ φάγῃ τίποτε, οὔτε
νὰ παίξῃ.

Εἶχε πυρετόν καὶ μεγάλην ζάλην.

Πλησίον τῆς κλίνης του ἐκάθητο ἡ μή-
τηρ του.

ὦ! πόσον λυπημένη ἦτο! Ἐβλεπε τὸ
ὠχρόν καὶ ἀδύνατον πρόσωπον τοῦ παιδίου,
ἤκουε τοὺς στεναγμούς του καὶ δάκρυα ἤρ-
χοντο εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της.

«Θεὲ μου!», ἔλεγε, «σῶσε τὸ παιδί μου.
Τί τὴν θέλω ἐγὼ τὴν ζωὴν, ἂν ἀποθάνῃ;
Προτιμῶ νὰ ἀποθάνω ἐγὼ καὶ ὄχι αὐτό».

Ἡμέραν καὶ νύκτα δὲν ἀπεμακρύνετο
ἀπὸ τὸ προσκεφάλαιόν του.

Αὐτὴ εἶδε μὲ τὴν χεῖρά της τὸ ἱατρι-
κόν, τὸ ὁποῖον διέτασεν ὁ ἱατρός.

Δὲν ἀνεπαύετο, δὲν ἐκοιμάτο.

Ἐμενεν ἐκεῖ, διὰ νὰ προσέχῃ καὶ περι-
ποιῆται τὸ τέκνον της.

Ὁ Θεὸς ἐλυπήθη τὴν μητέρα καὶ τὸ
παιδίον ἐσώθη.

Ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν κλίνην. Τὸ πρόσω-
πόν του δὲν εἶνε πλέον ὠχρόν.

Ἄλλ' ἡ μήτηρ ἐξακολουθεῖ ἀκόμη νὰ
τὸ περιποιῆται φροντίζει διὰ τὴν τροφήν του
τὸ προφυλάττει ἀπὸ τὰ ρεύματα τοῦ ἀέρος.

Μίαν ἡμέραν τὸ παιδίον εἶπεν εἰς τὴν
μητέρα του

— «Μητέρα μου, ἂν δὲν ἦσο σύ, ἐγὼ
τώρα θὰ ἤμην εἰς τὸν τάφον. Εἰς σέ χρεω-
στῶ τὴν ζωὴν μου.

» Ὅτε μὲ ἄφηνεν ὁ πυρετὸς καὶ ἤνοιγον
τοὺς ὀφθαλμούς μου, σὲ ἔβλεπον πάντοτε
πλησίον μου.

» Οὐδέποτε θὰ λησμονήσω τὴν ἀγάπην σου.

» Δὲν θὰ σὲ δυσαρεστήσω ποτέ! Θὰ
φροντίζω νὰ εἶσαι πάντοτε εὐτυχής. Θὰ σὲ
ἀγαπῶ καὶ ἐγὼ περισσότερον ἀπὸ τὴν ζωὴν
μου! ».

3. Πῶς νὰ λυπήσω τὴν μητέρα.

Πῶς νὰ πειράξω τὴν μητέρα,
νὰ κάμω ἐγὼ νὰ λυπηθῆ,
ἵπου ὅλη νύκτα κι' ὅλη ἡμέρα,
γιὰ τὸ καλὸ μου προσπαθεῖ;

Αὐτὴ, ἔς τὰ στήθη τὰ γλυκά της,
μὲ εἶχε βρέφος ἀπαλό,
μ' ἐκάθιζε ἔς τὰ γόνατά της
καὶ μ' ἔμαθε νὰ ὀμιλῶ.

Αὐτὴ μὲ τρέφει καὶ μ' ἐνδύνει,
αὐτὴ γιὰ μὲ πρῶι ξυπνᾷ
καὶ δίπλα ἔς τὴ μικρὴ μου κλίνη,
ἂν ἀρρωστήσω, ξαγρυπνᾷ.

Ἄ! πῶς λοιπὸν τέτοια μητέρα
νὰ κάμω ἐγὼ νὰ λυπηθῆ,
ἵπου ὅλη νύκτα κι' ὅλη ἡμέρα
γιὰ τὸ καλὸ μου προσπαθεῖ;

υ

υ υ υ υ υ υ υ υ

υ υ υ υ υ υ υ

υ υ

4. Ἡ ὄρνις.

Α'.

«Ποῖον παιδίον δὲν μὲ γνωρίζει; Εἶμαι ἡ ὄρνις.

»Εἰς τὴν κεφαλὴν μου ἔχω ἐν κόκκινον ὀδοντωτὸν κρέας, τὸ ὁποῖον λέγεται λόφος καὶ κάτω ἀπὸ τὸν λαιμὸν μου δύο στρογγύλα κόκκινα κρέατα, τὰ κάλλαια.

»Οἱ ὀφθαλμοί μου εἶνε μικροὶ καὶ στρογγύλοι.

»Τὸ ράμφος μου μικρόν, δυνατόν καὶ κυρτὸν εἰς τὸ ἄκρον, μὲ κοπτερά χεῖλη.

»Τὰ ὠτά μου εἶνε δύο μικραὶ ὀπαί, αἱ ὅποια μόλις φαίνονται.

»Τὸ σῶμά μου καλύπτεται ἀπὸ λεπτὰ πτίλα καὶ ἀπὸ πτερά.

»Ἡ οὐρά μου δὲν εἶνε μεγάλη καὶ αἱ πτέρυγές μου εἶνε μικραὶ καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἤμπορῶ νὰ πετάξω ὑψηλά, οὔτε πολλὴν ὥραν.

»Βαδίζω ὁμῶς εὐκόλως καὶ τρέχω μάλιστα ταχέως, ὅταν εἶνε ἀνάγκη. Ἔχω δυνατοὺς πόδας, εἰς ἕκαστον δὲ πόδα ἔχω τρεῖς δακτύλους ἐμπρὸς καὶ ἓνα ὀπίσω.

»Ονυχας ἔχω χονδρῶς καὶ δυνατοὺς, ἤμπορῶ δὲ δι' αὐτῶν νὰ σκαλίζω καὶ νὰ εὐρίσκω τὴν τροφήν μου.

»Ἐξυπνῶ, πρὶν ἀνατεῖλῃ ὁ ἥλιος, καὶ κοιμῶμαι εὐστὺς ἅμα ὄσση.

»Ὅταν ὁ καιρὸς εἶνε καλός, περιφέρομαι ὄλην τὴν ἡμέραν ἐλευθέρα εἰς τοὺς δρόμους, εἰς τὴν αὐλήν, εἰς τοὺς ἀγρούς.

»Τὴν νύκτα ὁμῶς, καθὼς καὶ ὅταν εἶνε κακοκαιρία, καταφεύγω εἰς τὸν ὄρνιθῶνα. Ὅλοι γνωρίζετε τὸ μικρὸν κτίριον, τὸ ὁποῖον κατασκευάζουσι δι' ἐμὲ οἱ ἄνθρωποι.

»Ὅταν ὁμῶς δὲν ἔχω ὄρνιθῶνα, καταφεύγω καὶ εἰς στάβλους καὶ εἰς ἀποθήκας. Φωλεὰν δὲν γνωρίζω. νὰ κατασκευάζω, ὅπως τὰ ἄλλα πτηνά.

Β'.

»Εἰς ὄλην μου τὴν ζωὴν γεννῶ πληθὺς ὤων.

»Τὰ πρῶτα τρία ἔτη γεννῶ ἀπὸ 100—130 τὸ ἔτος, ἔπειτα ὁμῶς βαθμηδὸν ὀλιγώτερα καί, ὅταν γίνω ὀκτώ ἔτων, δὲν γεννῶ πλέον.

»Ἀρχίζω νὰ γεννῶ, ὅταν γίνω ἕξ μηνῶν.

»Ὅλοι γνωρίζετε, ὅτι κακαρίζω, πρὶν γεννήσω· ἀφοῦ γεννήσω τὸ ὄν, κακαρίζω καὶ πάλιν ἀπὸ τὴν χαρὰν μου καὶ πίνω νερόν· ἀγαπῶ δὲ τὸ καθαρόν νερόν.

»Ὅταν ἔλθῃ ὁ καιρὸς νὰ κλωσθῆσθε—

τὴν ἀνοιξίαν συνήθως—, φανερώσω τοῦτο μὲ ἰδιαιτέραν φωνήν.

»Τὸ ἐννοεῖ ἡ κυρία μου, κατασκευάζει μίαν φωλεάν ἀπὸ ἄχυρα καὶ θέτει εἰς αὐτὴν δώδεκα ἕως δέκα ὀκτῶ ᾠά.

»Ἐγὼ κάθημαι μὲ μεγάλην ὑπομονὴν δέκα ὀκτῶ ἡμέρας τὸ θέρους καὶ εἴκοσι πέντε τὸν χειμῶνα καὶ τὰ κλωσσῶ.

»Βασμηδὸν μέσα εἰς ἕκαστον ᾠὸν σχηματίζεται ἐν πουλάκι, τρέφεται μὲ τὸ λευκῶμα, τὸ ὁποῖον περιέχει τὸ ᾠόν, ὅταν δὲ τελειώσῃ τοῦτο, θραύει μὲ τὸ ράμφος τοῦ τὸ κέλυφος καὶ ἐξέρχεται εἰς τὸν κόσμον.

»Ἀμέσως οἱ νεοσσοὶ τρέχουν κάτω ἀπὸ τὰς πτέρυγάς μου· ἐξ ἑβδομάδας τοὺς περιποιῶμαι μὲ πολλὴν ἀγάπην.

»Τοὺς γνωρίζω, ὅσοι πολλοὶ καὶ ἂν εἴνε, καὶ δὲν τοὺς συγχύζω μὲ τοὺς νεοσσοὺς ἄλλης ὄρνιθος.

»Ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ γνωρίζουσι τὴν φωνὴν τῆς μητρὸς των καὶ τρέχουν, ὅταν τοὺς φωνάζουν καὶ ἄλλαι κλωσσαὶ συγχρόνως.

Γ'.

»Εἶμαι ἱκανὴ νὰ εὐρίσκω μόνη τὴν τροφήν· σκαλίζω τὴν γῆν, διὰ νὰ εὔρω σπόρους καὶ σκώληκας, θραύω ὄστρακα κοχλιῶν καὶ τρώγω τοὺς κοχλίας· ἀναβαίνω εἰς κλήματα καὶ δένδρα, διὰ νὰ τρώγω τοὺς καρπούς· τρέχω ἀπρόσκλητος ἐκεῖ, ὅπου τρώγει ὁ ἵππας ἢ τὸ πρόβατον καὶ λαμβάνω, ὅ,τι δυνηθῶ ἀνέρχομαι εἰς λαχανοκῆπους καὶ τότε οἱ κηπουροὶ δὲν μένουν διόλου εὐχαριστημένοι.

»Ἀλλὰ καὶ ἡ κυρία μου, ἡ ὁποία μὲ περιποιεῖται πολὺ διὰ τὰ ᾠά μου, μοὶ ἐτοιμάζει τροφήν, μοὶ δίδει σπόρους γεννημάτων, χυλὸν ἀπὸ πίτυρα μὲ χορταρικά, φλοιοὺς καρπῶν καὶ ἄλλας τροφάς.

»Εἶμαι πολυφάγος, ὅπως βλέπετε. Ἀλλὰ δὲν φροντίζω μόνον διὰ τὸν ἑαυτὸν μου· ὅταν εὐρίσκω τροφήν, προσκαλῶ μὲ ἰδιαιτέραν φωνὴν τὰ μικρά μου. Ἄν εἴνε σπόροι, τοὺς θραύω· ἂν εἴνε σκώληκες, τοὺς μασσῶ μὲ τὸ ράμφος μου καὶ τοὺς προσφέρω εἰς αὐτά.

»Εἶμαι πάντοτε πλησίον των καὶ τὰ προσέχω. Ὅταν ἴδω κίνδυνον, τὰ προσκαλῶ μὲ ἀνήσυχον φωνὴν νὰ τρέξουν νὰ κρυφθοῦν ὑπὸ τὰς πτέρυγας μου.

»Καί, ἂν ἔλθῃ ὁ ἐχθρὸς, δὲν τὸν φοβοῦμαι, ὅσον φοβερὸς καὶ ἂν εἴνε. Ὑπερασπίζω μὲ θάρρος τὰ τέκνα μου, ὁρμῶ ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ καὶ δὲν συλλογίζομαι τὸν θάνατον.

«Εἶμαι ἀληθινὴ μήτηρ».

Ὅπως σκεπάζει ὁ οὐρανὸς τὴν γῆ,
ἔτσι σκεπάζει ἡ μάνα τὸ παιδί.

π

π π π π π π π π π π
π π π π π π π π π π
π π π π π π π π π π

5. Τί κάμνει ὁ Παῦλος διὰ τὴν
μητέρα του.

Ἐν πτωχὸν καὶ ὀρφανὸν παιδίον, ὁ Παῦλος, ἦτο ὑπερέτης εἰς ἓν κατάστημα.

Ὁ κύριός του, ὅστις ὠνομάζετο Μάρκος, ἠγάπα τὸν Παῦλον καὶ τὸν ἔστειλεν εἰς τὸ ἐσπεινὸν σχολεῖον, διὰ νὰ μανθάνῃ γράμματα.

Ὁ Παῦλος ἦτο φρόνιμος, ἐπιμελὴς καὶ πρόθυμος εἰς τὰς ἐργασίας.

Ὅτε ἐπλησίασε τὸ Πάσχα, ὁ κ. Μάρκος εἶπεν εἰς τὸ παιδίον·

«Σήμερον θὰ ἔλθῃς νὰ σοὶ ἀγοράσω μίαν νέαν ἐνδυμασίαν διὰ τὸ Πάσχα».

— «Εὐχαριστῶ, κύριε», εἶπεν ὁ Παῦλος. Ἄλλ' ἔμεινε συλλογισμένος, ὡς νὰ ἤθελε νὰ εἶπῃ τι καὶ δὲν εἶχε τὸ θάρρος.

— «Τί συλλογίζεσαι, Παῦλε;», ἠρώτησε τότε ὁ κύριος Μάρκος.

— «ὦ κύριε», εἶπε τὸ παιδίον. «Πατέρα δὲν ἔχω καὶ ἡ χήρα μήτηρ μου μὲ τὰ ὀρφανὰ ἀδελφία μου πῶς θὰ περάσουν εἰς

τὸ χωρίον μας τὸ Πάσχα! Στείλατε εἰς τὴν μητέρα μου τὰ χρήματα, μὲ τὰ ὅποια θὰ ἀγοράσετε ἐνδύματα δι' ἐμέ!

»Δὲν βλέπτει, ἂν εἶνε παλαιὰ τὰ φορέματά μου· ἐγὼ θὰ τὰ διατηρῶ πάντοτε κα.σαρά».

Δάκρυα ἐφάνησαν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ παιδίου.

—«Παῦλε», εἶπε μὲ συγκίνησιν ὁ κύριος Μάρκος· «εἶσαι καλὸν παιδίον.

» Ἀπὸ σήμερον θὰ σοὶ δῶω μισθὸν τρία μετζίτια τὸν μῆνα.

»Νὰ ἔλθῃς νὰ σοὶ ἀγοράσω τὴν νέαν ἐνδυμασίαν· θὰ στείλω καὶ εἰς τὴν μητέρα σου δύο λίρας διὰ νὰ ἀγοράσῃ, ὅ,τι χρειάζεται διὰ τὸ Πάσχα.

»Ἐπειτα ἀπὸ ὀλίγους μῆνας τῇ στέλλεις καὶ σὺ ἀπὸ τοὺς μισθοὺς σου».

Ὁ μικρὸς Παῦλος ἤρπασε τὴν χειρὰ του καὶ τὴν ἐφίλησε μὲ εὐγνωμοσύνην.

6. Τί κάμνει ὁ Ἀλέξανδρος, ὁ υἱὸς ἐνὸς κηπουροῦ, ὅτε ἠσθένησαν οἱ γονεῖς του.

Ὁ πατὴρ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἦτο κηπουρὸς καὶ ἀνοκόμεος· κατ'ἴκει δ' ἔξω εἰς τὰ περίχωρα μιᾶς πόλεως, ὅπου εἶχεν ἓνα μικρὸν ἀνθῶνα.

Ἐνῶ ὁ πατὴρ ἐπεριποιεῖτο τὰ ἄνθη, ἡ μήτηρ εἰργάζετο ἐντὸς τοῦ μικροῦ οἴκου, ὁ ὁποῖος ἀπήστραπτεν ἀπὸ καθαριότητα, καὶ ὁ μικρὸς Ἀλέξανδρος μετέβαινεν εἰς ἓν σχολεῖον τῆς πόλεως.

Ὁ πατὴρ ἔκοπτε ἄνθη, τὰ ἐτοποθετεῖ καλῶς μέσα εἰς μικρὰ καλάθια καὶ τὰ ἔφερεν εἰς τὴν πόλιν· τὰ ἐπώλει εἰς τοὺς ἀνοηπώλας καὶ ἐκέρδιζεν ἄρκετὰ χρήματα.

Ἡ μήτηρ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἦτο μίαν ἡμέραν ἀσθενής, ὁ δὲ πατὴρ του ἐνῶ ἔσκαπτεν εἰς τὸν ἀνθόκηπον, ἐκτύπησεν ἄρκετὰ σοβαρὰ τὸν πόδα του μὲ τὴν σκαπάνην.

«Ἄτυχία μας!», ἔλεγεν τὴν ἑσπέραν ὁ πατὴρ· «ἡ μήτηρ σου, Ἀλέξανδρε, ἠσθένησεν, ἐγὼ ἐκτύπησα καὶ τὰ ἄνθη αὔριον πρέπει νὰ ποτισθῶσι. Τὸ πρωὶ νὰ υπάγῃς νὰ ζητήσῃς κανένα ἐργάτην. Πτωχοὶ ἡμεῖς, δὲν ἔχομεν χρήματα δι' ἐργάτας· ἀλλὰ τί νὰ γίνῃ!».

Πολὺ πρωὶ ὁ Ἀλέξανδρος εὗρίσκετο εἰς τὸν κήπον.

Ἡ αὐγὴ ἦτο θαυμασιὰ· ἡ πρωϊνὴ αὐρα ἐλόδρροσος καὶ αἱ ἀηδόνες ἐκελάδουν μὲ μεγάλην εὐθυμίαν.

Ὁ Ἀλέξανδρος μὲ τὰ παλαιὰ του ὑποδήματα καὶ τὰ παλαιὰ του ἐνδύματα ἐγέμιζεν ἕως τὸ μέσον τὸ ποτιήτριον ἀπὸ τὴν δεξαμενὴν καὶ ἐπότιζε τὰ ἄνθη.

Ὅτε ὁ ἥλιος ἀνέτειλεν, τὸ πότισμα εἶχε τελειώσει.

Ὁ πατὴρ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐξύπνησε καὶ σιγὰ σιγὰ

κατέβη εἰς τὸν κῆπον. Εἶδε τὸν καλὸν Ἀλέξανδρον καὶ ἠὺχαριστήθη ὅσον ποτὲ ἄλλοτε.

Ἐκάθησε τότε εἰς ἓν κάθισμα καὶ ὠδήγησε τὸν Ἀλέξανδρον, ποῖα ἄνθη νὰ κόψῃ μὲ τὸ μικρὸν ψαλίδιον.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἔφερε τὸ καλάθιον καὶ τὰ ἄνθη εἰς τὸν πατέρα του, ὁ ὁποῖος τὰ ἐτοποθέτησε καταλλήλως.

Κατόπιν ὁ Ἀλέξανδρος ἤτοιμασθη διὰ τὸ σχολεῖον, ἔλαβε τὸ καλάθιον εἰς τὰς χεῖρας καὶ τὸ μετέφερεν εἰς τὸ ἀνοπωλεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον τῆ εἶπε ὁ πατὴρ του.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ κατὰ τὰς ὁδηγίας τοῦ πατρός του ὁ Ἀλέξανδρος ἐπεριποιήθη τὰ ἄνθη τοῦ κήπου των, μέχρις ὅτου ἐθεραπεύθησαν ἡ μήτηρ καὶ ὁ πατὴρ του.

Καὶ κατόπιν δέ, ὁσάκις δὲν εἶχεν μελέτην, ἐβοήθει τὸν πατέρα του εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ ἀνθῶνός των.

7. Πόσον ἀγαπᾷ ὁ Πέτρος τὴν μητέρα του.

Εἰς πλούσιος ἀνθρωπος, ὅστις ἔλειπεν εἰς τὰ ξένα, ἐπέστρεψε μετὰ πολλὰ ἔτη εἰς τὴν πατρίδα του.

Μίαν ἡμέραν ἐπεσκέφθη τὸ σχολεῖον τῆς πατρίδος του. Παρατήρησε δέ, ὅτι τὰ παιδιά ἦσαν ἐπιμελῆ καὶ ἠὺχαριστήθη πολύ.

Ὅτε δὲ ἀνεχώρει, εἶπεν εἰς τὸν διδάσκαλον·

«Σὰς παρακαλῶ πολὺ τὴν Κυριακὴν νὰ φέρετε τὰ παιδιά εἰς τὴν ἐξοχίην, διὰ νὰ διασκεδάσουν· διὰ τὴν τροφήν θὰ φροντίσω ἐγώ!»

Τὴν Κυριακὴν, μετὰ τὴν ἐκκλησίαν ὁ διδάσκαλος ὠδήγησε τὰ παιδιά εἰς τὴν ἐξοχίην, ὅπου ἦσαν ἐλαίαι μὲ καταπράσινα φυλλώματα καὶ ἄλλα δένδρα.

Τὰ παιδιά ἔπαιζον εἰς τὴν σιάν των καὶ ἔψαλλον ὠραία ᾄσματα τοῦ σχολείου.

Ὅτε ἔγινε μεσημβρία, ὑπερέται τοῦ πλουσίου ἐμοίρασαν εἰς τὰ παιδιά τεμάχια ἄρτου καὶ κρέατος, τὸ ὁποῖον εἶχε ψηθῆ εἰς τὴν σοῦβλαν.

Τὰ παιδιά ἤρχισαν νὰ τρώγουν μὲ πολλὴν ὄρεξιν.

Ἐν ἔμωσ, πολὺ πτωχόν, καθὼς ἐφαίνετο ἀπὸ τὰ ἐνδύματά του, ὁ Πέτρος, ἐσηκώθη, ἔκοψε φύλλα συκῆς, περιετύλιξεν ἐντὸς αὐτῶν τὸ κρέας, τὸ ἐφύλαξεν, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν θέσιν καὶ ἤρχισε νὰ τρώγῃ μόνον τὸν τὸν ἄρτον του.

Ὁ πλούσιος, ὅστις ἦτο ἐκεῖ πλησίον, εἶδε τί συνέβη. Ἐφώνησε λοιπὸν τὸ παιδίον καὶ τὸ ἠρώτησε·

— «Διατί δὲν τρώγεις, παιδί μου, τὸ κρέας, τὸ ὁποῖον σοὺ ἔδωκα ; »

— «Θὰ τὸ φυλάξω διὰ τὴν μητέρα μου», εἶπε τὸ παιδίον.

— «Ἐγὼ θέλω σὺ νὰ τὸ φάγῃς», εἶπεν ὁ πλούσιος.

— «Σὰς παρακαλῶ πολὺ», εἶπε τὸ παιδίον μὲ παρακλητικὴν φωνήν, «εἶνε ἀσθενής... εἰς τὴν κλίνην... ἀφήσατέ με νὰ ὑπάγω τὸ κρέας εἰς τὴν μητέρα μου. Θὰ εὐχαριστηθῶ πολὺ περισσότερον, παρὰ ἂν τὸ φάγω ἐγώ».

Ὁ πλούσιος συνεκινήθη πολὺ ἐκ τῶν λόγων τοῦ Πέτρου.

Ἐζήτησε πληροφορίας περὶ τοῦ παιδίου· ἦτο ὁ καλύτερος μαθητὴς τοῦ σχολείου· ἡ μήτηρ του ἦτο χήρα μὲ τρία ὄρφανά.

Καὶ ὁ πλούσιος ἐπροστάτευσεν τὴν δυστυχῆ οικογένειαν τοῦ φιλοστόργου παιδίου.

8. Ἐρχεται ὁ πατέρας.

Ἦπερ καὶ βραδιάζει,
ἐκλείσεν ἡ ἀγορά,
ἡ μητέρα ἰσάζει
τὸ τραπέζι μὲ χαρά!

Κάποιο ἴσ' ἂν κ' ἐμένα
περιμένει χαροπά,
κάποιος γνωρισμένα
ἴς τὴν ἐξώθυρα κτυπᾷ.

Τὸν ἀκούεις κάτω,
μητερίτσα μου καλή;
Νὰ τὸ πάτημά του
τριῖει ἴπανου ἴς τὸ σκαλί!

Μύρισ' ὁ ἀέρας,
ἔφεξε τὸ σπιτικό,
ἔρχετ' ὁ πατέρας
μὲ χαμόγελο γλυκό.

Οὐδὲν γλυκύτερον τὸν γονέων.

Χάριν τῶν γονέων πρέπει νὰ θυσιάσωμεν τὸ πᾶν.

0

uuuu

ooooo

9. Ἱστορία μιᾶς ἐλαίας.

« Ἐγενήθη ἐντὸς ἑνὸς ἀγροῦ ἀπὸ τὴν ρίζαν μιᾶς μεγάλης ἐλαίας.

» Καὶ κατ' ἀρχὰς ὁ κορμὸς ἦτε πολὺ λεπτὸς καὶ τρυφερὸς.

» Μίαν ἡμέραν ἦλθεν εἰς τὸν ἀγρὸν ὁ κύριός μου, καὶ ἀφοῦ μὲ παρητήρησε καλά, εἶπε :

— » Τώρα ἐρχεται ὁ χειμὼν. Ὁ βορρᾶς θὰ φυσᾷ δυνατά· σὺ εἶσαι μικρὰ καὶ ὁ κορμὸς σου ἀδύνατος· πρέπει νὰ σὲ στηρίξω διὰ νὰ μὴ σὲ καταστρέψῃ ὁ ἄνεμος.

» Καὶ ἐστήριξεν εἰς τὴν γῆν πλησίον μου ἕνα πάσσαλον, εἰς τὸ ὅποιον μὲ ἔθεσε μὲ ἓν λεπτὸν σχοινίον.

» Τὴν ἄνοιξιν ὁ χωρικὸς ἦλθε καὶ πάλιν καὶ ἔσκαψεν ἕνα λάκκον γύρω εἰς τὴν ρίζαν μου καὶ ἔρριψε λίπασμα ἐντὸς αὐτοῦ.

» Μίαν δὲ ἡμέραν ἔλαβε μεγάλην καὶ κοπτερὰν φαλίδα καὶ μὲ ἐκλάδευσε.

» Καὶ κατ' ἀρχὰς δυσηρεστήθη, διότι ἔκοψεν ἀρκετοὺς κλώνους μου καὶ ἐλοκλήρους κλάδους· ἀλλά, ὅτε εἶδον, ὅτι τινὲς ἐξ αὐτῶν εἶχον κάμπας ἢ ἦσαν πολὺ ἀδύνατοι, ἐνέγησα, ὅτι τοὺς ἔκοψε διὰ τὸ καλὸν μου.

» Πραγματικῶς μετ' ὀλίγον ἤρχισα νὰ μεγαλῶνω καὶ νὰ γίνωμαι δυνατωτέρα.

» Ὅλιγον κατ' ὀλίγον ἐγινόμην καὶ ἐγὼ μεγάλη ἐλαία.

» Αἱ ρίζαι μου ἐξηπλώθησαν κάτω ἀπὸ τὸ χῶμα καὶ εἰσήλθον βαθύς εἰς αὐτό.

» Ἡμεῖς αἱ ἐλαῖαι ἔχομεν κορμὸν μᾶλλον χαμηλόν, ὃ ὁποῖος ὁμοῦ δύναται νὰ γίνῃ πολὺ χονδρὸς· ἔσον δὲ μεγαλώνωμεν, γίνεται ἀνώμαλος καὶ στρεβλός.

» Ὁ κορμὸς μερικῶν παλαιῶν ἐλαίων, αἱ ὁποῖαι εἶνε πλησίον μου, σχηματίζει βαθείας καὶ πλατείας κοιλότητος.

» Οἱ κλάδοι μου ἔγιναν πολλοὶ καὶ πυκνοί.

» Ὅτε ἤμην μικρά, ὁ φλοιός μου ἦτο τρυφερὸς καὶ λείος, ἀλλ' ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐσκληρύνθη καὶ ἐσχίσθη.

» Ἐχὼ πολλὰ καὶ πυκνὰ φύλλα, ἕκαστον δὲ ἐξ αὐτῶν εἶνε μικρὸν καὶ στενὸν καὶ εἰς τὸ ἄκρον ὀξύ· ἡ ἄνω πλευρὰ αὐτῶν ἔχει πράσινον χρῶμα καὶ εἶνε λεία, ἡ δὲ κάτω ἔχει θαμβὸν λευκόν, ὡς τοῦ ἀργύρου, καὶ εἶνε κάπως τραχεῖα.

» Τὰ φύλλα μου τὰ διατηρῶ ὅλον τὸ ἔτος, ὥστε εἶμαι ἀειθαλής.

Β'.

» Μεγάλην χαρὰν ἠσθάνθην τὸν Μάιον, ὅτε οἱ κλάδοι μου ἐγέμισαν ἀπὸ ἄνθη.

» Τὰ ἄνθη μου εἶνε πολὺ μικρὰ καὶ λευκὰ καὶ δὲν ἔχουν ὁσμὴν.

» Ὅτε ἔπεσαν τὰ ἄνθη, ἐφάνησαν οἱ καρποὶ μου.

» Οἱ καρποὶ οὗτοι κατ' ἀρχὰς ἦσαν μικροί, στρογγύλοι καὶ πράσινοι· ἀλλὰ βαθμηδὸν ἔγιναν μεγαλύτεροι καὶ ὀρίμασαν.

» Τὸ φθινόπωρον ἤρχισαν νὰ πίπτουν μόνοι των, ἀλλὰ μίαν ἡμέραν ὁ κύριός μου ἤλθε καὶ τοὺς ἐτρέγγησεν ὅλους.

» Παρήλθον πολλὰ ἔτη· ὁ κύριός μου ἀπέθανε, τὰ τέκνα του, τὰ ὅποια ἦσαν μικρὰ παιδιά, ἔγιναν ἄνδρες καὶ ἐγὼ ἐξακολουθῶ νὰ ἀνθῶ τὸν Μάϊον, νὰ παράγω καρπούς τὸ φθινόπωρον.

» Χιλιάδες ἀνθρώπων ἔφαγον ἀπὸ τὰς ἐλαίας μου καὶ ποῖος ἠξεύρει, εἰς πόσας ἐκκλησίας, πρὸ πόσων εἰκόνων ἐκάη τὸ ἔλαιον, τὸ ὅποσον ἐξήχθη ἐκ τοῦ χυμοῦ τῶν ἐλαίων μου!

» Πλησίον μου βλέπω ἐλαίας γηραιάς, αἱ ὅποιαί, ὅπως λέγουν, ἔζησαν χιλιάδας ἔτη.

» Καὶ ἐγὼ θὰ γηράσω, ὅπως αὐταί, καί, ἕως ὅτου γηράσω, θὰ παράγω καρπούς, ὅπως αὐταί.

» Ἀλλά, καὶ ἂν γίνῃ κοῖλος ὁ κορμός μου καὶ ἂν δὲν δύναμαι πλέον νὰ παράγω καρπούς, πάλιν δὲν θὰ εἶμαι ἄχρηστος.

» Τὸν χειμῶνα, ἔταν συρίζῃ ἡ βορρᾶς καὶ τὸ φύκος εἶνε δριμύ, τὰ ξύλα μου εἰς τὴν ἐστίαν τοῦ κυρίου μου θ' ἀναδίδουν ὠραίας φλόγας καὶ τὰ παιδιά του θὰ θερμαίνονται ἐλόγουρά τῆς ἐκβάλλοντα φωνᾶς χαρᾶς».

α

οοοιιιιοι

α α α α

10. Τί κάμνουν τρεῖς μικραὶ ἐλαῖαι, ἀδελφαί.

Εἰς τὴν κορυφὴν ἑνὸς λόφου εἶχον φυτρώσῃ τρεῖς ἐλαῖαι.

Τὸ μέρος ἦτο ὑψηλόν, ἄλλα δένδρα δὲν ὑπῆρχον πλησίον, ὅτε δὲ ἔπνεε δυνατὸς ἄνεμος, ἔσειε μὲ ὀρμὴν τὰ μικρὰ δένδρα καὶ τὰ ἐλύγιζεν, ὡς νὰ ἤθελε νὰ τὰ θραύσῃ.

Ἡμέραν τινὰ ἡ μία ἐλαία εἶπεν εἰς τὰς ἄλλας δύο:

« Ἀδελφαί μου, εἴμεθα καὶ αἱ τρεῖς μικραὶ ἀκόμη καὶ ὁ κορμός μας εἶναι τρυφερὸς καὶ λεπτός· ἂν πνεύσῃ λοιπὸν δυνατὸς ἄνεμος αὔριον, θὰ μᾶς συντρίψῃ καὶ θὰ μᾶς ἐκριζώσῃ ».

— Τὶ νὰ κάμωμεν, ἀδελφή μου », ἀπεκρίθησαν αἱ ἄλλαι, « ἀφοῦ ἐγεννήθημεν εἰς τὸ κακὸν τοῦτο μέρος; ».

— « Ἀκούσατε τί νὰ κάμωμεν!

» Νὰ συμπλέξωμεν τοὺς κλάδους μας, νὰ σχηματίσωμεν καὶ αἱ τρεῖς ἓν μόνον δένδρον καὶ ἡ μία νὰ βοηθῇ τὰς ἄλλας ».

Αἱ δύο ἄλλαι ἐδέχθησαν καὶ συνέπλεξαν τοὺς κλάδους των· ὅστις δὲ ἔβλεπεν αὐτὰς ἀπὸ μακρᾶν, ἐνόμιζεν, ὅτι ἦσαν ἓν μόνον δένδρον.

Ἄς φυσᾷ τώρα ὁ ἄνεμος ὅσον θέλει· αἱ τρεῖς ἀδελφαὶ δὲν τὴν φοβοῦνται πλέον· εἶναι ἡνωμένοι καὶ διὰ τοῦτο δυναταί.

Καὶ βαθμηδὸν αὐξάνουν καὶ γίνονται ὠραῖα καὶ μεγάλα δένδρα.

11. Τὰδέλφια καὶ τὰ κλαδιά.

Ἕνας γέρος γεωργὸς
 εἶχε ἀμπελοχώραφα
 καὶ εἶχε καὶ ὀκτὼ παιδιά,
 ποῦ ὅλη ἡμέρα ἔμάλωναν
 Ἄπ' τὴν πίκρα τὴν πολλὴ
 ἔπασ' ἄρρωστος βαριά·
 τὰ παιδιά του ἔφώναξε
 γύρω ἔς τὸ κρεββάτι του.
 Εἶπε καὶ σφικτόδεσαν
 μὲ σχοινὶ ὀκτὼ κλαδιά,
 «Ἄν μπορῆτε, σπάστε τα!»
 Ἕνας ἐδοκίμασε,
 καὶ ἄλλος, καὶ ἄλλος ὕστερα·
 ἄδικος ὁ κόπος των!
 «Λῦστε τώρα τὰ κλαδιά
 καὶ ἕνα ἕνα σπάστε τα!».
 Εὐκόλα ὁ καθένας των
 ἔσπασε πάντα κλαδί.
 Τότε λέγει ὁ γέροντας
 «Ἐνωμένα τὰ κλαδιά
 οὔτε τὰ λυγίσαστε
 χωρισμένα τὰ κλαδιά
 κάθε χέρι τᾶσπασε.

Γυιοὶ καὶ παλληκάρια μου
 τὴν εὐχὴ μου νᾶχετε,
 ἐνωμένοι ζήσετε,
 δύναμι γὰ νᾶχετε!

Ὅστις φροντίζει περὶ τοῦ ἀδελφοῦ του, φροντίζει περὶ τοῦ ἑαυτοῦ του.

Ἀδέλφια ἐνωμένα, σπίτια εὐτυχισμένα.

ρ
 ρ ρ ρ ρ
 ρ ρ ρ ρ
 μία νύφη

12. Πῶς φέρονται δύο μύρμηκες πρὸς ἓνα σύντροφόν των.

Εἰς μύρμηξ εὗρηκεν ἓνα στάχυν κριθῆς καὶ ἐπροσπάθει νὰ σύρῃ αὐτὸν εἰς τὴν φωλεάν του.

Ἄλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσεν· ὁ στάχυς ἦτο πολὺ χονδρὸς καὶ ὁ μύρμηξ ἦτο ἀδύνατος.

Τότε ἀναβαίνει ἐπὶ μίᾳ πέτρας, παρατηρεῖ δεξιὰ καὶ ἀριστε-

ρὰ καὶ διακρίνει δύο ἄλλους μύρμηκας.

Καταβαίνει ἀμέσως, τρέχει πρὸς αὐτοὺς καὶ τοῖς λέγει εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν μυρμηκῶν:

« Ἀδελφοί, ἐλθετε ταχέως νὰ με βοηθήσετε; Εὗρηκα ἓνα μεγάλον στάχυν κριθῆς, ἀλλὰ δὲν κατορθώνω νὰ τὸν σύρω μόνος εἰς τὴν φωλεάν ».

— « Εὐχαρίστως θὰ σὲ βοηθήσωμεν, ἀδελφέ », εἶπον οἱ δύο μύρμηκες.

Καὶ κατέβησαν μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ μέρος, ὅπου εὗρισκετο ὁ στάχυς τῆς κριθῆς.

Ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ἦτο ἀδύνατον εἰς ἓνα, ἦτο τώρα εὐκόλον εἰς τοὺς τρεῖς. Μετ' ὀλίγον μετέφερον τὸν χονδρὸν στάχυν εἰς τὴν φωλεάν αὐτῶν.

13. Πῶς φέρονται ὁ Ἀγησίλαος καὶ ἡ Καλλιόπη πρὸς μίαν κρυώνουσαν καρδερίαν.

« Ἄχ, πόσον ψῦχος εἶναι σήμερον! », ἔλεγεν ἡ Καλλιόπη, ὅτε ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὸ σχολεῖον εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ εὐθὺς ἔτρεξεν εἰς τὴν θερμάστραν, ἵνα θερμάνῃ τὰς παγωμένας χειράς της.

Καὶ ὁ ἀδελφός της, ὁ Ἀγησίλαος, εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον μὲ κοκκίνην ἐκ τοῦ ψύχους μύτην καὶ ἔτριβε τὰς χειράς του.

Ἐνῶ τὰ δύο παιδία ἐθερμαίνοντο, αἴφνης ἤκουσαν θόρυβον εἰς τὸ παράθυρον· τίκ! τίκ! τίκ! ἤκούετο, ὡς νὰ ἐκτύπα κανεὶς τὴν ὑάλον.

Τρέχουν καὶ μὲ ἐκπληξίν των βλέπουν ἓν ὠραιότατον πτηνόν, τὸ ὅποιον εἶχε προσκολληθῆ μὲ τοὺς μικροὺς του πόδας εἰς τὸ ξύλον τοῦ παραθύρου καὶ ἐκτύπα μὲ τὸ ράμφος του ἐπὶ τῆς ὑάλου.

Ἐτρεμεν ἀπὸ τὸ ψῦχος τὸ κακόμοιρον καὶ ἔδλεπε μέσα εἰς τὸ δωμάτιον.

« Θεέ μου », ἐφώνασεν ἡ Καλλιόπη, « πόσον κρυώνει τὸ κακόμοιρον! Θὰ τοῦ ἀνοίξω νὰ εἰσέλθῃ ». Καὶ ἤνοιξεν ἀμέσως τὸ παράθυρον.

Τὸ πτηνὸν διόλου δὲν ἐφοβήθη. Ἀπὸ τὴν χαρὰν του ἐτερέτιζεν, εἰσῆλθεν εἰς τὸ θερμὸν δωμάτιον, ἐπέταξε δύο τρεῖς φορές ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ὡς νὰ ἤθελε πρῶτον νὰ ζεσταθῇ καλῶς, καὶ ἔπειτα ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐμπροσθεν τῶν παιδίων.

« Θὰ πεινᾷ τὸ κακόμοιρον », ἔκραξαν μὲ μίαν φωνήν καὶ τὰ δύο παιδία. Ἡ Καλλιόπη ἔτρεξε καὶ ἔφερεν ἀμέ-

σας ἀπὸ τὸ ἐρμάριον ἄρτον, ἔτριψεν αὐτὸν εἰς πολὺ λεπτότατα ψίχαλα καὶ τὰ ἔδωκεν εἰς τὸ πτηνὸν νὰ φάγη.

Εἰς ὀλίγας στιγμὰς κατέφαγεν ὅλα τὰ ψίχαλα, ὅσα τῷ ἔδωκαν, διότι ἦτο πολὺ πεινασμένον.

Ἄφου ἔφαγεν, ἐκτένισε μὲ τὸ ράμφος του τὰ ὠραῖά του πτερὰ καὶ ἐκάθισεν ἤσυχον.

Τὰ παιδία εἶχον περικυκλώσει τὸ μικρὸν πτηνὸν καὶ τὸ ἔβλεπον μὲ μεγάλην εὐχαρίστησιν καὶ περιέργειαν.

Τὸ δωστυχές, ἀφου ἔθερμάνθη καὶ ἔφαγε καλά, ἔγινε ζωηρόν. Τὰ ἐκύτταζε αὐτὰ μὲ ζωηροῦς ὀφθαλμοῦς καὶ ἑτερέτιζεν εὐχάριστα.

— «Τὶ πτηνὸν νὰ εἶνε;» ἠρώτησεν ἡ Καλλιόπη. «Εἶνε καρδερίνα», ἀπήντησεν ὁ Ἀγησίλαος. «Δὲν βλέπεις τὸ κόκκινον σημάδι ἄνωθεν τοῦ ράμφους καὶ κίτρινα πτερὰ εἰς τὰς πτέρυγας; Κελαδεὶ πολὺ ὠραῖα. Νὰ τὸ βάλωμεν εἰς τὸ κλωβίον καὶ νὰ τὸ θέσωμεν πλησίον τοῦ παρθύρου».

Ὅπως εἶπον καὶ ἔπραξαν. Ἐφεραν ἓν κλωβίον, ἔθεσαν ἐντὸς αὐτοῦ δύο δοχεῖα, τὸ ἓν διὰ τὴν τροφήν καὶ τὸ ἄλλο διὰ τὸ ὕδωρ, καὶ ἔβαλαν μέσα τὸ πτηνόν. Ἀφῆκαν ὅμως τὴν θυρίδα ἀνοικτήν, ἵνα εἰσέρχεται καὶ ἐξέρχεται, ὅταν θέλῃ.

Ἡ καρδερίνα ἐφαίνετο εὐχαριστημένη ἐντὸς τοῦ κλωβίου. Ὀλίγον δὲ κατ' ὀλίγον ἐξημερώθη τόσο, ὥστε, ἅμα τὰ παιδία τὴν ἐφώναζον, ἐπέτα καὶ ἤρχετο καὶ ἐκάθητο ἀφόβως εἰς τὰ δάκτυλά των, ἀνέβαινεν εἰς τὴν κεφαλὴν των, ἐκάθητο εἰς τοὺς ὄμους των καὶ ἐλάμβανεν ἀπὸ τὸ στόμα των μὲ τὸ ράμφος της ψίχαλα ἢ μικρὰ τεμάχια ζαχαρέως, τὰ ὅποια τῆς ἔδιδον.

Τὰ χαριτωμένα ταῦτα παιγνίδια τῆς καρδερίνας ἠδύχαριστον τὰ μικρὰ παιδία, τὰ ὅποια διεσκέδαζον ὀχλὸν μὲ αὐτήν.

Ὅτε ἐπανῆλθεν ἡ ὠραία ἄνοιξις καὶ τὰ δένδρα ἐπραοίνισαν, εἶπεν ἡ μήτηρ τῶν παιδιῶν εἰς αὐτὰ:

— «Ἀκούσατε, τέκνα μου: τώρα θὰ ἠδύχαριστεῖτο ἡ καρδερίνα σας περισσότερο ἐξω ἢ μέσα εἰς τὸ δωμάτιον. Ἀπολύσατέ την διότι ἡμπορεῖ νὰ ἀποθάνῃ εἰς τὸ κλωβίον καὶ τότε θὰ εἶναι κρῖμα!

Ὁ Ἀγησίλαος καὶ ἡ Καλλιόπη πολὺ ἐδυσκολεύοντο νὰ ἀποχωρισθῶσι ἀπὸ τὸ πτηνὸν των.

Ἐπειδὴ ὅμως πολὺ τὸ ἡγάπων καὶ δὲν ἐπεθύμουν νὰ τὸ βασανίζωσι εἰς τὸ κλωβίον κλεισμένον, ἀφου ἔξω θὰ εὕρισκε μεγαλύτεραν εὐχαρίστησιν, ἐφώναζαν.

«Καρδερίνα! Καρδερίνα!».

Τὸ μικρὸν πτηνὸν ἤλθε ἀμέσως καὶ ἐκάθισεν εἰς τὰ δάκτυλα τῆς Καλλιόπης.

Τότε τὸ ἐπῆραν τὰ παιδία καὶ ἔτρεξαν ἔξω εἰς τὸν δρόμον.

Ἡ καρδερίνα ἔβλεπε τριγύρω μὲ μεγάλην ἐκπληξιν, ἐκύττα τὰ χεράκια της καὶ ἐκελάζει. Τέλος ἐπέταξε.

— «Χαῖρε, καρδερίνα! χαῖρε», ἔκραξαν τὰ παιδία περίλυπα καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν οἰκίαν.

Μετ' ὀλίγον ἡ καρδερίνα, χωρὶς νὰ τὴν περιμένωσιν, ἐπιστρέφει καὶ κάθηται ἐπάνω εἰς τὸν ὄμον τῆς Καλλιόπης. Ἐτερέτιζε δυνατὰ καὶ ἐφαίνετο, ὡς νὰ ἤθελε νὰ εἴπῃ: «Περισσότερον μοὶ ἀρέσκει πλησίον σας παρά ἔξω!».

Ἡ χαρὰ τῶν παιδιῶν ἦτο πολὺ μεγάλη. Γελῶντα

καὶ φωνάζοντα ἔφεραν τὴν καρδερίναν εἰς τὸ δωμάτιον καί, διὰ τὴν εὐχαριστήσωσιν, ἔδωκαν εἰς αὐτὴν ἓν τεμάχιον ζαχαρώσως.

Τότε ἡ μήτηρ εἶπεν εἰς αὐτά:

— «Τὸ καλὸν πτηνὸν σὰς ἀγαπᾷ ἀπὸ εὐγνωμοσύνης, διότι ἐδείχθητε εὐσπλαγχνα πρὸς αὐτό. Γνωρίζει καλῶς, ὅτι θὰ ἐπάγωνεν ἢ θὰ ἀπέθνησκε τῆς πείνης ἔξω, ἀν δὲν ἤθέλετε ἀνοίξει τὸ παράθυρον νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ δωμάτιον, καὶ σὰς εὐγνωμονεῖ.»

14. Ἀποχαιρετισμὸς τοῦ πουλιοῦ.

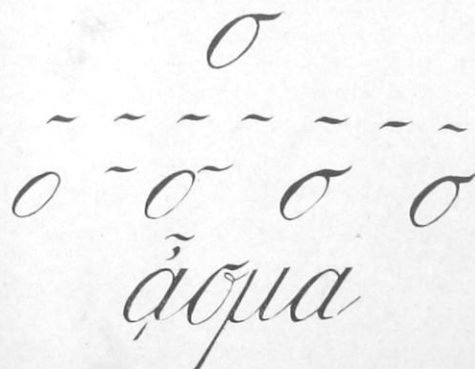
Ἐξ' ἀπ' τὸ κλουβί σου πέταξε πουλί,
τὸ παλιὸ κλαδί σου πάλι σὲ καλεῖ.
Καὶ ἡ γῆ ἔντυμένη χλόης φορεσιά
πάλι σὲ προσμένει ἔξω στή δροσιά.

Πέταξε, πουλάκι, πειὰ δὲν σὲ κρατῶ
μ' ἓνα μου φιλάκι σ' ἀποχαιρετῶ.
Λευθεριάς ἀγέρι σὲ γλυκοφιλεῖ,
τὸ πιστό σου ταῖρι ἔξω σὲ καλεῖ.

Σὲ ζητεῖ ἡ μαμά σου πέρα ἔς τὸ κλαδί,
τὴν ἐλευθεριά σου γλυκοκελαδεῖ.
Μὲ χαρὰ ἀνοίγεις τὰ φτερά, τρελλό,
μακρυνὰ θὰ φύγῃς· χαῖρε· ἔς τὸ καλό.

15. Πῶς ὁ Πλάτων διορθώνει τὸ κακόν, τὸ ὁποῖον δύο παιδιά ἔκαμαν εἰς τὴν Ἑλένην.

Μίαν ἡμέραν εἶπε πρὸς τὴν Ἑλένην ἡ μήτηρ της:

«Κόρη μου εἶμαι ἀσθενής· βάλε εἰς τὸ καλάθιον φᾶ καὶ πήγαινε νὰ τὰ πωλήσῃς εἰς τὴν ἀγοράν. Ἐπειτα πήγαινε νὰ φέρῃς τὸν ἰατρὸν».

Ἡ Ἑλένη ἔβαλε μὲ προσοχὴν τὰ φᾶ εἰς τὸ καλάθιον καὶ ἐξεκίνησε διὰ τὴν ἀγοράν.

Μόλις ἔκαμαν ὀλίγα βήματα, δύο πολὺ κακὰ παιδιά τὴν ἔσπρωξαν ἐπίτηδες. Ἡ Ἑλένη ἔπεσε κατὰ γῆς καὶ τὰ φᾶ ἔλα ἔσπασαν.

— «Δυστυχία μου!», ἀνέκραξεν ἡ Ἑλένη· «τί θὰ γίνῃ ἡ μητέρα μου, ἡ ἑποῖα εἶνε ἄρρωστη! Ποῦ νὰ εὐρωμεν τώρα χρήματα διὰ τὸν ἰατρὸν!»

Συνηθροίσθησαν λοιπὸν ἐπὶ τῆς στέγης τῆς ἐκκλησίας καὶ ἐσκέπτοντο θλαί μαζὶ περὶ τοῦ ταξιδίου των.

Ἦσαν ἐκεῖ καὶ χελιδόνες πολὺ νέαι, αἱ ὅποιαί ἐγεννήθησαν ἐκείνην τὴν ἀνοιξιν· αὐταὶ δὲν εἶχον ἀπομακρυνθῆ ἐκ τοῦ χωρίου, δὲν ἐγνώριζον, ὅτι ἔπρεπε νὰ ταξιδεύσωσι μακρὰν· δὲν εἶχον ἰδεῖ τὴν θάλασσαν.

Αἱ μεγαλύτεραι χελιδόνες ἔλεγον πρὸς αὐτάς:

«Βλέπετε, ὅτι τὰ φύλλα τῶν δένδρων κιτρινίζουσι καὶ πῖπτουσι καὶ ὅτι τὰς νύκτας ἀρχίζει νὰ γίνεταί ψυχρός· πλησιάζει ὁ χειμῶν. Μετ' ὀλίγον ἐδῶ δὲν θὰ εὐρίσκωμεν πλέον τροφήν».

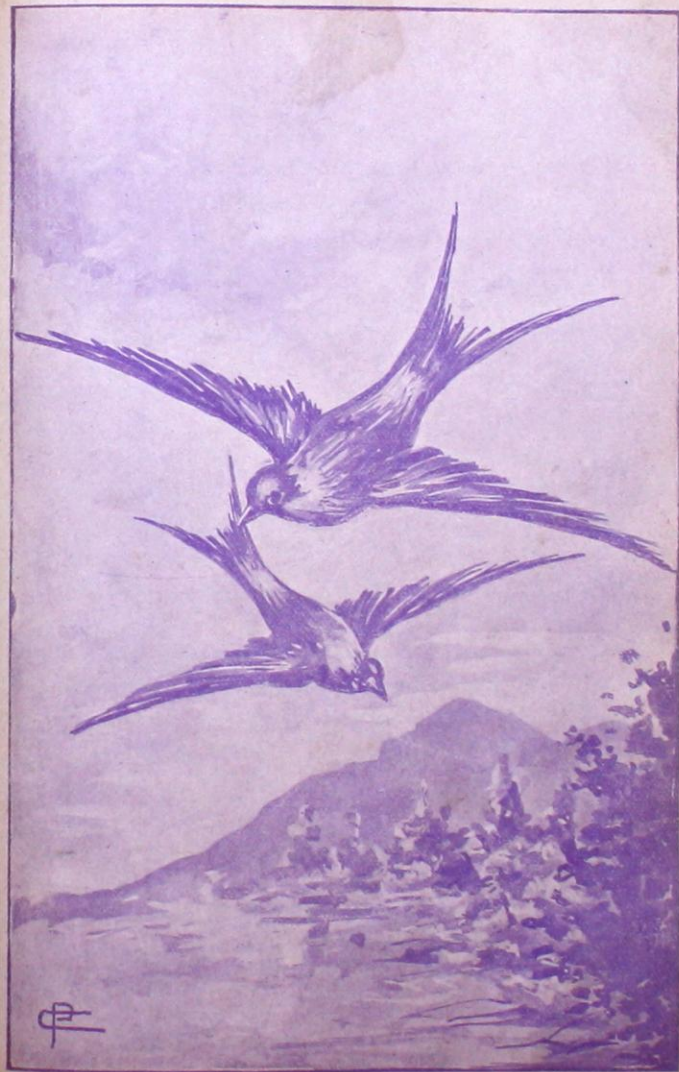
«Ἄλλὰ ποῦ θὰ ὑπάγωμεν;», ἠρώτων αἱ νέαι χελιδόνες. «Ποῦ θὰ ἀφήσωμεν τὰς φωλεάς μας;».

— «Θὰ ὑπάγωμεν μακρὰν εἰς τόπους θερμούς. Τὰς φωλεάς μας θὰ εὐρωμεν πάλιν τὴν ἐρχομένην ἀνοιξιν εἰς τὸ χωρίον, ὅταν πάλιν ἐπιστρέψωμεν. Οἱ χωρικοὶ εἶνε καλοὶ ἄνθρωποι καὶ δὲν καταστρέφουσιν αὐτάς».

Αἱ χελιδόνες, ἀφ' οὗ ἀπεχαιρέτισαν μὲ ἕν γενικὸν τερέτισμα τὴν θερινὴν αὐτῶν κατοικίαν, ἐξεκίνησαν θλαί μαζὶ, ὡς μικρὸν νέφος.

Κατ' ἀρχὰς ἐπέτων ὑπεράνω τῆς ξηρᾶς· ἔβλεπον ὑποκάτω αὐτῶν ἀγροὺς καὶ κήπους καὶ λόφους καὶ κοιλάδας καὶ δάση καὶ κατέβαινον τὴν νύκτα καὶ ἀνεπαύοντο.

Ἄλλ' ἡμέραν τινὰ εὐρέθησαν εἰς τὴν παραλίαν. Ἐκεῖ ἐστάθησαν, διὰ νὰ ἀναπαυθῶσιν.

B'.

Ὅτε αἱ μικραὶ χελιδόνες εἶδον τὴν ἀπέραντον θάλασσαν, ἐφοβήθησαν.

Ἄλλ' αἱ πρεσβύτεραι εἶδον εἰς αὐτὰς θάρρος.

Μία μικρὰ χελιδὼν ἦτο ἀσθενής· ὅτε λοιπὸν εἶδε καὶ αὐτὴ τὴν θάλασσαν, ἤρχισε νὰ τρέμῃ καὶ ἔλεγε :

— Πῶς θὰ κατορθώσω ἐγὼ νὰ περάσω τὴν μεγάλην αὐτὴν θάλασσαν; εἶμαι ἀσθενής καὶ δὲν ἔχω δυνάμεις. Καλύτερον νὰ ἔμενον εἰς τὸ χωρίον, ὅπου ἐγεννήθην, καὶ νὰ ἀπέθνησκον εἰς τὴν φωλεάν μου. Τώρα ἡ θάλασσα θὰ γένη ὁ τάφος μου!».

Ἄλλὰ μία ἄλλη χελιδὼν, ἡ ὁποία ἦτο πλησίον τῆς, εἶπε πρὸς αὐτήν :

— «Μὴ λυπῆσαι, ἀδελφί μου· ὅταν κουρασθῆς, θὰ σὲ βοηθήσωμεν ἡμεῖς.

» Εἶσαι μικρὰ ἀκέμη καὶ δὲν γινώριζεις τὰς συνηθείας μας.

» Τὴν θάλασσαν αὐτὴν διερχόμεθα δύο φορές τὸ ἔτος, τὴν ἀνοιξιν καὶ τὸ φθινόπωρον· μάθε λοιπὸν, ὅτι εἰς τὸ ταξίδιον τοῦτο αἱ δυναταὶ βοηθοῦμεν τὰς ἀδυνατοὺς.

» Ὅταν αἱ πτέρυγές σου ἀποκάμωσι καὶ δὲν δύνασαι πλέον νὰ πετᾷς, τότε θὰ στηριχθῆς εἰς τὰς ἰδικάς μας πτέρυγας».

— «ὦ! τὸ πιστεύω! Μ' ἐβοηθήσατε ἕως τώρα καὶ εἰς τὴν ξηράν», ἀπεκρίθη ἡ ἀσθενὴς χελιδὼν. «Εἶσθε πολλὸ καλαί· πῶς θὰ ἀνταποδώσω τὴν μεγάλην αὐτὴν χάριν!»

— «Εἶναι χρέος μας, ἀδελφί, νὰ βοηθῶμεν τοὺς ἀδυνατοὺς. Τὸ ἐρχόμενον ἔτος καὶ σὺ θὰ εἶσαι μεγαλυτέρα

18. Αἱ χελιδόνες.

Αἱ χελιδόνες εἶνε οἱ ἀγγελιαφόροι τοῦ ἔαρος. Ὃταν κατὰ τὸν Μάρτιον ἐπανεέλθωσιν εἰς τὰ μέρη μας, τότε εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι ἦλθεν ἡ γλυκεία ἀνοιξίς.

Βεβαίως θὰ παρατηρήσατε πῶς εἶνε ἡ φωλεὰ τῆς χελιδόνος. Φαίνεται ὡς ἂν στακτερὸν καλαθάκι.

Κατασκευάζεται μὲ πολλὴν τέχνην ἀπὸ πηλόν.

Κατ' ἀρχὰς ἡ ἄρρηγ καὶ ἡ θήλεια χελιδὼν κολλῶσιν εἰς τὸν τοῖχον τὸ στήριγμα τῆς φωλεᾶς. Ἐπ' αὐτοῦ κἀθίηται ἡ θήλεια.

Ἡ ἄρρηγ τότε φέρει μὲ τὸ ράμφος τῆς πηλόν, ἄχυρα καὶ χόρτον. Ἐκάστην φορὰν βέβαια δὲν δύναται νὰ φέρῃ πολλὰ.

Ἐν τῇ μεταξὺ ἡ θήλεια καθιμένη στρέφει τὴν κεφαλὴν καὶ

τοὺς πόδας τῆς κατ' ὄλας τὰς διευθύνσεις. Αὐτὸ δεικνύει εἰς τὴν ἄρρηγα πτόσον μεγάλη πρέπει νὰ γίνῃ ἡ φωλεὰ.

Καὶ ἀληθινὰ δὲν θὰ γίνῃ μεγαλύτερα, ἄφ' ὅσον πρέπει.

Ὃταν φέρῃ τὸν πηλόν ἡ ἄρρηγ, ἡ θήλεια πιέζει καὶ ζυμώνει αὐτὸν μὲ τοὺς πόδας καὶ τὸ ράμφος. Τὸν πηλόν ἀναμιγνύει μὲ τὸν σιέλόν τῆς ἵνα συκρατῆται.

Κατόπιν μὲ τέχνην προσκολλᾷ τὸν πηλόν καὶ ἡ οἰκοδομὴ προχωρεῖ ὀλονόν.

Τέλος ἡ φωλεὰ εἶναι ἐτοίμη.

Τότε φέρουσιν ἡ ἄρρηγ καὶ ἡ θήλεια τρίχας καὶ πτερὰ καὶ στρώνουσιν ἑσωθεν τὴν φωλεάν.

Ἀφοῦ ἐτοιμασθῇ ἡ φωλεὰ, ἡ θήλεια γεννᾷ 5-6 ὄψα.

Τὰ ὄψα ἔχουσι χροῶμα στακτερὸν μὲ κόκκινα στίγματα.

Ἡ θήλεια ἐπιφάζει 14-16 ἡμέρας.

Ἐν τῇ μεταξὺ φέρει εἰς αὐτὴν ἡ ἄρρηγ τρυφερὰς μύιας.

Ὃταν ἐκκολαφθῶσι οἱ πειναλέοι νεοσσοί, τότε οἱ γονεῖς ἔχουσι πολλὰ νὰ κάμωσι, διὰ νὰ καθησυχάσωσι τοὺς μικροὺς ταραξίας.

Ἀπὸ τὸ πρῶν ἔνωρίς μέχρι τῆς ἐσπέρας πετῶσι ταχέως μὲ τὰς μεγάλας τῶν πτέρυγας διὰ τὸ κυνήγιον τῶν ἐντόμων.

Τώρα πετῶσιν ὑπεράνω τῶν ἀνθισμένων δένδρων καὶ συλλαμβάνουσι τὰ ἔντομα, τὰ ὅποια κλέπτουσι τὸ μέλι.

Κατόπιν πετῶσιν ὑπεράνω τῶν ὑδάτων καὶ τῶν λιμνῶν καὶ συλλαμβάνουσι τοὺς κώνωπας.

Κάποτε βυθίζουσι τὴν κεφαλὴν τῶν εἰς τὸ ὕδωρ καὶ ἀρπάζουσι κανὲν ζυφύφιον, τὸ ὅποσον εὐρίσκεται πλησίον τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος.

Ἄλλοτε πετῶσιν ὑψηλὰ ὑπεράνω τῶν οἰκιῶν καὶ συλλαμβάνουσι πληθὺς ἐντόμων, τὰ ὅποια χορεύουσιν ἐκεῖ ἐπάνω.

Ἄν βρέχῃ, ζητοῦσι τὰς μύιας ἐπὶ τῶν τοίχων τῶν οἰκιῶν καὶ δὲν φοβοῦνται νὰ εἰσέλθωσι καὶ εἰς τοὺς στάβλους, ἂν ἐννοήσωσιν, ὅτι ὑπάρχει ἐκεῖ κυνήγιον.

Μετὰ 14 ἡμέρας οἱ νεοσσοὶ εἶναι ἀρκετὰ ἰσχυροί, ἵνα πετάξωσιν εἰς τὴν πλησίον στέγην καὶ ἐκεῖ ἡλιασθῶσιν.

Ἀφοῦ δὲ παρέλθωσιν ἄλλα: δύο ἐβδομάδες, ἀκολου-

βαδίζῃ ὀπισθεν τοῦ χωλοῦ καὶ νὰ μιμῆται μὲ περιπαιγμα τὸ βάδισμα αὐτοῦ.

Τὰ ἄλλα παιδιά ἤρχισαν νὰ γελῶσιν.

Εἰς χωρικός ἐπέρνα κατὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην ἀπὸ τὸν αὐτὸν δρόμον, εἶδε τὸ παιδίον, τὸ ὅποιον περιέπαιζε τὴν δυστυχῆ χωλόν, καὶ παρετήρησε καὶ τοὺς γέλωτας τῶν ἄλλων.

Ἐλυπήθη πολὺ, ἐστάθη καὶ εἶπεν εἰς τὸ κακὸν παιδίον:

» Τὸν περιγελάς, παιδί μου, διότι ἔχει τὸν ἕνα πόδα φύλινον καὶ δὲν δύναται νὰ περιπατήσῃ;

» Καὶ αὐτὸς εἶχεν ἄλλοτε καὶ τοὺς δύο πόδας του καὶ ἔτρεχε ζωηρῶς καὶ ἀνέβαινε λόφους καὶ βουνά.

» Ἀλλὰ ἔταν ἦτο στρατιώτης εἰς τὰ σύνορα καί, εἶχε γίνεи πόλεμος, μία σφαῖρα τοῦ ἐχθροῦ ἔθραυσε τὸν πόδα του. Ἐπειτα τὸν ἀπέκοψεν ὁ ἰατρὸς καὶ διὰ τοῦτο εἶνε χωλός.

« Εἶνε ἐντροπὴ καὶ ἀμαρτία νὰ περιγελάτε τὸν ἀνδρεῖον αὐτὸν ἀνθρωπον διὰ τοῦτο ».

Καὶ ὁ χωρικός ἀπεμακρύνθη περίλυπος.

Τὰ παιδιά συνέκινήθησαν ἐκ τῶν λόγων τοῦ χωρικοῦ καὶ μετενόησαν διὰ τὴν κακίαν τῶν πράξιν.

Περὶσσότερον δὲ ἀπὸ δλα ἐλυπήθη τὸ παιδίον, τὸ ὅποιον εἶχε περιγελάσῃ τὸν χωλόν. Τὸ παιδίον αὐτὸ δὲν ἠθέλησέ πλέον νὰ περιγελάσῃ κανένα.

v

vvvv vvvv

vvvv ουυῦῦ

20. Διὰτὶ ὁ Βορρᾶς φυσᾶ μόνον χειμῶνα.

Ἐ Βορρᾶς ἐξῆλθε μίαν φορὰν εἰς περίπατον.

Ἐπειδὴ ὅμως εἶνε ἄγριος τὰ ἔκαμεν δλα ἄνω κάτω.

Ἐτε ἦλθεν εἰς τὸν κήπον, ἐμάδησε τὰ ρόδα καὶ τὰ γαρούφαλλα καὶ ἐλύγισε τοὺς κρίνους καὶ τοὺς ἐκόλλησεν εἰς τὴν λάσπην.

Εἰς τοὺς ἀγρούς ἔκαμεν ἀκόμη χειρότερα, διότι ἐγέμισσε τοὺς στάχους μὲ κοριορτόν, ἔρριψε τὰ ἄωρα ἀχλάδια, ἐξέσχισε τὰ φύλλα καὶ ἐξερρίζωσεν ἀρκετὰ δενδρύλλια.

Οἱ ἀνθρωποι τότε μετέβησαν εἰς τὸν βασιλέα τῶν ἀνέμων καὶ παρεπονέθησαν, διότι ἔδωκεν τὴν ἀδειαν εἰς τὸν Βορρᾶν νὰ κάμῃ τόσον μεγάλη κακά. »

Ἐ βασιλεὺς τότε τὸν ἐκάλεσε καὶ τὸν ἠρώτησεν, ἂν ἦσαν ἀληθῆ ἔσα ἔλεγον ἐναντίον του οἱ ἀνθρωποι.

Ὁ Βορρᾶς δὲν ἠδύνατο νὰ ψευσθῆ, διότι τὸ πρᾶγμα ἦτο πολὺ φανερόν.

«Διατί τὰ ἔκαμες αὐτά;», εἶπεν ὁ βασιλεὺς.

Ὁ Βορρᾶς ἀπήντησε; — «Δὲν ἐγνώριζον, ὅτι κάμνω κακόν. Ἡθέλησα νὰ παίξω μὲ τὰ ρόδα, τοὺς κρίνους, τὰ δένδρα καὶ τὰ ἄλλα φυτά».

Τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς: — «Ἐπειδὴ κάμνεις τόσον κακὰ παιγνίδια, δὲν σοῦ ἐπιτρέπω πλέον νὰ ἐξέλθῃς χωρὶς τὴν ἀδειάν μου. Καθ' ἕλον τὸ θέρος θὰ μένης κλειστός.

» Τὸν χειμῶνα εἶσαι ἐλεύθερος. Βλέπω, ὅτι πρέπει νὰ παύσῃς μὲ τὸν πάγον καὶ μὲ τὴν χιόνα καὶ ὄχι μὲ τὰ ἄνθη καὶ μὲ τοὺς καρπούς.

21. Ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀέρας.

Ὁ ἀέρας ἠθύμωσε,
μὲ τὸν ἥλιο μάλωσε.

Ὁ ἀέρας ἔλεγε:

«Εἶμαι δυνατώτερος!».

Καὶ ὁ ἥλιος ἔλεγε:

«Σὲ περνῶ ἔς τὴ δύναμι!

Ἐνας γέρος ἄνθρωπος,
μὲ τὴ μαύρη κάπα του,
ἔς τὸ χωράφι ἠήγαινε.

Ὁ ἀέρας λάλησε:

— Ὅποιος ἔχει δύναμι,
παίρνει ἀπὸ τὸν γέροντα

τὴ χονδρὴ τὴν κάπα του!».

Ἐφύσησε, ξεφύσησε,
ἔσκασε ἔς τὸ φύσημα
ἄδικος ὁ κόπος του.

Ἐκρούσεν ὁ γέροντας
καὶ διπλᾶ ἠτύλιχτε
ἔς τὴν χονδρὴ τὴν κάπα του,
Καὶ ὁ ἥλιος ἠάλησε:

— «Ὅποιος ἔχει δύναμι,
παίρνει ἀπὸ τὸν γέροντα
τὴ χονδρὴ τὴν κάπα του!».

Ἐφρξεν ὀλόλαμπρος,
καλωσύνη ἠσκόρπισεν,
ἔβγαλεν ὁ γέροντας
τὴ χονδρὴ τὴν κάπα του.

Πάλι ξαναλάλησε:

— Ἀκουσε καὶ μάθε το
σὲ περνῶ ἔς τὴ δύναμι,
γιατί πᾶς μὲ τὸ κακὸ
κ' ἐγὼ πάω μὲ τὸ καλὸ!».

Δὲν πρέπει νὰ περιγελῶμεν κανένα διὰ τὴν συμφορὰν του.

Περισσότερα κατορθώνομεν μὲ τὸ καλὸ, παρὰ μὲ τὸ κακὸ.

v

vvvv vvvvvvv

vvvvv ῥοδόν

22. Τὸ γαρύφαλλον.

Εἰς τὰ χωρία στολίζουσι τὰ παράθυρα καὶ τοὺς ἐξώ-
στας τῶν οἰκιῶν μὲ γάστρας, ἐντὸς τῶν ὁποίων εἶνε φυτευ-
μένον τὸ φυτόν, τὸ ὁποῖον κάμνει τὰ εὐώδη γαρύφαλλα.

Τὸ φυτόν αὐτὸ ὀνομάζεται γαρυφαλλιά.

Τὰ φύλλα τῆς γαρυφαλλιάς εἶνε μικρά,
στενώτατα, μὲ πολὺ ὀξεῖαν κορυφήν καὶ χωρὶς
μίσχον.

Φύονται πολλὰ ὁμοῦ καὶ φαίνονται, ὅτι σχηματίζουσι
τρόπον τινὰ ἀκτίνας.

Τὸ χρῶμα αὐτῶν εἶνε πράσινον, τὸ ὁποῖον κλίνει
πρὸς τὸ κυανοῦν.

Τὰ γαρύφαλλα φύονται 4—5 ὁμοῦ εἰς τὴν κορυφήν
μακροῦ μίσχου.

Ὁ μίσχος οὗτος φέρει κατὰ διαστήματα κόμβους,
ἕκαστος δὲ κόμβος δύο φυλλάρια, τὸ ἓν ἀπέναντι τοῦ
ἄλλου.

Ἐκαστον γαρύφαλλον ἔχει ὀλόγουρά του διπλὴν κά-
λυκα, ἣ ὅποια ὁμοιάζει μὲ κύπελλον.

Τὰ χρωματιστὰ φύλλα τοῦ γαρυφάλλου, τὰ ὅποια
ἀποτελοῦσι τὴν στεφάνην τοῦ ἀνθους, ἔχουσι τὸ σχῆμα
τοῦ ἔνυχος, εἰς δὲ τὸ ἄκρον εἶνε ὀδοντωτά.

Τὰ γαρύφαλλα ἔχουσι ὠραίαν, ἰσχυρὰν καὶ διαπερα-
στικὴν εὐωδίαν.

Ἰπάρχουσι πολλῶν εἰδῶν γαρύφαλλα, ῥοδόχροα,
πορφυρά, ἰόχροα, γαρύφαλλα ἐντελῶς λευκά, γαρύφαλλα
λευκὰ μὲ ῥοδόχροα στίγματα καὶ γαρύφαλλα κίτρινα
μὲ κηλίδας ἢ γραμμὰς.

z

zzzzzz

zzzzz ῥοδόν

23. Τί παθαίνει εἰς ὑπερήφανος λύχνος.

Λύχνος τις εἶχε πολύ ἔλαιον καὶ ἔφεγγε πολύ· ὑπερηφανεύθη λοιπὸν πολὺ διὰ τὸ φῶς του καὶ ἤρχισε νὰ καυχᾶται καὶ νὰ λέγῃ:

«Ἰδέτε, ἰδέτε, πόσον φέγγω!

» Καλέ, τί φῶς εἶνε αὐτό; Λύχνος εἶμαι ἐγὼ ἢ ἄστρον τοῦ οὐρανοῦ; Λέγουσιν ὅτι ὁ ἥλιος λάμπει πολὺ καὶ φωτίζει ὅλον τὸν κόσμον. Δὲν πιστεύω νὰ λάμπῃ, ὅσον ἐγώ. Κρίμα μόνον, ὅτι εἶμαι ἐδῶ ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ δὲν εἶμαι εἰς τὸν οὐρανὸν νὰ λάμπῃ ὅλος ὁ κόσμος».

«Ἀλλά, ἐνῷ ἔλεγε ταῦτα, ἐφύσησεν ὀλίγος ἄνεμος καὶ τὸν ἔσθῃσεν εἰς τὴν στιγμήν.»

Τότε ὁ κύριός του, ὅστις ἤκουσε τοὺς ἀνοήτους καὶ ὑπερηφάνους λόγους τοῦ λύχνου, ἤλθεν νὰ τὸν ἀνάψῃ πάλιν. Καί, ἐνῷ τὸν ἤναπτε, τῷ ἔλεγεν:

— «Εἶδες τί ἔπαθες φαντασμένη λύχνε; Εἰς τὸ ἐξῆς νὰ κλείσῃς τὸ στόμα σου καὶ νὰ σιωπᾷς. Μὴ λησμονῆς ὅτι εἶσαι μικρὸς λύχνος. Καὶ τὸ μικρότατον φύσημα τοῦ ἀνέμου εἰς τὴν στιγμήν σὲ σθῆγει. Ἐνθυμοῦ τὸ πάθημά σου καὶ μὴ ὑπερηφανεύεσαι.»

24. Ὁ ὑπερήφανος καπνός.

Εἶπ' ὁ καπνὸς μιὰ ἡμέρα:

«Μεγάλος θὰ γενῶ,
θ' ἀνέβω 'ς τὸν ἀέρα,
θὰ πάω 'ς τὸν οὐρανὸν,

Τὰ νέφη θὰ περάσω,
θ' ἀνέβω περὶ ἠψιλά,
ὡς ὅτου περὶ νὰ φθάσω
'ς τὰστέρια τὰ πολλὰ.

» Καὶ θὲ νὰ τὰ καπνίζω
μ' ἀκράτητο θυμὸ
καὶ θὰ τὰ βασανίζω
καὶ θὰ τὰ πολεμῶ.

«Καὶ βασιλεὺς θὰ γίνω
καὶ θὰ περιφρονῶ
τὴν γῆ 'ποῦ τῶρ' ἀφίνω
καὶ πάω 'ς τὸν οὐρανόν».

Αὐτὰ, εἶπε, καὶ ξεκίνησε
νὰ πάῃ 'ς τὸν οὐρανόν,
μὰ ἔξαφνα ἐφύσησε
ἀγέρι σιγανόν.

Καὶ πρὶν 'ς τὰ ὕψη φέρη
τὸ μαῦρο του κορμί,
'δυνάμωσε τ' ἀγέρι,
τὸν σκόρπισε μ' ὀρμή.

Ω

ι ν δ ω ω ω ω

τὸ σιμόνισμα

τοῦ ναιωνοῦ

25. Τί ἐπαθεν εἰς πετεινὸς διὰ τὴν ὑπερ-
ρφάνειάν του.

Δύο πετεινοὶ ἐφιλονίκησαν καὶ πολλὴν ὥραν ἐμά-
χοντο πότε μὲ τὰ ράμφη των, πότε μὲ τοὺς ὀνυχας τῶν
ποδῶν των καὶ πότε μὲ τὰς πτέρυγας των.

Τέλος ὁ εἰς ἐνίκησε τὸν ἄλλον καὶ τὸν ἔτρεψεν εἰς
φυγὴν.

Ὁ νικηθεὶς ἔφυγε καὶ ἐξάρωσε εἰς τινὰ γωνίαν.

Ὁ νικητὴς βμως, ὑπερήφανος διὰ τὴν νίκην του, ἐπέ-
ταξεν ἐπὶ μιᾶς στέγης καὶ ἐφώνησε μὲ πολλὴν ὑπερηφά-

νιαν. «Μὲ βλέπετε; Ἐγὼ εἶμαι ὁ νικητὴς, ὁ ὁποῖος
ἔτρεψα τὸν ἐχθρόν μου εἰς φυγὴν. Κανεὶς δὲν μὲ φθάνει
εἰς τὴν ἀνδρείαν. Ἐγὼ νικῶ ὅλον τὸν κόσμον καὶ, ὅστις
τολμᾷ ἄς ἔλθῃ! Κανένα δὲν φοβοῦμαι».

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰς ἀετὸς ἦτο ὑψηλὰ εἰς τὰ σύν-
νεφα καὶ παρετήρει κάτω, διὰ νὰ εὔρη τροφήν, διότι
ἐπεῖνα πολὺ.

Βλέπει λοιπὸν τὸν πετεινὸν τοῦτον ἐπὶ τῆς στέγης,
ὄρμᾳ ἀπὸ τὰ ὕψη κατ' αὐτοῦ, τὸν ἀρπάζει διὰ τῶν ὀνύ-
χων του καὶ πετᾷ εἰς τὴν φωλεάν του.

26. Ὁ πετεινός.

Ὁ πετεινὸς εἶνε μεγαλύτερος, ὑψηλότερος καὶ πολὺ
ὠραιότερος ἀπὸ τὴν ἑρμιθα.

Ὁ λόφος καὶ τὰ κάλλαια αὐτοῦ εἶνε μεγαλύτερα καὶ
ζωηρότεροι.

Οἱ ὀφθαλμοὶ του λάμπουσι περισσότερον.

Ὁ λαιμὸς του εἶνε μακρύτερος καὶ πολὺ ὀρθότερος.

Τὰ πτερά του εἶνε μεγαλύτερα, ἔχουσι δὲ ζωηρότε-
ρον χρῶμα. Ἡ οὐρά του εἶνε μεγαλυτέρα· τὰ πτερά του
ἔχουσι ποικίλα καὶ ζωηρὰ χρώματα, τὰ δὲ μεσοῖα εἶνε
καμπύλα ὡς δρέπανα.

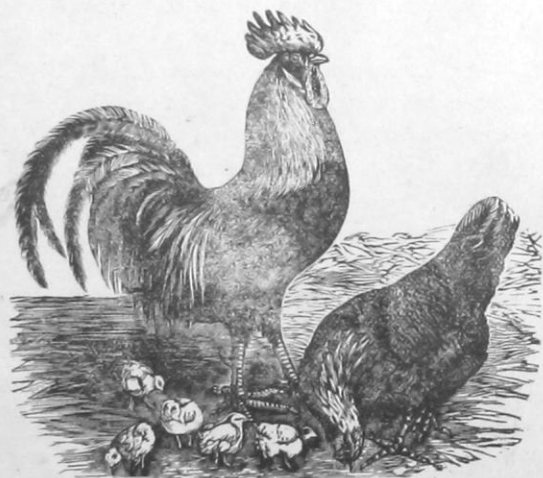
Οἱ πόδες του εἶνε ὑψηλότεροι καὶ ἰσχυρότεροι· ἄνωθεν
δὲ τοῦ ὀπισθοῦ δακτύλου ἔχουσι καὶ ἄλλον δάκτυλον, διὰ
τοῦ ὀποῦο κτυπᾷ τοὺς ἐχθροὺς του καὶ ὅστις λέγεται
πλήκτηρον.

Ὁ πετεινὸς εἶνε ὑπερήφανος καὶ γενναῖος· ἐξέρχεται ἐκ

τοῦ ὀρνιθῶνος, κρατῶν ὑψηλὰ τὴν κεφαλὴν καὶ βαδίζει μεγαλοπρεπῶς.

Εἰς τὴν αὐλὴν, ἔπου μένει ἢ οἰκογένεια αὐτοῦ, δὲν ἐπιτρέπει νὰ μείνῃ ἄλλος πετεινός.

Μόλις δὲ ἴδῃ ἄλλον, θυμῶναι πολὺ· τὰ κάλλαιά του

γίνονται περισσότερον κίκκινα, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἄγριοι ὑψῶναι τὴν οὐρὰν καὶ ὀρμᾶ κατά τοῦ ἐχθροῦ του.

Τότε ἀρχίζει πεισματώδης μάχη· οἱ δύο ἀντίπαλοι ὀρμῶσιν ὁ εἰς ἐναντίον τοῦ ἄλλου, κτυποῦνται διὰ τῶν πτερυγῶν καὶ τῶν πλήκτρων, ὠθοῦνται, δαγκάνονται, πληγώνονται, αἱματώνονται καὶ δὲν παύουσι τὴν πάλην, εἰμὴ ἔταν ὁ εἰς ἐκ τῶν δύο ὑποχωρήσῃ.

Ἔστις νικηθῆ, ὑποχωρεῖ ἀργὰ ἀργὰ, ὡς νὰ φεύγῃ δῆθεν μόνος του· ἀλλ' ἔπειτα καταθιβάζει τὴν οὐρὰν καὶ τὰς πτέρυγας καὶ κρύπτεται ἐξ ἐντροπῆς.

Ἄλλ' ὁ νικητὴς ὑψῶναι τὴν κεφαλὴν, βαδίζει ἀργὰ ἀργὰ καὶ ὑπερηφάνως, παρατηρεῖ δεξιὰ καὶ ἀριστερά, διὰ νὰ ἴδῃ ἂν τὸν θαυμάζωσι, καὶ ἀναβαίνει εἰς τοῖχον ἢ στέγγην ἢ ἄλλο ὑψηλὸν μέρος καὶ διαλαλεῖ τὴν νίκην του, ἔσον δυνατότερον δύναται.

Ὁ πετεινός πολὺ πρὶν ἐξημερώσῃ ἐξυπνᾷ καὶ ἀρχίζει τὸ ζωηρὸν καὶ δυνατὸν λάλημά του, εἰς τὸ ὁποῖον ἀπαντῶσιν οἱ ἄλλοι πετεινοὶ τῆς γειτονιάς.

Ἐπειτα ὡς καλὸς οἰκογενειάρχης ὀδηγεῖ τὴν οἰκογένειάν του εἰς τὴν αὐλὴν, διὰ νὰ βοσκήσωσιν ὄλοι μαζί.

Ὅταν εὕρῃ τροφήν, προσκαλεῖ τὰς ὀρνιθὰς καὶ τὰ ὀρνιθία καὶ ἀφήνει νὰ φάγωσιν πρῶτον οἱ οἰκείοί του.

Πρὶν δὲ δύσῃ ὁ ἥλιος, ὀδηγεῖ τὰς ὀρνιθὰς εἰς τὸν ὀρνιθῶνα.

Ὁ πετεινός προαισθάνεται πᾶσαν ἀλλαγὴν τοῦ καιροῦ καὶ πρὸ τῆς κακοκαιρίας κτυπᾷ τὰς πτέρυγας του καὶ γίνεται ἀνήσυχος.

Ὁ πετεινός ζῆ ἕως εἴκοσιν ἔτη.

Ἀλλάζει δὲ τὰ πτερά του μίαν φορὰν τὸ ἔτος, τὸ φθινόπωρον.

Πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν θὰ ταπεινωθῆ.

ω

ω ω ω ω ω

ουμουρίμου ἄρα

διὰ σίκεμα

27. Πῶς φέρεται μία μέλισσα πρὸς ἓνα ἄσπλαγχνον, ἀλλὰ πεινασμένον μύρμηκα.

Εἰς μύρμηξ, πεινῶν πολὺ καὶ τρέμων ἐκ τοῦ φύχους, μετέβη ἡμέραν τινὰ εἰς μίαν κυψέλην καὶ προσεπάθει νὰ εὕρῃ τι διὰ νὰ φάγῃ.

Μία μέλισσα εἶδε αὐτὸν καὶ τὸν ἠρώτησε :

— « Τί ζητεῖς ἐδῶ ».

Τότε ὁ μύρμηξ ἀπεκρίθη :

— « Ὁ πετεινὸς κατέστρεψε τὴν φωλεάν μας.

» Οἱ γονεῖς καὶ ὁ ἀδελφός μου ἀπέθανον ἐκ τῆς πείνης καὶ τοῦ φύχους.

» Κι' ἐγὼ κινδυνεύω νὰ ἀποθάνω· ἀλλ' εἶδον τὴν κυψέλην σας, καλή μου μέλισσα, καὶ ἦλθον νὰ με σώσῃς.

» Ἡ κυψέλη σας εἶνε γεμάτη ἀπὸ ὠραῖον μέλι. Σὲ παρακαλῶ νὰ λυπηθῆς ἓνα δυστυχῆ».

— « Ὁ! εἶπεν ἡ μέλισσα· « ὠραῖα τὰ λέγεις, κύριε μύρμηξ, ἀλλὰ νομίζω, ὅτι ὁ τέττιξ ἦλθε πρὸς σὲ κάποτε καὶ ἐζήτησε νὰ τὸν βοηθήσῃς, σὺ ὅμως τὸν ἐδίωξες σκληρῶς καὶ δὲν ἔδωκας εἰς αὐτὸν οὐδὲ ἓνα κόκκον σίτου.

» Ἄν φανῶ κ' ἐγὼ σκληρὰ, ὅπως ἐφάνης σὺ εἰς ἐκεῖνον, τί θὰ ἀπογίνῃς, ταλαίπωρε;

» Ἀλλὰ ὄχι· ἐγὼ δὲν θὰ φανῶ σκληρὰ. Εἴσελθε λοιπὸν εἰς τὴν κυψέλην καὶ φάγε ὅσον θέλεις».

Ε

Θ ε ε ε ε ε ε

Ἐν χειμῶσιν
μυρμιγκῶσιν

28. Πῶς εἷς ἵππος καὶ ἓν στρουθίον
βοηθοῦσιν ὁ εἷς τὸν ἄλλον.

Ἦτο χειμῶν πολὺ ψυχρὸς· χιόνες ἐσκέπαζον τὰ βουνὰ καὶ τοὺς ἀγροὺς καὶ τὰ λιβάδια. Κατάλευκοι ἦσαν αἱ στέγαι τῶν οἰκιῶν.

Τὰ στρουθία δὲν εὗρισκον τροφήν καὶ εἶχον μεγάλην πείναν.

Ἐν στρουθίον ἐπέταξεν εἰς τὸν στάβλον ἐνὸς ἵππου καὶ τῷ εἶπε :

« Καλὲ μου ἵππε, σὺ ἔχεις γεμάτην ἀπὸ τροφῆν τὴν φάτνην σου. Μοῦ δίδεις τὴν ἀδειαν νὰ φάγω καὶ ἐγὼ ὀλίγους κόκκους. Ἴδὲ, ἔλα γύρω τὰ ἐσκέπασαν αἱ χιόνες. Δὲν εὗρισκω τροφήν καὶ πεινῶ. Ἄν εὗρισκον, δὲν θὰ ἐξήτουν. Ὀλίγοι κόκκοι μὲ ἀρκοῦν».

Ὁ ἵππος ἀπεκρίθη :

— « Ἀγαπητὸν μου στρουθίον, πλησίασε μὲ θάρρος καὶ φάγε, ὅσον θέλεις. Ἵπάρχει ἐδῶ τροφή ἀρκετὴ καὶ δι' ἐμὲ καὶ διὰ σέ».

Τὸ στρουθίον ἐπλησίασε καὶ τοιουτοτρόπως ἔτρωγον καὶ οἱ δύο ὡς ἠγαπημένοι φίλοι.

Ἐπειτα τὸ στρουθίον εἶπεν :

« Εὐχαριστῶ, καλὲ ἵππε, εὐχαριστῶ πολὺ», καὶ ἐπέταξεν.

Ἐπέρασεν ὁ χειμῶν καὶ ἦλθεν ἡ ἀνοιξὶς καὶ ἔπειτα τὸ θέρος. Ἡ ζέστη ἦτο πολὺ μεγάλη.

Πολλὰι μυῖαι ἦσαν εἰς τὸν στάβλον καὶ ἐκέντων τὸν ἵππον καὶ δὲν τὸν ἄφηνον νὰ ἡσυχάσῃ.

Τότε τὸ στρουθίον ἐνεθυμήθη τὴν χάριν, ἐπέταξε πρὸς τὸν καλὸν ἵππον καὶ κατέπινεν τὰς μυῖας. Τοιουτοτρόπως ἠλευθέρωσε τὸν φίλον του ἀπὸ τὴν μεγάλην ἐνόχλησιν.

Ὁ ἵππος ἐχρεμέτισε μὲ εὐχαρίστησιν, ὡς νὰ ἔλεγεν εἰς τὸ στρουθίον : « Εὐχαριστῶ, ἀγαπητὸν στρουθίον, εὐχαριστῶ καλὲ μου φίλε».

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ εἶνε μεγάλοι καὶ ζωηροί.

Ὁ τράχηλος τοῦ ἵππου εἶνε μακρὸς, ὑψοῦται πρὸς τὰ ἄνω καὶ κυρτοῦται, στολιζέται δὲ ὑπὸ πυκνῆς καὶ μακρᾶς χაίτης.

Ὁ κορμὸς τοῦ εἶνε μακρὸς καὶ λεπτός· ἢ οὐρὰ τοῦ μικρά.

Οἱ πόδες τοῦ εἶνε ὑψηλοί, λεπτοί, στερεοί, εὐκίνητοι καὶ φέρουσιν ἓνα μόνον ὄνυχα, τὴν **ὀπλήν**.

Τὸ τρίχωμα τοῦ ἵππου εἶνε πυκνόν, βραχύ, μαλακόν στιλπνόν, ἔχει δὲ συνήθως χρώμα μέλαν, ξανθόν, φαῖόν, λευκόν, ἐνίοτε δὲ ἔχει καὶ δύο χρώματα.

Ἡ φωνὴ τοῦ ἵππου λέγεται **χρεμετισμός**· εἶνε δὲ διάφορος, ὅταν λυπῆται, ὅταν φοβῆται ἢ ὅταν ζητῆ τι ὁ ἵππος.

Ὁ ἵππος τρώγει κριθήν, βρίζαν, βρώμην, σίτον, πίτυρα, ἄχυρα, καὶ χόρτα.

Τὴν ἀνοιξιν τρέφεται διὰ χλωροῦ χόρτου, πρὸς τοῦτο δὲ ἀφήνεται ἐλεύθερος μετ' ἄλλων ἵππων εἰς τοὺς λειμῶνας καὶ βόσκει.

Ἄν ἡ τροφή τοῦ δὲν εἶνε καθαρὰ, δὲν τὴν τρώγει. ἂν ἡ φάτνη αὐτοῦ εἶνε ἀκάθαρτος, δὲν πλησιάζει εἰς αὐτήν· πίνει δὲ καθαρὸν ὕδωρ.

Ὁ ἵππος εἶνε πολὺ εὐφυὲς ζῖον, δύναται δὲ νὰ μάθῃ πολλὰ πράγματα, ἂν διδαχθῆ διὰ καλοῦ τρόπου· μανθάνει νὰ γονατίζῃ, νὰ λαμβάνῃ πράγματα ριπτόμενα καὶ νὰ φέρῃ αὐτὰ εἰς τὸν ρίπτοντα, νὰ προσποιῆται τὸν νεκρὸν, ν' ἀριθμῆ μέχρι τινός, νὰ ἀποκρίνεται εἰς ἐρωτήσεις, κλίνων πρὸς τὰ κάτω ἢ ὑψώνων πρὸς τὰ ἄνω

τὴν κεφαλὴν, νὰ χορεύῃ καὶ νὰ ἐκτελῆ διάφορα γυμνάσια.

Ὁ ἵππος ἔχει ἐξαιρετὸν μνημονικόν· γνωρίζει τὴν ἑδὸν διὰ τῆς ὑποίας καὶ ἀπαξ μόνον διήλθεν, εἰς αὐτὴν εἶνε σκεπασμένη μὲ χιόνας τὴν ἀναγνωρίζει ἐκ τῶν πλησίον αὐτῆς δένδρων ἢ βράχων.

Ὁ ἵππος εἶνε εὐπειθής· ὅταν πρόκειται νὰ ζευξῶσιν αὐτὸν εἰς τὸ ἄροτρον, προχωρεῖ μόνος καὶ ἴσταται διὰ νὰ τὸν ζεύξουν. Διέρχεται ποταμούς, εἰσέρχεται εἰς τὴν θάλασσαν ὅταν διατάξῃ τοῦτο ὁ κύριος αὐτοῦ.

Ἐπάρχουσι δμως καὶ δύστροποι· καὶ πείσιμονες, οἱ ὅποιοι λακτίζουσι καὶ δαγκάνουσι καὶ εἶνε ἀπειθεῖς. Οἱ ἵπποι οὗτοι γίνονται τοιοῦτοι, διότι οἱ κύριοι αὐτῶν μεταχειρίζονται αὐτοὺς κακῶς.

Ὁ ἵππος εἶνε πιστὸς εἰς τὸν κύριόν του.

Ὅταν καὶ μὲ τὰ πολλὰ καιρὸν ἐπανίδῃ τὸν κύριόν του, τρέχει πρὸς αὐτόν· χρεμετίζει καὶ δεικνύει μεγάλην χαράν.

Ἄν συμβῆ καθ' ἑδὸν δυστύχημά τι εἰς τὸν κύριόν του, ἐπιστρέφει εἰς τὴν οἰκίαν, ἐκ τῆς ἐπιστροφῆς του δὲ ἐννοοῦσιν οἱ συγγενεῖς τοῦ κυρίου, ὅτι κάτι συνέβη εἰς αὐτόν.

Ἄν φονευθῆ εἰς τὸν πόλεμον ὁ κύριός του, μένει πλησίον τοῦ λυπημένους.

Ἐπάρχουσι ἵπποι, οἱ ὅποιοι δὲν τρώγουσιν ἐκ τῆς λύπης καὶ ἀποθνήσκουσι καὶ αὐτοί.

Ἡ θήλεια ἵππος λέγεται **φορβάς**, τὸ νεογνὸν λέγεται **πῶλος**.

Ἡ φορβάς γεννᾷ ἀπαξ τοῦ ἔτους ἓνα πῶλον, θηλάζει

δὲ αὐτὸν τρεῖς ἕως πέντε μῆνας μετὰ πολλῆς ἀγάπης
καὶ στοργῆς.

× Ὁ ἵππος ζῆ συνήθως ἕως εἴκοσιν ἔτη, στανίως δὲ καὶ
περισσότερον.

Ὁ ἵππος εἶνε χρησιμώτατος εἰς τοὺς ἀνθρώπους.
Χρησιμεῖ εἰς ἵππασίαν, σύρει ἀμάξας καὶ φορτηγὰ
ἀμάξια καὶ μεταφέρει βαρέα φορτία. Ζεύγνυται εἰς τὸ

ἄροτρον καὶ κινεῖ μύλους, ἐλαιοτριβεῖα καὶ ἄλλας μη-
χανάς.

Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ εἶνε χρήσιμος ὁ
ἵππος. Τὸ κρέας του τρώγουσιν εἰς πολλὰ μέρη οἱ ἄν-
θρωποι.

Ἐκ τοῦ δέρματος αὐτοῦ κατασκευάζονται ὑποδήματα,
ἐκ τῆς ὀπλῆς καὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ γίνονται κομβία, ἐκ
τῶν ἐντέρων του χορδαὶ καὶ ἐκ τῶν τριχῶν τῆς οὐρᾶς
καὶ τῆς χαίτης γίνονται ψῆκτραι, κόσκινα καὶ δίκτυα.

γ

γγ γγ γγ

ἀγάια τὸν
ἀγαθὸν γείτονα

31. Τί παθαίνει εἰς βάτραχος, ὅστις ἔβλαψεν
ἓνα ποντικόν.

Εἰς ποντικὸς πολὺ ἐπεθύμει νὰ περάσῃ ἓνα ποταμὸν
ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο.

Κατὰ τύχην εἶδεν ἓνα βάτραχον καὶ τὸν παρεκάλεσε
νὰ τὸν συμβουλεύσῃ, πῶς νὰ διαπεράσῃ τὸν ποταμὸν.

Ἦτο βάτραχος ἦτο δόλιος καὶ πανούργος καὶ εἶπε πρὸς τὸν ποντικόν:

«Δέσε τὸν πόδα σου μὲ τὸν ἰδικὸν μου καὶ ἐγὼ κολυμβῶν θὰ σὲ διαπεράσω εἰς τὴν ἀντιπέραν ἔχθην».

Αὐτὸ καὶ συνέθη.

Ὅτε ἔμως εἰσηλθὼν εἰς τὸν ποταμὸν, ὁ βάτραχος ἐβυθίζετο ἐπίτηδες εἰς τὸ

ὕδωρ διὰ νὰ πνίξη τὸν δυστυχῆ ποντικόν.

Ἀφοῦ πολλάκις ἐβυθίσθη ὁ ποντικός, ἐπνίγη καὶ ἔπλεε φουσκωμένος ὑπεράνω τοῦ ὕδατος.

Εἰς ἰέραξ ἰδὼν αὐτὸν ἐπέταξε ταχέως καὶ τὸν συνέλαβε.

Μαζὶ ἔμως μὲ τὸν ποντικὸν συνελήφθη καὶ ὁ κακὸς βάτραχος.

32. Οἱ ἰχθύες καὶ οἱ βάτραχοι.

Οἱ ἰχθύες καὶ οἱ βάτραχοι ζῶσιν εἰς τὸ ὕδωρ.

Οἱ βάτραχοι εὐρίσκονται καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ εἰς

τὰ λιβάδια. Οἱ ἰχθύες μένουσι πάντοτε εἰς τὸ ὕδωρ.

Ἦτο ἰχθύς εἶνε σκεπασμένος μὲ λέπια. Ἦτο ἰχθύς ἔχει

πετέρυγιά καὶ οὐράν. Ἦτο βάτραχος εἶνε γυμνὸς καὶ ἔχει τέσσαρας πόδας.

Ἦτο ἰχθύς κολυμβᾷ μὲ τὰ πετέρυγιά καὶ τὴν οὐράν. Ἦτο βάτραχος κολυμβᾷ μὲ τοὺς πόδας.

Οἱ ἰχθύες καὶ οἱ βάτραχοι γεννῶσιν ᾠά.

Οἱ ἰχθύες εἶνε ἄφωνοι. Οἱ βάτραχοι κοάζουσι — βρεκεκέξ! κοάζ! κοάζ! βρεκεκέξ! κοάζ! κοάζ!

Ὅστις ἐλεεῖ πτωχόν, δανεῖζει τὸν Θεόν.

Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, διότι καὶ αὐτοὶ θὰ ἐλεηθῶσι.

Μὴ κάμης εἰς τοὺς ἄλλους, ὅτι δὲν θέλεις οἱ ἄλλοι νὰ κάμωσιν εἰς σέ.

33. Τί λέγουσι δύο ὀδοιπόροι διὰ μίαν πλάτανον, ἢ ὁποία σκιαῖζει αὐτούς.

Δύο ὀδοιπόροι μετέβαινον πεζοὶ ἀπὸ ἐνὸς χωρίου εἰς ἄλλο.

Ἦτο θέρος καὶ ὁ καύσων ἦτο πολὺ δυνατός.

Εἰς τὸν δρόμον δὲν ἦτο κανὲν δένδρον μὲ φύλλωμα, ὥστε νὰ καταφύγωσιν εἰς τὴν σκιάν του.

Οἱ ὀδοιπόροι ἐθάδιζον δυσκόλως καὶ ὁ ἰδρὼς ἔσταζεν ἐκ τοῦ μετώπου αὐτῶν.

Τέλος βλέπουσι μίαν πλάτανον, ἔτρεξαν εἰς αὐτήν

ἐξηπλώθησαν εἰς τὴν σιάν τῆς καὶ ἀνεπαύθησαν. Ὁ ἥλιος ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἤρχισε νὰ κατεβαίνει, ὁ καύσων ἤρχισε νὰ ὀλιγοστεύῃ καὶ οἱ ὄδοιπóροι ἀπεφάσισαν νὰ ἐξακολουθήσωσι τὸν δρόμον των.

Ἐνῶ δὲ ἦσαν ἐξηπλωμένοι ἀκόμη ὑπὸ τὴν σιάν καὶ ἐβλεπον τοὺς κλάδους τῆς πλατάνου, εἶπεν ὁ εἰς :

« Δένδρον δὰ καὶ ἢ πλατάνος! . . . » .

— « Πραγματικῶς πλέον ἄχρηστον δένδρον δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον! », προσέθεσεν ὁ ἄλλος.

— Τότε ἢ πλατάνος ἐφώναξεν ἐκ τοῦ ὕψους τῆς μετ' ἀγανακτήσεως.

— « Ὁ ἀχάριστοι ἄνθρωποι, ἀκριβῶς τὴν στιγμήν, κατὰ τὴν ὁποίαν δέχεσθε τὴν εὐεργεσίαν μου, μὲ λέγετε ἄχρηστον; » .

34. Τί παθαίνει ὁ Πέτρος,

ὁ ὁποῖος ἰδρωμένος ἔπιεν ὕδωρ.

Ὁ Πέτρος ἐπέστρεφεν ἐκ τῶν ἀγρῶν εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν.

Ἦτο Ἰούλιος. Ὁ ἥλιος ἔκαιε πολὺ. Ἡ ζέση ἦτο ἀνυπόφορος. Φύλλον δὲν ἔσειετο εἰς τοὺς ἀγρούς. Κανεὶς ὄδοιπóρος δὲν ἐφαίνετο εἰς τὸν κοινορτώδη δρόμον. Οὐδὲν κελάδημα πτηνοῦ ἤκούετο· μόνον οἱ τέττιγες ἐτερέτιζον ἐπὶ τῶν δένδρων.

Ὁ Πέτρος ἔτρεχε νὰ προφθάσῃ τὸ γεῦμα, διότι ἦτο μεσημβρία.

Τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦτο κατακόκκινον· ὁ ἰδρῶς ἔτρε-

χεν ἀπὸ τὸ μέτωπόν του· τὸ στόμα του ἦτο κατάξηρον.

Ὁ Πέτρος ἐδίψα, ἐδίψα πολὺ καὶ ἐνόμιζεν, ὅτι θὰ λιποθυμήσῃ.

Ἐνῶ ἔτρεχε, διήλθε πλησίον μιᾶς πηγῆς. Τὸ νερόν, καθαρὸν ὡς κρύσταλλον, ἀνεπήδα ἐκ τῆς γῆς ὑπὸ τὴν σιάν μεγάλης πλατάνου.

Ὁ Πέτρος εἶχεν ἀκούσει πολλὰς φορές, ὅτι δὲν πρέπει νὰ πίνῃ ὕδωρ, ὅταν εἶνε ἰδρωμένος. Ποῦ ὅμως νὰ συλλογισθῇ τώρα τὴν καλὴν αὐτὴν συμβουλήν!

Ὁρμᾶ εἰς τὸ κατάψυχρον νερόν καὶ ἔπιε πολὺ.

Ἀλλὰ διὰ μιᾶς ἠσθάνθη δυνατὸν πόνον, ὡς νὰ ἐσφυγέ κάτι τὰ σπλάγχχνα του, καὶ ὀλίγον ἔλειψε νὰ πέσῃ ἀναίσθητος.

Ἐτὰ πολλῆς δυσκολίας κατῴρθωσε νὰ φθάσῃ εἰς τὴν οἰκίαν του.

Ἀμέσως οἱ γονεῖς του τὸν ἔβλεσαν εἰς τὴν κλίνην. Εἶχε φοβερὸν πυρετόν. Ἐκινδύνευσεν ἢ ζωὴ του.

« Ὁχ! », ἔλεγε μὲ στεναγμὸν εἰς τὴν κλίνην, « ποίος νὰ ἐπίστευεν, ὅτι ἢ ὥραϊα ἐκείνη πηγὴ εἶχε νερόν φαρμακωμένον; »

Ὁ πατὴρ τοῦ Πέτρου ἤκουσε τοὺς λόγους τούτους καὶ εἶπε : « Μὴ φαίνεσαι ἀχάριστος πρὸς τὴν πηγὴν, ἢ ὅποια δροσιζεὶ τόσους καὶ τόσους διαβάτας. Τὸ νερόν ἦτο πολὺ καθαρὸν καὶ δροσερόν. Σὺ ἐφάνης ἀσυλλόγιστος καὶ μόνον σὺ πταίεις. Ἐπρεπε νὰ ἐνθυμηθῆς, τί σοῦ εἶπα πολλάκις. Ἰδρωμένος μὴ πίνῃς ποτὲ νερόν! »

Καὶ μὲ χάρι περισσῇ,
πολυτρίχια καὶ κισσοί,
γύρω στὰ νερά της σκύβουν,
τὴν στολιζοῦν καὶ τὴν κρύβουν.

Κι' ὁ διαβάτης σταματᾷ,
φιλικὰ τὴν χαιρετᾷ
καὶ ἔς τὸν ἥσκιο ἐκεῖ κοντὰ της
ξεκουράζεται ὁ διαβάτης.

Καὶ τοῦ δίνει αὐτὴ νερὸ
κρυσταλλένιο, δροσερό,
κι' ὁ διαβάτης εὐλογεῖ
τὴν φιλόξενη πηγὴ.

36. Πῶς εἰς ποντικὸς ἀποδίδει τὸ καλόν,
τὸ ὅποιον τῷ ἔκαμεν εἰς λέων.

Μίαν ἡμέραν εἰς λέων ἐκοιμάτο εἰς τὴν σκιὰν δένδρου.
Εἰς ποντικὸς, ὁ ὅποιος ἐγύριζεν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, διὰ νὰ
εὕρη κανένα σπόρον νὰ φάγη, εἶδε τὸν λέοντα καὶ τὸν
ἐπλησίασε.

Τοιοῦτον ζῶον δὲν εἶχεν ἰδεῖ ἀκόμη εἰς τὴν ζωὴν του.
Ἀνέβη λοιπὸν ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ λέοντος καὶ τὸ
περιειργάζετο.

Εἰς τὸ τέλος ἀνέβη καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Ἐνῶ δὲ
παρετήρει ταύτην δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ, ἡ μεγάλη, του
οὐρὰ εἰσῆλθεν εἰς τοὺς ῥύθωνας τοῦ λέοντος.

φ
οοο / / / φφφ
το φῶγμα τῶν
φυτῶν γάμνει
σιμῶν

35. Ἡ πηγὴ τοῦ χωρίου.

Στὸ χωριὸ μας μιὰ πηγὴ
ἀναβρῶζει ἀπὸ τὴν γῆ,
φέρνει ἀστείρευτο νερὸ,
κρυσταλλένιο, δροσερό.

Ὁ λέων ἐπερνήσθη δυνατά, ἀντινάχθη καί, ἰδὼν τὸν μικρὸν ποντικὸν, τὸν συνέλαβεν ἐλαφρά μὲ τοὺς φοβεροὺς ὄνυχάς του καὶ τῆ εἶπε:

«Τώρα, αὐθάδη, θὰ σὲ διδάξω νὰ μὴ ἐξυπνᾷς τὸν βασιλέα σου· ἀμέσως θὰ σὲ φάγω».

— «Συγγνώμην, μεγαλειότατε», εἶπεν ὁ ποντικὸς τρέμων· «δὲν ἐγνώριζον, πῶς εἶσαι ὁ βασιλεὺς μου.

»Σὲ παρακαλῶ μὴ μὲ φάγῃς καὶ ἐλπίζω νὰ ἔλθῃ καίρις νὰ σοὺ ἀνταποδώσω τὸ καλόν, τὸ ὅποιον θὰ εὐαρεστηθῆς νὰ μοῦ κάμῃς».

Οἱ τελευταῖοι λόγοι ἐφάνησαν πολὺ ἀστεῖοι εἰς τὸν λέοντα, ὅστις, γελάσας μὲ ὄλην τὴν καρδίαν, ἀφήκε τὸν ποντικὸν ἐλεύθερον.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας συνέβη ὁ λέων νὰ συλληφθῆ εἰς τὰ ὄκτυα τῶν κυνηγῶν.

Ὁ λέων τότε ἤρχισε νὰ βρυχάται φοβερά.

Ὁ ποντικὸς ἤκουσε τὸν βρυχιθμὸν τοῦ λέοντος καὶ ἀνεγνώρισεν, ὅτι ἦτο τοῦ εὐεργέτου του.

Ἐτρεξε λοιπὸν ἐκεῖ καὶ ἤρχισε νὰ περιτρώγῃ τὰ σχοινία τοῦ δικτύου, τὰ ὅποια ἦσαν πλησίον τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν τοῦ λέοντος.

Μετ' ὀλίγον ἡλευθερώθησαν οἱ ἐμπρόσθιοι πόδες αὐτοῦ.

Ὁ λέων τότε εἶπε πρὸς τὸν φίλον του:

— «Παραμέρισε ὀλίγον φίλε μου».

Μόλις ἀπεμακρύνθη ὁ ποντικὸς, ἐτένωσε μὲ δύναμιν τοὺς πόδας του ὁ λέων καὶ διὰ μιᾶς ἐξῆλθε τοῦ δικτύου.

— «Εὐχαριστῶ, ἀγαπητέ μου φίλε», εἶπεν ὁ λέων, «Συγγνώμην, διότι ἄλλοτε ἐγέλασα, ὅτε μοὶ ἔλεγες, ὅτι θὰ ἠμπορέσῃς νὰ μοῦ κάμῃς καλόν. Πιτὲ δὲν ἐφάνταζόμην, ὅτι σήμερον θὰ μοῦ ἔσφραξας τὴν ζωήν».

37. Διατί εἷς χωρικὸς περιποιεῖται τὸν κύνα του.

Ἐἰς ἵππος, εἰς ὄνος καὶ ἓν πρόβατον, ἐνῆ ἔβοσκον εἰς ἓν λιθάδιον, συνεζήτουν μεταξύ των, ποῖον εἶνε χρησιμώτερον εἰς τὸν κύριόν των. Ὁ ἵππος ἔλεγεν:

«Ἐγὼ σὺρω τὸ ἀμάξιόν του, τρέχω ταχέως καὶ φέρω αὐτὸν μὲ ταχύτητα ἀνέμου, ὅπου θέλει νὰ μεταβῆ».

Ὁ ὄνος ἔλεγεν:

— «Μήπως ἐγὼ

δὲν φέρω καὶ αὐτὸν καὶ τὰ πράγματά του μὲ ὑπομονὴν ἐπάνω εἰς τὰ πλέον δύσβατα μέρη;».

Τὸ πρόβατον ἔλεγεν:

+ «Ἐγὼ δίδω εἰς αὐτὸν τὸ γάλα μου καὶ τρέφεται, τὸ μαλλίον μου κ' ἐνδύεται».

Τὴν στιγμήν ἐκείνην ἐπλησίασε καὶ ὁ σκύλλος.

— «Αὐτὸς εἶνε ὅλως διόλου ἀχρηστον ζῖον!», εἶπεν ὁ ὄνος, ὁ ἵππος καὶ τὸ πρόβατον.

Ἐν τῇ μεταξὺ ἦλθεν καὶ ὁ χωρικός, ὁ κύριος τῶν ζῴων. Ἐνῶ δὲ ἦσαν καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα μαζί, προσεκάλεσε μόνον τὸν σκύλλον καί, ὅτε ἐπλησίασεν, ἐθώπευσεν αὐτόν.

Ὁ ἵππος, ὁ ὄνος καὶ τὸ πρόβατον ἐγόγγυσαν διὰ τὴν προτίμησιν αὐτήν.

Ὁ ἵππος μάλιστα ἔλαβε τὸ θάρρος καὶ ἠρώτησε :

— « Διὰ αὐτὴ ἡ ἰδιαιτέρα ἀγάπη πρὸς τὸν σκύλλον, κύριε; Αὐτὸς εἶνε ὅλως διόλου ἄχρηστον ζῶον ».

Τότε εἶπεν ὁ κύριος :

— « Καὶ σὲ καὶ τὸν ὄνον καὶ τὸ πρόβατον ἀγαπῶ καὶ περιποιῶμαι, ἐπειδὴ εἶσθε καλὰ καὶ χρήσιμα ζῶα.

» Ἀλλὰ διὰ τί λέγετε ἄχρηστον τὸν Πιστόν; Μήπως δὲν φυλάττει τὴν οἰκίαν καὶ τὴν μάνδραν καὶ ὄλους ἡμᾶς τὴν νύκτα, ὅταν κοιμώμεθα;

» Ἀλλὰ λησμονεῖτε, τί ἔπραξε προχθὲς ἀκόμη; Μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς του ὤρμησεν εἰς τὸν ποταμὸν καὶ ἔσωσε τὸ ἀγαπητόν μου παιδίον, τὸ ὅποιον ἐξάπαντος θὰ ἐπνίγετο.

» Πῶς λοιπὸν νὰ μὴ εἶμαι εὐγνώμων εἰς τὸ εὐγενὲς καὶ ἀφωσιωμένον τοῦτο ζῶον; ».

1722SS
 ΧΧ εὐίαστη
 οὐία τοῦ χειρίου
 ἔχει ἕνα υἷνα.

38. Ὁ ὄνος.

Ὁ ὄνος ὁμοιάζει πρὸς τὸν ἵππον, ἀλλ' εἶνε μικρότερος αὐτοῦ καὶ ὄχι τόσο ὠραῖος.

Ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ εἶνε μεγάλη, τὰ ὦτα μεγάλα, ὁ τράχηλος ὄχι τόσο μακρὸς, ἡ δὲ χαιτή αὐτοῦ ἔχει τρίχας μακρὰς καὶ ὀρθὰς.

ἡ γάστα ἔφαγε
τὰ ψίχαρα τοῦ
ψαριῖου

39. Ποῖον κακὸν κάμνει ὁ Παῦλος, ὁ ὁποῖος
δὲν ἀκούει τοὺς γονεῖς του.

Ὁ Παῦλος εἶχε τὴν κακὴν συνήθειαν νὰ παίζῃ μὲ
τὰ πυρεῖα.

Οἱ γονεῖς του πολλάκις συνεβούλευον αὐτόν:

«Μὴ παίζῃς μὲ τὰ πυρεῖα! Εἶνε ἐπικίνδυνον ἡμπο-
ρεῖ νὰ καῖς καὶ νὰ καύσῃς καὶ ἡμᾶς ὄλους».

Ἄλλ' ὁ Παῦλος δὲν ἤκουε τὰς συμβουλὰς τῶν γο-
νέων του. Μίαν δὲ ἡμέραν ἐνῶ οἱ γονεῖς του ἔλειπον ἐκ
τῆς οἰκίας, ἤρχισεν ν' ἀνάπτῃ εἰς τὴν ἀλλήν πυρεῖα καὶ
νὰ τὰ ρίπτῃ εἰς τὸν ἀέρα.

Ἐν ἐξ αὐτῶν ἔπεσον εἰς τὰ ξηρὰ ἄχυρα τοῦ στάβλου
καὶ μετέδωκεν ἀμέσως τὸ πῦρ εἰς αὐτά.

Ὅτε ὁ Παῦλος μετὰ τινα χρόνον εἶδε τὰς φλόγας,
ἐφοβήθη πολὺ καὶ ἔφυγε, χωρὶς νὰ εἴπῃ ἀπὸ τὸν φόβον
τοῦ τίποτε εἰς κανένα.

Ἐπνεε σφοδρὸς ἄνεμος καὶ μετ' ὀλίγον τὸ πῦρ, ἀφοῦ
ἔκαυσε τὸ δωμάτιον, τὸ ὁποῖον ἦτο ὑπεράνω τοῦ στά-
βλου, ἐξηπλώθη εἰς ὄλην τὴν οἰκίαν.

Ἐκαίε τὰ στρώματα, τὰς τραπέζας, τὰ κιθῶτια, τὰ
ἐρμάρια, τὰ ἐνδύματα, τὰ βιβλία κατέκαυσε καὶ αὐτὰ
τὰ εἰκονίσματα.

Ἐνῶ δὲ ὅλα ἐκαίοντο, καπνὸς πυκνὸς ἐξήρχετο ἐκ
τῶν παραθύρων καὶ αἱ φλόγες ὑψώνοντο ὑπεράνω τῆς
στέγης.

Ὅτε εἶδον οἱ γείτονες τὴν πυρκαϊάν, ἦτο ἀργὰ πλέον·
δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ κωδωνοστάσιον καὶ ἔκρουον δυνατὰ
τὸν κώδωνα τῆς ἐκκλησίας. Πολλοὶ ἄλλοι ἔτρεχον νὰ
φέρωσιν ὕδωρ, διὰ νὰ σβήσωσι τὸ πῦρ.

Ἄλλ' ἡ προθυμία αὐτῶν καὶ αἱ προσπάθειαι δὲν
ἠφέλησαν. Μόνον τὰς γειτονικὰς οἰκίας κατῴρθωσαν νὰ
σώσωσιν.

Ἡ πατρικὴ οἰκία τοῦ παιδίου κατεστράφη ἐντελῶς.

Καί, ὅτε οἱ γονεῖς τοῦ παιδίου ἐπέστρεψαν τὴν ἐσπέ-
ραν, ἀντὶ τῆς ἀγαπητῆς κατοικίας τῶν εἰρων καπνίζοντα
εἶρείτια.

Ἡ λύπη καὶ ἡ ἀπελπισία αὐτῶν δὲν περιγράφεται.
Τώρα δὲν εἶχον πλέον οἰκίαν νὰ κατοικῶσι, δὲν εἶχον
ἔπιπλα, δὲν εἶχον ἐνδύματα, δὲν εἶχον δὲ καὶ χρήματα
νὰ κτίσωσι νέαν οἰκίαν καὶ νὰ ἀγοράσωσι νέα ἔπιπλα

καὶ ἐνδύματα. Ἐκλαίον καὶ ἐστέναζον οἱ δυστυχεῖς
νύκτα καὶ ἡμέραν.

Καὶ τῆς συμφορᾶς ταύτης αἰτίας ἦτο ὁ παρήκοος
Παῦλος.

Σ
 777 888 999
 τὸ ζῆλον ὡαιδι-
 ὦν ὡαῖνον μετὰ
 ὡαῖνᾶ ἐσημῖωσε
 τὸν ὡαῖνα του.

40. Τί παθαίνει ὁ Σταῦρος ὁ ὁποῖος δὲν ἀκούει τὸν πατέρα του.

Πλησίον ἐνὸς ποταμοῦ ἦτο εἰς μύλος.

Ὀλίγον δὲ πέραν τοῦ μύλου ἦτο μία μικρὰ λέμβος,
χρησιμεύουσα νὰ μεταφέρῃ τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τῆς
μίας ὄχθης εἰς τὴν ἄλλην.

Ὁ Σταῦρος, ὁ υἱὸς τοῦ μυλωτροῦ, ἐπεθύμει πολὺ νὰ
ἐμβῆ εἰς τὴν λέμβον.

Ἄλλ' ὁ πατήρ του εἶχεν ἀπαγορεύσει αὐτὸ αὐστη-
ρῶς· πολλὰκις δὲ εἶχεν εἰπεῖ εἰς αὐτόν, «ἡμπορεῖς νὰ
πέσης εἰς τὸν ποταμόν, δὲν ἤξεύρεις νὰ κολυμβᾷς καὶ θὰ
πνιγῆς».

Μίαν ἡμέραν ὁ μυλωτρὸς μετέβη δι' ἐργασίαν του εἰς
τὴν πλησίον κωμόπολιν.

Ὁ παρήκοος Σταῦρος ἦλθεν εἰς τὸ μέρος τῆς ὄχθης,
ὅπου ἦτο ἡ λέμβος, ἐπήδησεν ἐνὸς αὐτῆς καὶ τὴν ἔλυσεν.

Ἔλαβε τὰς δύο κώπας, ἤρχισε νὰ κωπηλατῆ καὶ ἐξέ-
βαλε φωνὰς χαρᾶς.

Ἄλλ' αἰφνης ἡ μία κώπη ἐλύθη καὶ ἔπεσεν εἰς τὸν
ποταμόν.

Ὁ Σταῦρος ἔκυψεν νὰ τὴν πάρῃ· ἀλλ' ἔκυψε τόσον
πολύ, ὥστε ἔπεσεν εἰς τὸν ποταμόν.

«Πνίγομαι!», ἐφώνησε καὶ ἐβυθίσθη.

Εὐτυχῶς τὸν εἶδεν ὁ ὑπηρέτης τοῦ μύλου, ὅστις ἐγνώ-
ριξε νὰ κολυμβᾷ· ὤρμησε εἰς τὸν ποταμόν καὶ ἐξέβαλε
τὸ παιδίον εἰς τὴν ὄχθην.

Ἄλλ' ἦτο ἀνάσθητον ἡ δυστυχὴς μήτηρ του, ἣτις

εἶδεν ἐκ τοῦ παραθύρου τι συνέβη, ἔτρεξεν εἰς τὴν ὄχθην καὶ ἐθρήνηε τὸ τέκνον τῆς ὡς νεκρόν.

Ἐν τῷ μεταξύ ἐπέστρεψε καὶ ὁ μυλωθρός· οὗτος εἶχεν ἀκούσει, πῶς βοηθοῦσι τοὺς πνιγομένους.

Ἐξέδυσεν ἀμέσως τὸ παιδίον, ἐξήπλωσεν αὐτὸ μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω, ἔθεσεν ἓν προσκεφάλαιον ὑπὸ τὴν κοιλίαν του καὶ ἐπίεζε τὴν ράχιν του· τοιουτοτρόπως δὲ ἤρχισεν νὰ ἐξέρχεται τὸ νερόν, τὸ ὅποιον εἶχε καταπίει τὸ παιδίον.

Ἐπειτα ὁ μυλωθρός ἐξήπλωσε τὸ παιδίον ἀνάσκελα καὶ ὕψωνε καὶ κατεβίβαζε μὲ κινήματα κανονικὰ τοὺς δύο βραχίονας αὐτοῦ, ἔσυρε δὲ καὶ τὴν γλώσσάν του πρὸς τὰ ἔξω, διὰ νὰ βοηθήσῃ τὴν ἀναπνοήν, ἣ ὅποια εἶχε παύσει.

Μετ' ὀλίγον τὸ παιδίον ἤρχισεν νὰ ἀναπνέη, ἀλλὰ πολὺ ἀσθενῶς· ἔπειτα βαθμηδὸν ἀνέπνεε δυνατώτερον, τέλος δὲ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐπανήλθεν εἰς τὴν ζωὴν.

Τὸ πάθημα ἔγινε μάθημα εἰς τὸν Σταυρὸν· ἔκτοτε οὐδέποτε παρήκουσε τοὺς γονεῖς του.

41. Τί παθαίνει ὁ Χριστός, ὅστις ἔφαγεν ἄωρα ὀπωρικά.

Εἰς τὸν ἱατρὸν ἔφεραν μίαν ἐπιστολήν, ἣ ὅποια ἔγραφε: «Σὰς παρακαλῶ νὰ ἔλθετε ταχέως· ὁ υἱός μου εἶνε πολὺ ἀσθενής».

Ἵ ἱατρὸς μετέβη ἀμέσως εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν τοῦ Χριστοῦ.

Τὸ παιδίον ἦτο εἰς τὴν κλίνην. Τὸ ἐθασάνιζον πυρετός, πόνος εἰς τὸν στόμαχον καὶ ἔμετος ἀκατάπαυστος.

Οἱ γονεῖς του ἐκάθηντο πλησίον τοῦ ἀνήσυχου. Ἡ μήτηρ του μόλις ἐκράτει τὰ δάκρυά της.

Ἵ ἱατρὸς παρετήρησε τὴν γλώσσαν τοῦ ἀσθενοῦς, ἐξήτασε τὸν σφυγμόν, ἐξήτησε χαρτίον καὶ ἔγραψε μίαν συνταγήν.

Διέταξε νὰ δώσωσιν ἀμέσως τὸ ἱατρικὸν εἰς τὸ παιδίον καὶ ὑπεσχέθη, ὅτι θὰ ἐπανέλθῃ, διὰ νὰ ἴδῃ, εἰς ποίαν κατάστασιν θὰ εὐρίσκειται ὁ ἀσθενής.

Ἵ Χριστός ἠγάπα καθ' ὑπερβολὴν τὰ ὀπωρικά.

Ἵ πατὴρ αὐτοῦ πολλάκις τὸν συνεβούλευσε: «Τέκνον μου, μὴ τρώγῃς ἄπλυτα, ἀκάθαρτα καὶ πολλὰ ὀπωρικά· πρὸ πάντων μὴ τρώγῃς ἄωρα, μήτε σάπια· βλάπτουσι τὸν στόμαχον· φέρουσι πόνον, πυρετὸν καὶ ἄλλας ἀσθενείας».

Ἵ Ἄλλὰ δυστυχῶς ὁ Χριστός ἦτο λαίμαργος.

Αὐτὴν τὴν φορὰν εἶχεν ἀναβῆ εἰς τὴν ροδακινεάν του κήπου των καὶ ἔφαγεν ἄωρα ροδάκινα, εὗρε δὲ καὶ δύο σάπια πλησίον τῆς ρίζης τοῦ δένδρου, τὰ ὅποια ἔφαγεν ὁμοίως.

Τὴν ἐσπέραν δὲν εἶχεν ὄρεξιν νὰ δειπνήσῃ καὶ τὴν νύκτα κατέλαθεν αὐτὸν ἔμετος, πόνος εἰς τὸν στόμαχον καὶ πυρετός.

Ἵ ἱατρὸς τὸν ἐπισκέπτεται: συχά. Μίαν νύκτα ἠύξισεν τόσον πολὺ ὁ πυρετός, ὥστε ὁ ἱατρὸς ἐφοβήθη περὶ τῆς ζωῆς τοῦ παιδίου.

Εὐτυχῶς τὰ κατάλληλα ἱατρικά, ἣ νηστεία καὶ αἱ περιποιήσεις καὶ φροντίδες τῶν γονέων του ἔσωσαν αὐτό.

Τώρα εὑρίσκεται εἰς ἀνάρρωσιν ὁ Χρῖστος.

Εἶνε ὠχρὸς ἀκόμη καὶ εἶνε ὑποχρεωμένος νὰ πίνη μόνον ὀλίγον γάλα καὶ ὀλίγον ζῶμὸν καὶ νὰ κάμνη δίαιταν, ἕως ὅτου θεραπευθῇ ὁ στόμαχός του.

Κάθηται εἰς τὸ παράθυρον. Βλέπει τὰ ἄλλα παιδιά νὰ παίζωσιν εἰς τὴν ἀπέναντι πλατείαν καὶ ἀκούει τὰς φαιδρὰς φωνὰς αὐτῶν.

Ἐπειτα ἐνθυμεῖται τοὺς πόνους, τοὺς ὁποίους ὑπέφερε, τὰ πικρὰ ἰατρικά, τὰ ὁποῖα κατέπιε, τὴν φοβερὰν ἀνησυχίαν τῶν γονέων του, ἐνθυμεῖται τὴν αἰτίαν τῶν βασάνων του, τοὺς ἄωρους καὶ σάπιους καρπούς, καὶ λέγει: «Πολύ, πολὺ μεγάλη ἀνοησία εἶνε ἡ λαίμαργία.

42. Πῶς εἷς μικρὸς βοσκὸς ἐκτελεῖ τὰς διαταγὰς τοῦ πατρὸς του.

Ἐν παιδίον, ἕως δέκα ἐτῶν, ἐφύλαττεν ἕν ποιμνιον πλησίον τοῦ δάσους τοῦ χωρίου των.

Ἐνῷ δ' ἐφρόντιζε νὰ μὴ διασκορπισθῶσι τὰ πρόβατα, εἰς κυνηγὸς ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ δάσους.

— «Μικρὲ βοσκέ», εἶπεν εἰς τὸ παιδίον, «τίνος εἶνε αὐτὰ τὰ πρόβατα;»

— «Τοῦ κυρίου Ἀνδρέου», εἶπε μετὰ θάρρους τὸ παιδίον.

— «Τὸν γνωρίζεις σὺ τὸν κύριον Ἀνδρέαν;»

— «Ὁχι! Δὲν τὸν εἶδον ἀκόμη», ἀπεκρίθη τὸ παιδίον, «ἐμήνυσε ὅτι θὰ ἔλθῃ αὐτὰς τὰς ἡμέρας.»

— «Σὺ φυλάττεις πάντοτε τὰ πρόβατα;»

— «Ὁχι» ἐγὼ πηγαίνω εἰς τὸ σχολεῖον. Τὰ φυλάττω μόνον, ὅταν λείπῃ ὁ πατήρ μου. Καὶ σήμερον ἐπήγγεν εἰς τὴν πόλιν νὰ ἴδῃ τὸν κύριον Ἀνδρέαν.

— «Καλὰ· τώρα θα σὲ παρακαλέσω νὰ μοῦ κάμῃς μίαν χάριν· θέλω νὰ ὑπάγω εἰς τὴν πόλιν, ἀπεμακρύνθῃ ἀπὸ τοὺς συντρόφους μου τοὺς κυνηγούς καὶ δὲν γνωρίζω τὸν ἑρμόνον· ἄφες τὰ πρόβατα καὶ ἔλθῃ μαζί μου. Θα σοὶ δώσω δύο δραχμάς.»

— «Αὐτὸ δὲν γίνεται!», εἶπε τὸ παιδίον.

— «Σοὶ δίδω πέντε!», εἶπεν ὁ ἄγνωστος.

— «Ὁχι!», ἐπανέλαβε τὸ παιδίον.

— «Σοὶ δίδω δέκα!»,

— «Ὁχι, ὄχι, ὄχι!», ἀπεκρίθη τὸ παιδίον.

— «Πεινῶ πολὺ καὶ εἶμαι κατὰκσπος.»

Τὸ παιδίον ἐξέβαλε τότε ἐκ μικροῦ σάκκου, τὸν ὅποιον εἶχεν ἀνηρτημένον εἰς τὸν λαιμὸν του, ἕν τεμάχιον ἄρτου, τὸ ἔδωκεν εἰς τὸν κυνηγὸν καὶ εἶπεν:

— «Αὐτὸ ἔχω ὅλον καὶ σὰς τὸ δίδω. Φάγετε καὶ ἀναπαυθῆτε ἐκεῖ εἰς τὴν σκιὰν τῶν δένδρων.»

— «Σοὶ δίδω δεκαπέντε δραχμάς», εἶπεν ὁ ἄγνωστος.

— «Ἀδίκως κοπιᾶζετε, κύριε· ὅτι καὶ νὰ μοὶ δώσητε, ἐγὼ δὲν ἀπομακρύνομαι ἀπὸ τὰ πρόβατά μου.»

— «Διατί;», ἠρώτησεν ὁ κυνηγός.

— «Διότι, ὅτε ἐφυγεν ὁ πατήρ μου, μοὶ εἶπε: Σοὶ ἐμπιστεύομαι τὰ πρόβατα, νὰ τὰ προσέχῃς καὶ νὰ μὴ ἀπομακρυνθῇς ἀπὸ αὐτά. Σεῖς φαίνασθε καλὸς ἄνθρωπος· πῶς λοιπὸν μὲ παρακινεῖτε νὰ φανῶ ἄπιστος εἰς τὸν κύριόν μας καὶ παρήκοος εἰς τὸν πατέρα μου;»

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐφάνησαν ἐκ τοῦ δάσους χωρι-

κοί τινες καὶ ὁ πατήρ τοῦ παιδίου τὸ ὅποιον ἐχάρη, ὅτε τὸν εἶδε.

Πάντες ἐχαιρέτισαν μετὰ σεβασμοῦ τὸν κυνηγόν.

Ὁ δὲ πατήρ τοῦ μικροῦ βοσκοῦ ἐπλησίασεν τὸν υἱὸν τοῦ καὶ εἶπεν εἰς αὐτὸν δεικνύων τὸν κυνηγόν :

— « Ὁ κύριος Ἀνδρέας ! » .

Τὸ παιδίον παρετήρησε τὸν αὐθέντην μὲ ἐκπληξιν, ἀλλὰ χωρὶς νὰ παραχθῇ.

Ὁ κύριος Ἀνδρέας τότε μειδιῶν ἐπλησίασε τὸ παιδίον, ἐθώπευσε τὴν κεφαλὴν τοῦ καὶ εἶπεν εἰς τὸν πατέρα του.

— « Ὁ υἱός σου εἶνε πολλὸν καλὸν παιδίον ἤθέλγηρα νὰ τὸν δοκιμάσω ἐφάνη πιστὸς καὶ εὐπειθής· θὰ τὸν προστατεύσω νὰ μάθῃ γράμματα· καί, ὅταν μεγαλώσῃ, θὰ τὸν διορίσω διευθυντὴν τῶν κτημάτων μου » .

43. Τὸ πρόβατον.

Ἡ κεφαλὴ τοῦ προβάτου εἶνε ἐπιμήκης καὶ ἀπολήγουσα εἰς στενὸν ρύγχος ἐμπρός.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ κείνται ἐς μακρὰν τοῦ ἄλλου καὶ δὲν εἶνε ζωηροί. Τὸ πρόβατον δὲν ἔχει ὀδόντας εἰς τὴν ἄνω σιαγόνα, διὰ τοῦτο δὲ ὅταν τρώγῃ, ὑψώνει τὴν κεφαλὴν τοῦ καὶ κόπτει τὸ χόρτον, διὰ τῶν κοπτήρων τῆς κάτω σιαγόνας.

Οἱ πόδες τοῦ εἶνε λεπτοί, καὶ ἀπολήγουσιν εἰς δύο δακτύλους· ἕκαστος δὲ ἐκ τούτων καλύπτεται ἀπὸ ἓνα ἔνυχα, ὃ ὅποιος ἕνομάζεται χηλή.

Ἡ οὐρά τοῦ εἶνε μαλλωτὴ καὶ κρεμασμένη.

Τὸ δῆρμα τοῦ σκεπάζεται ἀπὸ τρίχωμα πυκνὸν καὶ μαλακόν, τὸ ὅποιον λέγεται ἔριον· ἔχει δὲ τοῦτο χρῶμα λευκὸν ἢ μέλαν ἢ καὶ τὰ δύο.

Ἡ φωνὴ τοῦ προβάτου εἶνε ἀδύνατος καὶ ὄχι πολὺ εὐάρεστος, λέγεται δὲ βέλασμα ἢ βληχή.

Τὸ πρόβατον τρώγει χέρτα, χλόην κριθὴν καὶ πίτυρα.

Ἀφοῦ μασήσῃ καὶ καταπίῃ τὴν τροφήν τοῦ, ἀναβιβάζει αὐτὴν ἐκ τοῦ στομάχου καὶ τὴν ἀναμασᾷ, τὴν μηρυκάζει· διὰ τοῦτο λέγεται *μηρυκαστικὸν* ζῷον.

Τὸ πρόβατον πίνει καθαρὸν ὕδωρ.

Πολλὰ πρόβατα ὁμοῦ ἀποτελοῦσιν ἀγέλην ἢ ποίμνιον.

Τὰ πρόβατα δὲν ἀντέχουσιν οὔτε εἰς τὸν καύσωνα οὔτε εἰς τὸ ψῦχος· διὰ τοῦτο οἱ ποιμένες τὸ μὲν θέρος μεταφέρωσι τὰ ποίμνια εἰς τόπους ὄρειους καὶ δροσεροῦς, τὸν δὲ χειμῶνα εἰς τόπους προσηλίου καὶ πεδινούς.

Τὸ πρόβατον ζῆ δέκα ἕως δέκα πέντε ἔτη. Τὸ ἀρσενικὸν πρόβατον λέγεται *κρίος*, τὸ δὲ θηλυκὸν *ἀμνάς* ἢ προβατίνα· ὁ κρίος ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ φέρει δύο κέρατα μεγάλα καὶ γυριστά, ἐνῆ τῆς ἀμνάδος τὰ κέρατα εἶνε μικρά, σχεδὸν δὲν φαίνονται.

Ἡ ἀμνάς γεννᾷ ἅπασι τοῦ ἔτους ἓν ἢ δύο ἀρνία· τὸ ἀρνίον λέγεται καὶ ἀμνός.

Τὸ πρόβατον εἶνε πολὺ ἡμερον καὶ ἄκακον ζῷον. βαδίζει ἡσυχῶς κύπτων τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω.

Συνήθως πρὸ τοῦ ποιμνίου τίθεται εἰς κριὸς ὡς ὀδηγός· τοῦτον ἀκολουθεῖ τυφλῶς ὅλον τὸ ποιμνιον ἂν ὁ ὀδηγός ὀλισθήσῃ καὶ πέσῃ εἰς τὸν ποταμὸν ἢ τὸν κρημνόν, ὁρμᾷ κατόπιν αὐτοῦ τυφλῶς ὅλον τὸ ποιμνιον καὶ ἐξαφανίζεται.

Τὸ πρόβατον δὲν εἶνε εὐφυῆς ζῷον· τίποτε δὲν δύναται νὰ μάθῃ καὶ εἰς τίποτε δὲν προσέχει. Τὸ μόνον, τὸ ὅποιον μανθάνει μετὰ πολὺν καιρὸν, εἶνε νὰ γνωρίζῃ τὸν κύριόν του καὶ τὸν στάβλον του· δὲν γνωρίζει νὰ προφυλαχθῇ ἐκ τοῦ κινδύνου·

ἂν καίηται ὁ στάβλος των, τρέχουσι βελάζοντα εἰς αὐτὸν καὶ καίονται.

Εἶνε θειλὸν καὶ τρομάζει εὐκόλως· ἢ διάθασις μιᾶς ἀμάξης ἢ ἵππου, τὸ γαύγισμα ἑνὸς σκύλλου, εἰς ἀσυνήθους κρότος τρέπει τὸ ποιμνιον εἰς φυγὴν καὶ διασκορπίζει αὐτό.

Τὸ πρόβατον εἶνε χρησιμώτατον εἰς τὸν ἄνθρωπον. Τὸ γάλα του εἶνε εὐγεστον, ἐξ αὐτοῦ δὲ κατασκευάζονται τυρός, βούτυρον καὶ ὀξυγάλα.

Τὸ θέρος οἱ ποιμένες κουρεύουσι τὰ πρόβατα, διὰ τοῦ

ἐρίου δὲ αὐτῶν κατασκευάζονται διάφορα ὑφάσματα καὶ σκεπάσματα ἢ γεμίζοντα στρώματα.

Τὸ κρέας τοῦ προβάτου εἶνε τροφή πολὺ ὑγιεινὴ καὶ θρεπτικὴ.

Ἐκ τοῦ δέρματος αὐτοῦ κατασκευάζονται ὑποδήματα, ἄσκοι καὶ ἄλλα χρήσιμα πράγματα.

Ἐκ τῶν ἐντέρων του χορδαὶ μουσικῶν ὀργάνων καὶ ἐκ τοῦ λίπους αὐτοῦ κηρία.

Πρέπει νὰ ἀκούωμεν τὰς συμβουλὰς τῶν μεγαλυτέρων.

Ὅποιος γονιοῦ δὲν ἀγροικᾷ, κακὸς κακοῦ θὰ πᾶη.

??
J
J J J J

τὸ ἀγρόβεινον και-
 διον ἀγροβείνησε
 τὸν ζῆνον κρηνηζόν

44. Ὁ βοσκός.

Ἐυπνάει μὲ τὸν πρῶτο πετεινὸ
 και τὸ ραβδί ᾗ τὸ χέρι του ἀρπάζει,
 φέρνει τάρνάκια ὄλα ᾗ τὸ βουνὸ
 κ' ἐκεῖνος ἀπὸ κάτω τὰ κυττάζει.

Βόσκουν τάρνάκια, τρέχουν ᾗ σὰν τρελλὰ
 μέσ' ᾗ τοῦ βουνοῦ τὰ δροσερὰ θυμάρια,
 ᾗ τὸ θάμνο ᾗ ποῦ κρυφὰ μοσχοβολᾷ,
 και μέσ' ᾗ τὰ καταπράσινα χορτάρια.

Καὶ ὁ βοσκὸς μονάχος τραγουδεῖ,
μὰ δὲν ξεχνᾷ τὰρνάκια, ποῦ βοσκοῦνε.
Εἰν' ὁ βοσκὸς μας φρόνιμο παιδί
καὶ ὅλοι 'ς τὸ χωριὸ τὸν ἀγαποῦνε.

Κι' ἀφοῦ περάση ἡ ἡμέρα μιὰ φορὰ,
μαζεύει τὰ ἀρνάκια του τὸ βράδυ.
Γυρῆζει 'ς τὸ χωριὸ του μὲ χαρὰ
καὶ κλεῖ μέσα 'ς τὴ μάνδρα τὸ κοπάδι.

Καὶ πάλι μοναχὸς του τραγουδεῖ
κι' ὅσοι περνοῦν ἀπ' ἔξω τὸν ἀκούνε...
Εἰν' ὁ βοσκὸς μας φρόνιμο παιδί
καὶ ὅλοι 'ς τὸ χωριὸ τὸν ἀγαποῦνε.

—
S

// S S S S

SSS
—

45. Τί παθαίνει εἰς πλεονέκτης ποντικός.

Εἰς ποντικός δὲν ἤρκειτο εἰς τὰς τροφάς, ὅσας ἐκλεπτε καθ' ἡμέραν.

Ἐπεθίμει πολὺ νὰ φέρῃ εἰς τὴν φωλεάν του καὶ τεμάχια κρέατος.

Ἀλλὰ δὲν ἤδύνατο νὰ κατορθώσῃ τοῦτο, διότι ἡ τρύπα τῆς φωλεᾶς του ἦτο πολὺ μικρά.

Ἀφοῦ συνεσκέφθη μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν τέκνων του, ἀπεφάσισεν νὰ πλατύνῃ τὴν τρύπαν, διὰ νὰ δύναται εἰς τὸ ἐξῆς νὰ κλέπτῃ μεγάλα καὶ μικρά.

Ἀλλὰ τὴν ἐπλάτυνε τόσο πολὺ, ὥστε ὁ γάττος, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐξωθεν ἀκούσει τὴν συνομιλίαν, ἐμβήκε πάραυτα καὶ τὸν ἐξωλόθρευσε μεθ' ὅλης του τῆς οἰκογενείας.

ὁ ποντικὸς εἶνε
βραβερόν ζῶον.

46. Τί παθαίνει εἰς σκύλλος, ὅστις κυνηγεῖ δύο λαγούς μαζί.

Εἰς κυνηγετικὸς σκύλλος κατεδίωκεν ἕνα μικρὸν λαγόν.

Ἐνῶ ἦτο ἔτοιμος νὰ τὸν συλλάβῃ πλησίον μιᾶς ἀμυγδαλῆς, ἐξεπήδησεν ἔμπροσθέν του ἀπὸ κάτι θάμνους εἰς μεγαλύτερος λαγός.

«Αὐτὸς εἶναι δι' ἐμέ», εἶπεν ὁ σκύλλος καὶ ἀφῆσας

τὸν μικρὸν ὄρμησε κατὰ τοῦ μεγαλυτέρου λαγοῦ.

Εἶχεν ὁμως κουρασθῆ ὁ σκύλλος πολὺ καὶ δὲν ἤδύνατο νὰ παρακολουθήσῃ τὸν μεγαλύτερον λαγόν.

—«Εἶνε ἀδύνατον νὰ τὸν φθάσω», ἐσκέφθη ὁ σκύλλος, «ἀνάγκη νὰ συλλάβω τὸν μικρότερον».

Ὁ μικρότερος ὁμως ἐν τῇ μεταξὺ εἶχε γίνει ἀφαντος.

Τοιοῦτοτρόπως ὁ ἀπληστος σκύλλος ἔχασε καὶ τοὺς δύο λαγούς.

47. Ἡ ἀμυγδαλή.

Ἡ ἀμυγδαλή εἶνε δένδρον ὑψηλόν.

Τὰ φύλλα τῆς ἀμυγδαλῆς ἔχουσι μικρότατον μίσχον, ὁμοιάζουσι πρὸς μικρὰν λόγχην, ἡ δὲ περιφέρειά των εἶνε πριονωτή.

Τὰ ἄνθη τῆς ἀμυγδαλῆς εἶνε μικρὰ καὶ τὸ χρῶμα αὐτῶν λευκὸν κλίνον πρὸς τὸ ρόδινον.

Πρώτη ἀπὸ ὅλα τὰ δένδρα τῆς πατρίδος μας ἀνθίζει ἡ ἀμυγδαλή περὶ τὰ τέλη Ἰανουαρίου καὶ τὰς ἀρχὰς Φεβρουαρίου.

Καρπὸς τῆς ἀμυγδαλῆς εἶνε τὸ ἀμύγδαλον.

Τὰ γνωστὰ ξηρὰ ἀμύγδαλα, τὰ ὅποια εἶνε ῥοσειδῆ, γωνιώδη καὶ τελειώνουν εἰς ὀξεῖαν κορυφήν, εἶνε μόνον οἱ πυρήνες τῶν πραγματικῶν ἀμυγδάλων, ἀπὸ τὰ ὅποια λείπει ἡ σὰρξ καὶ ὁ ἔξωτερικὸς φλοιός.

Ἐν ὅσῳ τὰ ἀμύγδαλα εἶνε ἄωρα, ἔχουσι καὶ τὸν φλοιὸν καὶ τὴν σάρκα, τὰ ὅποια πίπτουσι μόνον, ἔταν τὸ ἀμύγδαλον ὠριμάσῃ.

Μερικοὶ τρώγουσι καὶ τὰ ἄωρα ἀμύγδαλα. Τὰ καλὰ παιδία ὅμως δὲν πρέπει νὰ τὰ τρώγουσι, διότι καταστρεφουσι τοὺς ὀδόντας των καὶ τὸν στόμαχόν των.

Ἐπάρχουσι ἀμύγδαλα μὲ μαλακὸν πυρήνα, τὰ ὅποια λέγονται ἀφρομύγδαλα, καὶ ἀμύγδαλα μὲ σκληρὸν πυρήνα.

Τὰ ἀμύγδαλα οὐδέποτε πρέπει νὰ θραύωμεν μὲ τοὺς ὀδόντας.

Ἐὸ πυρὴν περιέχει τὸ σπέρμα, τὸ ὅποιον περιβάλλεται ἀπὸ λεπτὴν μεμβρᾶναν χρώματος καφέ.

Ἐὰν πιέσωμεν μεταξὺ τῶν δακτύλων μας σπέρμα ἀμυγδαλοῦ, θὰ ἴδωμεν ὅτι θὰ καλυφθῇ μὲ λεπτὸν στρώμα ἐλαίου.

Τὰ ἀμύγδαλα εἶνε καρποὶ θρεπτικώτατοι.

Ἐχετε πῖει σιρόπιον ἀμυγδαλῶν, τὸ ὅποιον ὀνομάζομεν σουμάδαν. Παρατηρήσατε, ὅτι ὁμοιάζει μὲ γάλα.

Πράγματι τὸ μέρος τοῦ ἀμυγδαλοῦ, τὸ ὅποιον τρώγομεν, δὲν εἶνε ἄλλο τι παρὰ φυτικὸν γάλα.

Τοῦτο χρησιμεύει, διὰ νὰ θρέψῃ τὴν μικρὰν ἀμυγδαλὴν, μέχρις ὅτου ἀποκτήσῃ ρίζαν καὶ δύναται δι' αὐτῶν νὰ λαμβάνῃ τροφὴν ἀπὸ τοῦ ἐδάφους. Ἀπαράλλακτα ἔπως ἡ μήτηρ σὰς ἔθρεψε μὲ τὸ γάλα τῆς, μέχρις ὅτου ἀπεκτήσατε ἀρκετοὺς ὀδόντας, διὰ τῶν ὁποίων ἦτο δυνατόν νὰ μασάτε στερεὰς τροφάς.

Ἄν εἰς τὸ γάλα, τὸ ὅποιον πίνετε, ἀναμίξῃ ἡ μήτηρ σας καὶ ὀλίγην σουμάδαν, γίνεται τὸ γάλα νοστιμώτερον καὶ θρεπτικώτερον, κατάλληλον διὰ τοὺς ἀδυνάτους στομάχους σας.

Καὶ τὰ νήπια ἀκόμη πίνουνσι τὸ τοιοῦτον γάλα πολὺ εὐχαρίστως.

Ὅταν τρώγητε ἀμύγδαλα, πρέπει νὰ τὰ μασάτε, μέχρις ὅτου μεταβληθῶσιν εἰς γάλα. Εἶνε νοστιμώτερα τότε καὶ θρεπτικώτερα.

Μὲ τὰ ἀμύγδαλα κατασκευάζονται πολλὰ γλυκύσματα.

ὡσοῖς μνηστῆ
 ὡχοῖς γάμοις,
 δὲν πιάνει μανεία.

48. Τί κάμνει ἡ Ἑλένη μίαν ξένην δεκάραν.

Εἰς τὸν δρόμον ἡ μικρὰ Ἑλένη ἐφαίνετο, ὅτι ἐξήτει κάτι καὶ ἔκλαιε.

Μία κυρία, ἣτις διήρχετο ἀπ' ἐκεῖ, εἶδε τὴν μικρὰν καὶ ἠρώτησεν αὐτήν:

«Τί ἔχεις κόρη μου, διατί κλαίεις;».

— «Ἄχ! κυρία», εἶπεν ἡ κόρη, «ἡ μήτηρ μου μοὶ εἰ-
 χεδώσθη μίαν δεκάραν νὰ ἀγοράσω γάλα καὶ τὴν ἔχασα».

— «Μὴ λυπηθῆσαι, δι' αὐτό, κόρη μου· λάβε ἄλλην
 δεκάραν καὶ μὴ κλαίης».

Ἡ ἀγαθὴ κυρία, ἀφοῦ ἔδωκε τὰ δέκα λεπτά, ἀπεμα-
 χρώθη.

Ἄλλὰ μετ' ὀλίγον ἤκουσεν ἐπισθὲν τῆς βήματα ἡ
 μικρὰ κόρη ἔτρεχε καὶ προσεπάθει νὰ τὴν φθάσῃ.

— «Κυρία», εἶπε μετὰ χαρᾶς, «εὗρήκα τὴν δεκάραν
 μου, λάβετε τὴν ἰδικὴν σας.»

— «Εὖγε, κόρη μου· δὲν θέλεις ἐλεημοσύνην· εἶσαι
 φιλότιμος καὶ τιμίη κόρη. Νὰ εἶσαι πάντοτε τοιαύτη
 καὶ ὅλοι θὰ σ' ἐκτιμῶσι καὶ θὰ σ' ἐπαινώσιν».

49. Τί κάμνουν ἡ Μαρία καὶ ἡ μήτηρ τῆς
 τὰ ξένα χρήματα.

Ἡ μικρὰ Μαρία, ἐνῷ ἐπέστρεφεν ἐκ τοῦ σχολείου,
 εὗρεν εἰς τὸν δρόμον ἓν χρηματοφυλάκιον μὲ τρία
 μετζήτια.

Ἡ Μαρία ἔθεσεν αὐτὸ εἰς τὸ θυλάκιόν τῆς, ἐνῷ δὲ
 ἐβάδιζεν ἐσκέπτετο:

«Πόσα πράγματα δύναται ν' ἀγοράσῃ ἡ δυστυχὴς
 μήτηρ μου μὲ αὐτὰ τὰ τρία μετζήτια!... Δύναται νὰ
 μοὶ ἀγοράσῃ φόρεμα, ὑποδήματα...», καὶ εἶδε μετὰ
 λύπης τὰ παλαιά, τὰ ὅποια ἐφόρει.

Μετ' ὀλίγον ἅμως ἄλλη σκέψις ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν
 αὐτῆς:

Πῶς θὰ μοὶ ἀγοράσῃ φόρεμα ἢ ὑποδήματα; ἰδικὰ
 μας εἶνε τὰ χρήματα αὐτά;».

Καὶ ἤκουσε μίαν φωνὴν νὰ λέγῃ ἐντὸς αὐτῆς: «Ὅχι
 δὲν εἶνε ἰδικὰ σας!».

Ἡ Μαρία τότε ἐνεθυμήθη, τί εἶπεν ἡ διδασκάλισσα
 ἡμέραν τινά· εἶπε δηλαδὴ, ὅτι ἐντὸς ἡμῶν ἔχομεν μίαν

φωνήν, ἢ ὅποια λέγει εἰς ἡμᾶς, τί πρέπει νά πράττωμεν καί τί ὄχι... «Α! ἰδοὺ ἡ φωνή αὐτῆ!», εἶπεν ἡ Μαρία.

Ὅτε ἔφθασεν εἰς τὴν οἰκίαν, εἶπεν εἰς τὴν μητέρα αὐτῆς:

«Μητέρα, εὗρήκα τρία μετζήτια μέσα εἰς αὐτὸ τὸ χρηματοφυλάκιον».

Ἡ μήτηρ τῆς Μαρίας εἶχε φόβον Θεοῦ καὶ εἶδε πάντοτε τὸ καλὸν παράδειγμα εἰς τὴν θυγατέρα τῆς.

— «Κόρη μου», εἶπεν, «εἴμεθα πτωχαὶ καὶ μὲ τὰ τρία αὐτὰ μετζήτια θὰ ἡδυνάμεθα ν' ἀγοράσωμεν πολλὰ πράγματα· ἀλλὰ δὲν ἀνήκουσιν εἰς ἡμᾶς· θὰ δώσωμεν αὐτὰ εἰς τὸν ἱερέα· οὗτος τὴν Κυριακὴν εἰς τὴν ἐκκλησίαν θὰ γνωστοποιήσῃ, ὅτι εὗρέθη ἓν χρηματοφυλάκιον μὲ τρία μετζήτια, καὶ ὅστις ἔχασεν αὐτό, θὰ ὑπάγῃ νά τὸ λάβῃ».

Τότε ἡ Μαρία ἐνόμισεν, ὅτι ἔφυγεν ἐν βάρῳ ἐκ τῆς καρδίας τῆς. Καὶ ἦτο τώρα πολὺ περισσότερον εὐχαριστημένη, παρὰ ἂν ἐφόρει φόρεμα ἢ ὑπόδηματα, ἀγορασθέντα μὲ ξένα χρήματα.

ὑπάρχει νά δώσω
δίδωμεν τὰ ξένα
χρήματα.

50. Πῶς ἀνακαλύπτεται ὁ κλέπτης ἐνὸς ἵππου.

Κηπουρός τις εἶχεν ἓνα ἵππον, ὅστις ἐβοήθει αὐτὸν εἰς πάσας τὰς ἐργασίας αὐτοῦ.

Ἡ μίαν ἡμέραν ἔδρασε τὸν ἵππον τοῦ εἰς τὸν κορμὸν μιᾶς κερκασίας, ἣτις εὗρίσκετο εἰς τὴν αὐλήν του, καί, ἀφοῦ τῆ ἔρριψε τροφήν, ἐξῆλθε τῆς οἰκίας του, διὰ νά τελειώσῃ μίαν ἐργασίαν.

Ἐνῶ δ' αὐτὸς ἔλειπεν, εἰσῆλθεν εἰς κλέπτης, ἦρπασεν αὐτὸν καὶ ἔφυγεν.

Ὅτε ἐπέστρεψεν ὁ δυστυχὴς κηπουρός εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ, δὲν εὗρε τὸν ἵππον καὶ δι' αὐτὸ ἐλυπήθη πολὺ.

Ἄλλὰ, ἐπειδὴ δὲν ἤλπιζε νὰ ἐπανεύρη αὐτόν, ἀπέφρασε νὰ ἀγοράσῃ ἄλλον.

Ἴπποι ἐπωλοῦντο εἰς τὴν πλησίον πόλιν. Ὁ κηπουρὸς μετέβη διὰ τοῦτο ἐκεῖ καὶ ἤρχισε νὰ ἐξετάζῃ τοὺς διαφόρους Ἴππους.

Αἰφνης μεταξὺ τῶν ἄλλων διακρίνει καὶ τὸν ἰδικόν του.

Ἐθώπευσεν αὐτὸν μετὰ χαρᾶς καὶ ἐφώναξεν :

«Αὐτὸς ὁ Ἴππος εἶνε ἰδικός μου».

Ἄλλ' ὁ πωλητὴς τοῦ Ἴππου εἶπε :

— «Τί λέγεις, ἄνθρωπε; αὐτὸς ὁ Ἴππος εἶνε ἰδικός σου! Ἐγὼ τὸν ἠγόρασα πρὸ ἑνὸς ἔτους».

— «Δὲν φοβεῖσαι τὸν Θεόν;», ἐφώναξε μετὰ πόνου ὁ κηπουρός.

— «Πῶς δύνασαι ν' ἀποδείξῃς, ὅτι ὁ Ἴππος οὗτος εἶνε ἰδικός σου;», λέγει εἰς τὸν κηπουρὸν ὁ ἀστυνόμος, ὅστις ἦτο ἐκεῖ

Τότε ἦλθε μία ἰδέα, ὡς θεῖα φώτισις, εἰς τὸν κηπουρὸν. Καλύπτει τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Ἴππου διὰ τῶν δύο χειρῶν αὐτοῦ καὶ φωνάζει :

— «Ἄν ἔχῃς αὐτὸν τὸν Ἴππον τόσον καιρὸν, εἰπέ μου, ἀπὸ ποῖον ὀφθαλμὸν εἶνε τυφλός;».

Ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος εἶχε πράγματι κλέψει τὸν Ἴππον καὶ δὲν ἐγνώριζε, τί νὰ ἀποκριθῇ. Ἀπεκριθὴ λοιπὸν τυχαίως :

— «Ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν ὀφθαλμὸν».

— «Δὲν τὸ εὔρες», εἶπεν ὁ χωρικός.

— «Ἄ!», ἐφώναξεν ὁ κλέπτης, «ἔκαμα λάθος ἀπὸ τὸν δεξιὸν ἤθελον νὰ εἶπω».

Τότε ὁ κηπουρὸς ἀπέσυρε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ζῆου καὶ εἶπεν :

— «Ἰδέτε, ὁ Ἴππος δὲν εἶνε διόλου τυφλός».

Ὁ ἀστυνόμος ἐνόησεν, ὅτι ὁ πωλητὴς ἦτο κλέπτης, συνέλαβεν αὐτὸν καὶ τὸν ἔρριψεν εἰς τὴν φυλακὴν.

«Τῶν ἀχρείων ἡ γιορτὴ πολὺ χρόνον δὲν κρατεῖ».

ὀυμείωσης τὸν
 ὑπέρτατον χρόνον
 χαίρεται.

51. Ἡ κερασέα.

Ὅλοι ἔχομεν φάγει κεράσια. Τὰ κεράσια παράγει ἡ κερασέα, ἡ ὅποια εἶνε δένδρον φθάνον εἰς μέτριον ὕψος.

Ὁ φλοιὸς τῆς κερασέας ἀποσπᾶται εὐκόλως· ὁμοιάζει πρὸς δέρμα· εἶνε λείος, στιλπνὸς καὶ ἔχει χρῶμα ξανθόν, ὅμοιον μὲ τὸ χρῶμα τοῦ καφέ.

Τὰ φύλλα τῆς κερασέας ἔχουσι τὸ σχῆμα τοῦ φύου, εἶνε πλατέα καὶ μακρουλά, ἔχουσι ἕξειαν κορυφὴν, εἰς δὲ τὴν περιφέρειαν εἶνε ὀδοντωτά.

Εἶνε πρασινώτερα ἀπὸ τὰ φύλλα τῆς μορέας καὶ ὄχι τόσον πράσινα, ὅσον τὰ φύλλα τῆς μηλέας.

Προτοῦ νὰ μεγαλώσωσι τὰ φύλλα τῆς κερασέας, ἐλα τῆς τὰ ἄνθη εἶνε ἀνοικτὰ καὶ φαίνεται τότε ἡ κερασέα, ὡς νὰ ἔχη μόνον ἄνθη.

Τὰ ἄνθη τῆς κερασέας εἶνε μικρά, στρογγύλα καὶ λευκά, κρέμονται δὲ κατὰ δέσμας ἀπὸ μακροῦς, λεπτοῦς ποδίσκου. Τὰ ἄνθη μεταβάλλονται μὲ τὸν καιρὸν εἰς ὠραίους καρποὺς τὰ κεράσια.

Τὰ κεράσια ἔχουσι σχῆμα σφαιρικόν.

Ὅταν εἶνε ἄωρα εἶνε πράσινα. Ὅταν ὠριμάσωσι, ἔχουσι χρῶμα βαθύ κόκκινον ἢ κόκκινον ξανθόν.

Τὰ κεράσια ἀπ' ἔξω εἶνε λεία καὶ στιλπνά.

Ὁ φλοιὸς τῶν ἀποσπᾶται εὐκόλως καὶ ὁμοιάζει πρὸς λεπτὴν μεμβρᾶναν. Ἐσωθεν τοῦ φλοιοῦ εἶνε γλυκεία σὰρξ, τὴν ὅποιαν τρώγομεν.

Εἰς τὸ μέσον ὑπάρχει ὁ σκληρὸς πυρήν, ὁ ὅποιος περιέχει τὸ σπέρμα. Ἀπὸ τὸ σπέρμα φυτρώνει μικρὰ κερασέα, ὅταν τοῦτο πέσῃ μέσα εἰς τὴν γῆν.

Τὰ σπέρματα τῶν κερασιῶν δὲν τρώγονται, ὅπως τὰ σπέρματα τῶν γλυκίων ἀμυγδάλων καὶ τῶν καρύων· εἶνε πικρά καὶ δηλητηριώδη, ὅπως τὰ σπέρματα τῶν πικρῶν ἀμυγδάλων, τῶν ροδακίνων καὶ ἄλλων καρπῶν.

Μέσα εἰς τὸ δάσος πιθανὸν νὰ εὕρετε καρποὺς ὁμοίους μὲ τὰ κεράσια· μὴ τοὺς φάγητε· πολλοὶ ἐξ αὐτῶν εἶνε δηλητηριώδεις.

Τὰ παιδία καὶ τὰ κοράσια εὐχαριστοῦνται νὰ κρεμῶσι τὰ κεράσια εἰς τὰ ὠτά των. Τὸ χρῶμα τῶν κερασιῶν κάμνει τὸ χρῶμα τῶν παρειῶν τῶν κοκκινώτερον καὶ ὠραιότερον.

Ἐντὸς τῶν κερασιῶν εὐρίσκονται πολλάκις μικροὶ λευκοὶ σκώληκες. Πῶς εὐρέθησαν ἐκεῖ, ἀφοῦ οἱ καρποὶ

εἶνε ἀπὸ παντοῦ κλειστοί; Εἶνε δύσκολον νὰ τὸ ἐννοήσετε τώρα. Μάθετε μόνον, ὅτι, ὅσον ὀλιγώτερα εἶνε τὰ ἔντομα, τόσον σπανιώτερον θὰ εὐρίσκωμεν σκώληκας ἐντὸς τῶν καρπῶν. Αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ γνωρίζετε, διὰ νὰ μὴ ἐνοχλήτε τὸν ἀσπάλακα, τὸν φρῦνον καὶ τὰ πτηνά, τὰ ἑποῖα καταστρέφουσι τὰ ἔντομα.

52. Τί κάμνει ὁ διδάσκαλος τὸν Σταῦρον,
ὅστις ὁμολογεῖ τὸ σφάλμα του.

Ὁ διδάσκαλος ἐνὸς σχολείου ἐδίδασκε κάποτε τοὺς μαθητὰς του, οἵτινες τὸν ἤκουον μετὰ πολλῆς προσοχῆς.

Εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν, ὁ Πέτρος, ἠθέλησε νὰ ἐκβάλλῃ ἐκ τοῦ θυλακίου του τὸ μανδηλίον του, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εἶχε βάλῃ τοὺς βώλους του.

Μετὰ τοῦ μανδηλίου του ἐξέβαλε καὶ τοὺς βώλους.

Ὁ Σωτήριος, ὁ ἐπίσκοπος ἐκάθητο πλησίον του, διὰ νὰ γελάσῃ ὠθήσεν ἐπίτηδες τὸν ἀγκῶνα τοῦ Πέτρου.

Οἱ βῶλοι ἐξέφυγον ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ, ἔπεσαν καὶ ἐκύλισαν εἰς τὸ πάτωμα. Τὰ παιδιά ἐγέλασαν καὶ δὲν προσεῖχον πλέον εἰς τὸ μάθημα.

Ὁ διδάσκαλος δυσηρεστήθη πολὺ καὶ εἶπε:

Πέτρε, θὰ τιμωρηθῆς».

Ὁ Πέτρος ἐκοκκίνισεν ἐξ ἐντροπῆς, ἀλλὰ δὲν εἶπε τίποτε· δὲν ἤθελε νὰ μαρτυρήσῃ τὴν συμμοιχίαν αὐτοῦ.

Τότε ὁ Σταῦρος ὤψωσε τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ εἶπε:

— «Κύριε, ἐγὼ ὠθήσα τὴν χεῖρα τοῦ Πέτρου! Μὴ τιμωρήσετε τὸν Πέτρον· ἐγὼ πταίω· ἐμὲ τιμωρήσατε!»

— «Ἄφου δὲν πταίει ὁ Πέτρος», εἶπεν ὁ διδάσκαλος, «δὲν θὰ τιμωρηθῆ».

»Σὺ ὅμως εἶσαι ἄξιος τιμωρίας. Ἐπραξες κακῶς νὰ θελήσῃς νὰ τὸν πειράξῃς καὶ νὰ ταραξῃς τὸ μάθημα.

»Ἄλλ' ἔχεις τὸ θάρρος νὰ ὁμολογήσῃς τὴν ἀλήθειαν· αὐτὸ σημαίνει, ὅτι κατὰ βάθος δὲν εἶσαι κακός· ἐφάνηκε μόνον ἀπερίσκεπτος· εἰ· αὐτὸ λοιπὸν συγχωρῶ καὶ σέ».

ἀγαπῶ νὰ γέρω
τὴν ἀμίσθιαν

53. Πῶς τιμωρεῖται ὁ ψεύστης Ἀντώνιος
ὑπὸ τοῦ πατρὸς του.

Ὁ Ἀντώνιος ἦτο ὑπηρέτης εἰς τὴν Σμύρνην· μετὰ δύο δ' ἔτων ἀπουσίαν ἐπέστρεψεν εἰς τὸ χωρίον του, διὰ νὰ ἴδῃ τοὺς γονεῖς του.

Ὁ Ἀντώνιος συνήθιζε νὰ ψεύδεται.

Ἡμέραν τινὰ μετέβησαν μετὰ τοῦ πατρὸς του εἰς τὸν ἀγρόν.

Διαβαίνοντες ἀπὸ ἓνα κῆπον παρετήρουν τὰς πορτοκαλλέας αὐτοῦ, αἱ ὁποῖαι ἦσαν φορτωμέναι μὲ μεγάλα πορτοκάλια.

«Τί μεγάλα πορτοκάλια!» εἶπεν ὁ πατήρ.

— «Μεγάλα αὐτά;», εἶπεν ὁ Ἀντώνιος· «ἐγὼ εἶδον εἰς τὴν Σμύρνην ἓν, τὸ ὅποιον ἦτο, ὅσον ἓν καρπούζιον».

— «Ἀπίστευτον μοὶ φαίνεται, ἀλλὰ ποῖος ἤξεύρει πάλιν;», εἶπεν ὁ πατήρ. «Ἐκαστος τόπος ἔχει τὰ πα-

ράδοξά του. Ἴδου εἰς τὸν δρόμον, ποὺ πηγαίνομεν, θ' ἀπαντήσωμεν μίαν γέφυραν· ἔταν διαβαίγη αὐτὴν εἰς, ὁ ὅποιος εἶπε ψεῦμα, πίπτει καὶ θραύει τὸν πόδα του».

Ὁ Ἀντώνιος ἀνησύχησε καὶ ἔμεινεν ἄφωνος· ἔπειτα δὲ εἶπεν εἰς τὸν πατέρα του:

— «Μὴ τρέχῃς τόσο πολύ, πάτερ μου. Ἀλήθεια, τί ἔλεγον; Ὅτι τὸ πορτοκάλιον ἦτο τόσον μέγαν, ἔσον ἔν καρπούζιον; Ὅχι δὲν ἦτο τόσον μέγαν, ἀλλὰ χωρὶς ἄλλο ἦτο, ἔσον ἔν πεπόνιον».

Ἐξηκολούθησαν τὴν πορείαν των. Ἦ ἀνησυχία τοῦ Ἀντωνίου γῆρασε διὰ τοῦτο μετ' ὀλίγον εἶπεν:

— «Πιθανὸν ἔμωσ καὶ νὰ ἠπατήθην· ἴσως ἦτο μικρότερον ἔνός πεπονίου, ἔξάπαντος ἔμωσ ἦτο ἔσον μίαν φράπα».

Ὁ πατὴρ τοῦ Ἀντωνίου δὲν ἀπαντᾷ. Προχωροῦσιν. ὁ Ἀντώνιος εἶνε ἰδρωμένος· ἡ καρδία του κτυπᾷ· συλλογίζεται, ὅτι τὸ πρᾶγμα εἶνε σοβαρὸν καὶ ὅτι δύναται νὰ θραύσῃ τὸν πόδα του.

Μετ' ὀλίγον φθάνουσιν εἰς τὴν φθερὰν γέφυραν· τότε ὁ Ἀντώνιος, πρὶν πατήσῃ ἐπ' αὐτῆς, φωνάζει:

— «Ἐπίστευσε, ὅτι εἶδον τόσον μέγαν πορτοκάλιον; Νὰ σοὶ εἶπω τὴν ἀλήθειαν; Τὸ πορτοκάλιον, τὸ ὅποιον εἶδον, ἦτο ὅπως ἔλα τὰ πορτοκάλια!...»

οὐδεὶς ἠϊστειεῖ εἰς τὸν γειύσσην.

54. Πῶς τιμωρεῖται μία πανοῦργος ἀλώπηξ ὑπὸ ἑνὸς ἀλέκτορος.

Ἐγιναν σύντροφοι εἰς σκύλλος καὶ εἰς ἀλέκτωρ, διὰ νὰ ταξιδεύσωσι καὶ ἴδωσι καὶ ἄλλα μέρη.

Τὴν ἑσπέραν τῆς πρώτης ἡμέρας τοῦ ταξιδίου των ἐνύκτωσαν μέσα εἰς ἕν δάσος καὶ ἔπρεπε νὰ διανυκτερεύσωσιν ἐκεῖ.

Ἀνεζήτησαν λοιπὸν τὸ κατάλληλον μέρος.

Ὁ σκύλλος τότε παρατήρησε κοιλότητα εἰς τὴν ρίζαν μίας ἐλάτης, ἣ ὅποια ἐφάνη εἰς αὐτὸν πολὺ κατάλληλος, διὰ νὰ κοιμηθῶσιν.

«Ἐδῶ, σύντροφε», εἶπεν ὁ σκύλλος, «εἶνε πολὺ κατάλληλον μέρος νὰ διανυκτερεύσωμεν. Ἴδέ, πόσον ὠραία εἶνε ἐκεῖ μέσα· εἶνε τέπος καὶ διὰ τοὺς δύο».

— «Πολὺ καλὰ εἶνε», εἶπεν ὁ ἀλέκτωρ «ἀλλ' εἰς ἐμὲ ἀρέσκει νὰ κοιμηθῶ ἐπάνω εἰς τοὺς κλάδους».

Ἐπέταξε λοιπὸν ἐπάνω εἰς ἓνα κλάδον τῆς ἐλάτης, ἤρθη τὴν καλὴν νύκτα εἰς τὸν σύντροφόν του καὶ ἐτοποθήθη, διὰ νὰ κοιμηθῇ.

Ὁ σκύλλος εἶπε καὶ αὐτὸς **καλὴν νύκτα**, ἐχώθη ὅλος εἰς τὴν κοιλότητα καὶ ἀπεκοιμήθη.

Ὅτε ἐπλησίαζε νὰ ἐξημερώσῃ, ὁ ἀλέκτωρ ἤρχισε νὰ λαλῇ. Ἐσκέφθη ὅτι ἦτο καιρὸς νὰ ἐξακολουθήσῃσι τὸ ταξιδιὸν των.

Τὸ ἐγερτήριον **κικιρίκου!** ἤκουσε μία ἀλώπηξ, τῆς ὁποίας ἡ κατοικία ἦτο ἐκεῖ πλησίον.

«Νὰ ὤραιο! πρόγευμα!», ἐσκέφθη καὶ ἔτρεξε πρὸς τὸ μέρος, ἀπὸ τὸ ὅποιον ἤκούσθη ἡ φωνὴ τοῦ ἀλέκτορος. Μετ' ὀλίγον ἦτο πλησίον τοῦ δένδρου.

Ὅτε εἶδε ὅτι ὁ ἀλέκτωρ ἦτο πολὺ ὑψηλὰ, ἐσκέφθη: «Πρέπει νὰ καταφέρω τὸν ὀρεκτικὸν πετεινὸν νὰ καταβῇ κάτω, διότι ἐγὼ βέβαια δὲν δύναμαι νὰ ἀναβῶ τόσο ὑψηλὰ».

Ἐπλησίασε λοιπὸν περισσότερο καὶ μὲ μεγάλην εὐγένειαν εἶπε: «Καλὴ ἡμέρα ἀγαπητέ μου ἐξάδελφε! Πῶς ἔχετε; Εἶχον πολὺν καιρὸν νὰ σὰς εἶδω καὶ ἀνησυχουν περὶ τῆς υγείας σας.

» Ἀλλὰ, καθὼς βλέπω, ἐκαθήσατε εἰς πολὺ ἀκατάλληλον κατοικίαν καί, ὡς φαίνεται, δὲν θὰ ἔχετε καὶ κατὶ διὰ νὰ προγευματίσθε.

» Ἐὰν καταδέχεσθε, σὰς παρακαλῶ νὰ μὲ ἀκολουθήσετε εἰς τὴν κατοικίαν μου, ὅπου θὰ σὰς φιλοξενήσω μὲ ὅ,τι ἔχω καλύτερον».

Ὁ ἀλέκτωρ ἀνεγνώρισεν τὴν πανοῦργον ἀλώπεκα καὶ δὲν κατέβη.

Ἐσκέφθη δὲ νὰ τιμωρήσῃ, ὡς ἔπρεπε, αὐτὴν καὶ ἀπήντησεν εἰς τοὺς ψευδεῖς αὐτῆς λόγους:

— «Δὲν ἐγνώριζον, ἀγαπητή μου, ὅτι εἴμεθα συγγενεῖς. Ἀφοῦ ὅμως τὸ λέγετε, πιστεύω καὶ δέχομαι εὐχαρίστως τὴν εὐγενῆ σας πρόσκλησιν.

» Ὁ σύντροφός μου ὅμως ἔχει κλείσει τὴν θύραν.

» Ἐξυπνήσατέ τον, σὰς παρακαλῶ, νὰ ἔλθωμεν μαζί. Ἐκεῖ πλησίον εἰς τὴν θύραν κοιμᾶται».

Ἡ ἀλώπηξ ἐνόμισεν, ὅτι ἦτο δευτερός ἀλέκτωρ καὶ ὤρμησεν εἰς τὴν κοιλότητα τοῦ δένδρου, ὅπου ἐκοιμᾶτο ὁ σκύλλος.

Ὁ σκύλλος ἐν τῇ μεταξὺ εἶχεν ἐξυπνήσει καὶ εἶχεν ἀκούσει ὅλον τὸν διάλογον καὶ ἔχαιρε, διότι θὰ ἐτιμῶρει τὴν πανοῦργον ἀλώπεκα.

Προτοῦ λοιπὸν νὰ τὸν ἴδῃ ἡ ἀλώπηξ, ἐπήδησε καὶ συνέλαβεν αὐτὴν ἀπὸ τὸν λαίμην καὶ τὴν ἐπνίξεν.

ὁ ἀναστασίων τι
μερεῖται.

55. Γάτος ἰατροῦ καὶ ὄρνιθες.

Γάτος, ποῦ πείναε,
μὰ μέρα ἔμαθε,
πῶς κάποιες ὄρνιθες
βαριά ἀρρωστήσανε,
γιατὶ δὲν εἶχανε
νὰ πιοῦν νερό.

Καὶ ὁ παμπόνηρος
γιατρός ἐντύθηκε,
γυαλιὰ ἐφόρεσε
καὶ λέει ᾽ς τὰς ὄρνιθες
μὲ σοβαρό :

«Καλαὶ γειτόνισσες,
τί μοῦ ἐπάθατε ;
Πῶς εἶσθε σήμερα ;
Μόλις τὸ ἔμαθα,
καὶ ἦλθα εὐθύς!...»

Μ' αὐτές, πειὸ ἔξυπνες,
τοῦ ἀποκρίθησαν :
« Ἄν θές, ψευτόγιατρος,
καλὰ νὰ γίνωμε,
μὴ ξαναλθῆς ».

56. Τί παθαίνει εἰς κόραξ στολισθεὶς
μὲ πτερὰ παγωνίου.

Μίαν ἡμέραν εἰς κόραξ εἶδε κατὰ πρώτην φοράν τὰ παγώνια.

Τὰ ὠραῖα πτερὰ τῶν παγωνίων ἤρσαν τόσοσ πολλὸν εἰς τὸν κόρακα, ὥστε ἀπεφάσισε καὶ αὐτὸς νὰ μεταβληθῆ εἰς λαμπρὸν παγωνίον καὶ νὰ μὴ μείνη ἄσχημος κόραξ.

ἤρχισε λοιπὸν νὰ συλλέγῃ τὰ πτερὰ, τὰ ὅποια ἔπιπτον ἐκ τῶν παγωνίων, καὶ, ἀφ' οὗ συνέλεξεν ἀρκετά, ἐστολίσθη μὲ αὐτά.

Μετὰ ταῦτα ἐπέταξεν ἐπάνω εἰς ἓν δένδρον, τὸ ὅποιον εὗρισκετο εἰς τὴν ὄχθην μιᾶς λίμνης, καὶ ἔβλεπε τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἐντὸς τοῦ ὕδατος.

Ἐνόμισε τότε, ὅτι ἔγινε τέλειον παγωνίον καὶ υπερήφανεύθη πολὺ.

«Ἐγὼ πλέον δὲν εἶμαι ταπεινὸς κόραξ», ἔλεγε· «τώρα δὲν μοὶ ἐπιτρέπεται νὰ συναναστρέφωμαι τοὺς ἀθλίους κόρακας. Πρέπει νὰ ὑπάγω πρὸς συνάντησιν τῶν ἑμοίων μου».

Οἱ ἄλλοι κόρακες, ὅτε παρετήρησαν τὴν υπερήφανειαν αὐτοῦ καὶ ἤκουσαν τὴν ἀπόφασίν του, τὸν συνέβουλευσαν νὰ πετάξῃ τὰ ξένα πτερὰ καὶ νὰ μείνη μετὰ τῶν ἑμοίων του.

Αὐτὸς ὁμως παρετήρησεν αὐτοὺς με περιφρόνησιν καί, χωρὶς νὰ τοὺς ἀποχαιρετίσῃ, ἀνεχώρησε πρὸς συνάντησιν τῶν παγωνίων.

Τὰ ἀνεῦρε λοιπὸν καὶ ἀνεμίχθη μετ' αὐτῶν.

Τὰ παγώνια, ὅτε τὸν εἶδον νὰ ὑπεργηφανεύεται παρὰ πολὺ διὰ τὰ ἰδικά των ἐνδύματα, ὠργίσθησαν, ὠρμησαν κατ' αὐτοῦ καὶ ἤρχισαν νὰ μαδῶσι τὰ ξένα πτερά.

Ἵτε δὲ παρετήρησαν, ὅτι ἦτο κόραξ, ἤρχισαν νὰ τὸν κτυπῶσι μετὰ τὰ ράμφη των εἰς τὴν κεφαλὴν.

Ἵτε δὲ προσεπάθει νὰ φύγῃ, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο· τὰ παγώνια ἦσαν πολλὰ καὶ αὐτὸς ἦτο μόνος.

Ἵτε δὲ ἐκτύπησαν, ὅσον ἠδύνατο, τὸν ἀφῆκαν καὶ ἔφυγον.

Ἵτε δὲ ὁ κόραξ παρ' ὀλίγον νὰ ἀποθάνῃ ἀπὸ τὰς πληγὰς.

Ἐμεινε κατὰ γῆς ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἀναίσθητος.

Ἵτε συνῆλθεν εἰς τὸν ἑαυτὸν του, ἐντρέπετο νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τοὺς συντρόφους του. Τοὺς εἶχε καταφρονήσει τόσον πολὺ!

Τί νὰ κάμῃ ὁμως, ἀφοῦ δὲν ἠδύνατο νὰ ζήσῃ μόνος καὶ εἶχεν ἀνάγκην νὰ περιποιηθῶσι τὰς πληγὰς του;

Ἵτε δὲ ἀπεφάσισε λοιπὸν ἐντροπιασμένος καὶ κακῶς ἔχων νὰ ἐπανέλθῃ εἰς αὐτοὺς.

57. Ἡ πορτοκαλλέα.

Πόσας φορές τὰ καλὰ παιδιά διεμοίρασαν τὸ πορτοκάλιον, τὸ ὅποιον ἔλαβον ἀπὸ τὴν καλὴν των μητέρα ὡς καλοὶ ἀδελφοί.

Διὰ τὰ τὸ διαμοιράσῃσι, πρῶτον ἀφήρσαν τὸν ἐξω-
τερικὸν φλοιὸν, ὃ ἑποῖος εἶνε ἀρκετὰ παχύς· ἐξωθεν εἶνε
κόκκινος, ὀλίγον τραχύς, μὲ μικρὰς κοιλότητας καὶ ἐξο-
χάς, ἔσωθεν δὲ λευκὸς καὶ μαλακὸς ὡς βάμβαξ.

Ὁ φλοιὸς τῶν ἀώρων πορτοκαλλίων ἔχει ἐξωθεν
χρῶμα πράσινον.

Ἄν πιέσωμεν τὰ μικρὰ ἐξογκώματα τοῦ φλοιῦ, ἐξά-
γεται ὑγρὸν εὐώδες, ἀλλὰ καυστικόν.

Ἐὰν τὸ ὑγρὸν αὐτὸ ἐξερχόμενον πέσῃ εἰς τὴν φλέγα
κηρίου ἀναφλέγεται ὡς ἔλαιον.

Ἐὰν πέσῃ ἐντὸς τῶν ὀφθαλμῶν μας, πονοῦμεν, ὡσὰν
νὰ ἐκαίοντα, καὶ χύνομεν ἄφθονα δάκρυα.

Τὸ ὑγρὸν τοῦτο χρησιμοποιεῖται πρὸς κατασκευὴν
μύρων, ποτῶν, γλυκυσμμάτων καὶ ἰατρικῶν.

Ὅμοιον ποτὸν ἐξάγεται καὶ ἐκ τῶν ἀνθέων τῆς πορ-
τοκαλλέας.

Ἄφου ἀφαιρεθῇ ὁ φλοιός, εὐκόλως διαίρεται τὸ πορ-
τοκάλιον εἰς τεμάχια, τὰ ὅποια εἶνε ἀσθενῶς κολλημένα
μεταξὺ τῶν.

Ἐκαστον τεμάχιον περιβάλλεται ἀπὸ λεπτὸν δέρμα,
περιέχει δὲ γλυκὺ ὑγρὸν μέσα εἰς μικρὰ μακροῦλὰ σακ-
κίδια.

Ἐκαστον τεμάχιον πορτοκαλλίου περιέχει καὶ δύο ἢ
τρία ἢ καὶ περισσότερα σπέρματα.

Ἐκαστον σπέρμα περιβάλλεται ἐξωθεν ἀπὸ μίαν μεμ-
βρᾶναν σκληρὰν καὶ δερματώδη καὶ ἔσωθεν ἀπὸ μίαν
ἄλλην πολὺ λεπτὴν.

Τὰ σπέρματα τῆς πορτοκαλλέας ἔχουσι πικρὰν γεῦσιν.
Τὰ πορτοκάλια παράγει ἡ πορτοκαλλέα.

Κόκκινος
φλοιός
φλοιός

Αὕτη διακλαδίζεται εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ ἐδάφους.

Τὰ φύλλα τῆς πορτοκαλλέας ἔχουσι βραχὺν μίσχον, ὁμοιάζουσι δὲ πρὸς δέρμα καὶ εἶνε παχέα, πλατέα, ὀσει-δῆ καὶ ὀξυκέρυφα.

Ἡ μία ἐπιφάνεια τῶν φύλλων εἶνε λεία, στιλπνὴ καὶ ἔχει χρῶμα βαθὺ πράσινον, ἡ δὲ ἄλλη εἶνε ὀλίγον τραχεῖα, ἀλαμπῆς καὶ ἔχει χρῶμα ἀνοιχτότερον πράσινον.

Τὰ φύλλα τῆς πορτοκαλλέας εὐωδιάζουσι.

Κατὰ τὸ φθινόπωρον δὲν πίπτουσι. Ἡ πορτοκαλλέα δηλαδὴ εἶνε δένδρον ἀειθαλές.

Τὰ ἄνθη τῆς πορτοκαλλέας εἶνε μικρά, λευκά καὶ εὐσομα.

Τὰ φυλλάρια αὐτῶν εἶνε παχέα καὶ δερματώδη.

Οἱ στήμονες αὐτῶν ἔχουσι πολλὴν γῦριν καὶ αἱ μέλισσαι συλλέγουσιν ἄφθονον ἐξ αὐτῶν. Αἱ μέλισσαι πολὺ ἀγαπῶσι τὰ ἄνθη τῆς πορτοκαλλέας.

Ἐνῷ ἀκόμη τὰ πορτοκαλλία δὲν εἶναι ἔντελως ὄριμα, ἡ πορτοκαλλέα ἀνθίζει. Εἶναι ὠραιότατον θέαμα τότε νὰ βλέπη τις τὰ κόκκινα σφαιρικά πορτοκαλλία ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ δένδρου, τὰ πράσινα φύλλα του καὶ τὰ λευκά του ἄνθη.

Ἡ πορτοκαλλέα εὐδοκιμεῖ εἰς τὰ θερμότερα μέρη τῆς πατρῆδος μας.

Ὀλίγα μέρη τῆς γῆς ἔχουσι πορτοκαλλέας.

58. Ποῖον δὲν ἐξυπνήσαν αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου.

Ὁ ἥλιος ἀνέτειλε καὶ ἤρχισε νὰ ὑψώνεται εἰς τὸν ὄριζοντα.

Ἡ πρώτη αὐτοῦ ἀκτίς ἦλθεν εἰς τὸν ἀλέκτορα. Ὁ ἀλέκτωρ, ὅστις εἶχεν ἐξυπνήσῃ πρὸ πολλοῦ, ἐφώνασε «Κουκουρίκου!», διὰ νὰ ἐξυπνήσωσι καὶ οἱ ἄλλοι.

Αἱ ὄρνιθες ἐπήδησαν ἐκ τῆς σανίδος τῶν, ἐκακκάριζον ἐν τῇ αὐτῇ, ἐζήτουν τροφὴν καὶ ἐγένων ὄψα.

Ἄλλη ἀκτίς ἦλθεν εἰς τὸν καρυδαλλόν· ἐξῆλθεν οὗτος ἐκ τῶν θάμνων, ὅπου εἶχε τὴν φωλεὰν αὐτοῦ, ἐπέταξε ταχέως εἰς τὸν ἀέρα καὶ ἐκελάδει: «Τίρι, λίρι, λίρι-λί εὐμορφὸν εἶναι ἡ αὐγή!».

Ἄλλη ἀκτίς ἦλθεν εἰς τὸν περιστερεῶνα· αἱ περιστεραὶ ἤνοιξαν τὰς μακρὰς πτέρυγας αὐτῶν καὶ ἐπέταξαν δύο, δύο εἰς τοὺς ἀγρούς πρὸς εὑρεσιν τροφῆς.

Ἄλλη πάλιν ἀκτίς ἦλθεν εἰς τὴν μέλισσαν· ἐξῆλθε καὶ αὕτη ἐκ τῆς κυψέλης τῆς, ἐτίναξε τὰ πτερά τῆς, ἐπέταξεν εἰς τὰ ἄνθη, διὰ νὰ ροφήσῃ γλυκὺν χυμὸν καὶ κατασκευάσῃ τὸ μέλι.

Ἡ τελευταία ἀκτίς ἦλθεν εἰς τὴν κλίνην τοῦ ὀνητροῦ Πέτρου καὶ ἤθελε νὰ ἐξυπνήσῃ αὐτόν· οὗτος ὅμως

δὲν ἐσθκώθη ἐκ τῆς κλίνης, ἐγύρισε ἐπὶ τὴν ἄλλην πλευράν, ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ μετ' ὀλίγον ἀπεκοιμήθη καὶ ἐρογγάλιζεν.

59. Τί πρέπει νὰ κάμνης διὰ τὴν υἰείαν σου.

Μὴ κοιμάσαι ἀμέσως μετὰ τὸ φαγητόν.

Πλάγιαζε ἐνωρίς καὶ ἐξύπνα πρωί.

Ὁ πολλὸς ὕπνος βλάπτει τὴν υἰείαν.

Ἀφοῦ ἐξυπνήσης πρωί, μὴ μένης ἐπὶ τὴν κλίνην σου, ἀλλ' ἐξέρχου ἀμέσως ἐξ αὐτῆς.

Ἀφοῦ σηκώθῃς, ἀνοίγε τὰ παράθυρα τοῦ δωματίου σου. Ὁ κοιτῶν πρέπει νὰ ἀερίζεται καλῶς.

Φρόντιζε ν' ἀερίζωνται καλῶς τὰ προσκεφάλαια, σινδόνια καὶ ἐφαπλώματα, πρὶν στρώσῃς τὴν κλίνην σου.

Πρὶν πέσῃς ἐπὶ τὴν κλίνην, σῆνε τὸ φῶς διὰ νὰ μὴ μολύνῃ ἢ καῦσῃ τὸν ἀέρα τοῦ κοιτῶνός σου.

Τὸ προσκεφάλαιον καὶ τὸ στρώμά σου νὰ εἶναι μαλῶν σκληρά.

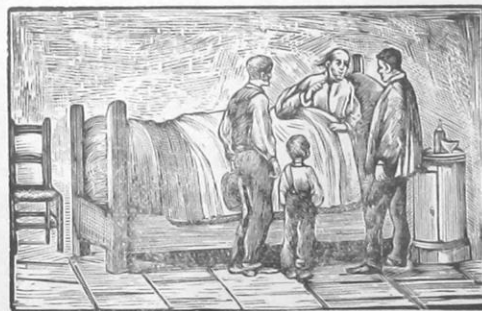
60. Πῶς εἶς γέρον γεωργὸς κάμνει τοὺς ὀκνηροὺς υἰοὺς του φιλοπόνους.

Γέρον γεωργὸς ἠσθένης βαρέως καὶ ἐκινδύνευε νὰ ἀποθάνῃ. Εἶχε τρεῖς υἰοὺς ὀκνηροὺς, τοῦτο δὲ ἐλύπει πολὺ τὸν γέροντα.

Τὰς τελευταίας στιγμὰς τῆς ζωῆς του ἐπροσκάλεσε αὐτοὺς πλησίον τῆς κλίνης του καὶ εἶπε:

«Τέκνα μου, ἐγὼ δὲν ἔχω πλέον ζωὴν, μετ' ὀλίγον ἀποθνήσκω. Σὰς ἀφήνω τὴν εὐχὴν μου καὶ ἓνα ἀγρόν. εἰς αὐτὸν εἶνε κατὶ κρυμμένον· ἔταν ἀποθάνω, σκάψατε καὶ θὰ εὑρετε αὐτό».

Οἱ υἱοὶ τοῦ γεωργοῦ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς αὐτῶν ἔλαβον δικέλλας καὶ σκαπάνας καὶ ἦλθον εἰς τὸν ἀγρόν. Ἔσκαψαν δὲ αὐτὸν βαθεῶς ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἄκρου

μέχρι τοῦ ἄλλου, ἐλπίζοντες ὅτι θὰ εὑρωσι χρήματα· ἀλλὰ χρήματα δὲν εὑρον καὶ ἦσαν περίλυποι.

Ἄλλ' ὁ ἀγρὸς ἐπειδὴ τὸν ἔσκαψαν βαθεῶς ἔδωκε πολλὸν καρπὸν, ἐκ τῆς πωλίσσεως δὲ αὐτοῦ οἱ τρεῖς ἀδελφοὶ ἔλαβον πολλὰ χρήματα.

Τότε ἐνόησαν, ποίαν ἔνοιαν εἶχεν ἡ παραγγελία τοῦ πατρὸς αὐτῶν· ἠγάπησαν λοιπὸν τὴν ἐργασίαν, ἀφοῦ εἶδον διὰ τῶν ἰδίων ὀφθαλμῶν των, ὅτι πολλὰ ἀγαθὰ φέρει αὕτη εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

αἰσφορευγε τὴν
συνησίαν.

61. Ἡ μέλισσα.

Ἡ μέλισσα πετᾷ
ἐπιμελής, ἐργατική,
πετᾷ ἐδῶ, πετᾷ ἐκεῖ,
πετᾷ, πετᾷ,
ἢ μέλισσα πετᾷ.
Δὲν κάθεται ποτέ,
ἀνοίγει τὰ μικρὰ πτερά,
᾿ς τὸ ἔργον τρέχει μὲ χαρά,
ποτέ, ποτέ.
δὲν κάθεται ποτέ.
Καὶ σὺ καλὸ παιδί,
ποτέ μὴ χάνης τὸν καιρό,
ποτέ μὴν εἶσαι ὀκνηρὸ
παιδί, παιδί,
καὶ σὺ, καλὸ παιδί.

ἀγάψα τὴν ἐργα-
σίαν.

62. Τρεῖς ἐπισκέψεις εἰς τοὺς ἀγρούς.

Α'.

Ὁ κύριος Ἀναστάσιος καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ περιπά-
τουν ἡμέραν τινὰ εἰς τὴν ἐξοχὴν.

Ἦτο φθινόπωρον καὶ οἱ γεωργοὶ ὄργωνον τοὺς
ἀγρούς αὐτῶν.

Ὁ πατὴρ καὶ τὰ παιδιά ἐστάθησαν πλησίον ἐνός
ἀγροῦ.

Δύο βόες ἦσαν ἐξευγμένοι εἰς ἑκαστον ἄροτρον· οἱ
γεωργοὶ ὅπισθεν αὐτοῦ ἐβύθιζον εἰς τὴν γῆν τὸ ἄξυ καὶ
στίλβον σιδηροῦν ὑννίον· τοῦτο δὲ συρόμενον μετὰ δυνά-
μεως ὑπὸ τῶν βοῶν ἔσκαπτε βαθέως τὸν ἀγρὸν καὶ
ἐσχημάτιζεν αὐλακας.

Οἱ γεωργοὶ διηύθυνον κατ' εὐθείαν γραμμὴν τὸ ἄρο-
τρον, ἀφοῦ δὲ ἔφθανον εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ἀγροῦ, ἔστρεφον
αὐτὸ καὶ ἤρχιζον νὰ σκάπτουν νέαν αὐλακα.

«Διατί οἱ γεωργοὶ ὀργάνουσι τοὺς ἀγρούς των;»
ἠρώτησαν τὰ παιδιά.

— «Προετοιμάζουσι τὴν γῆν διὰ τὴν σποράν», εἶπεν ὁ πατήρ. «Οἱ γεωργοὶ ἀνασκάπτουσι τὸν ἀγρὸν διὰ τοῦ ἀρότρου, διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν καὶ τὸ κάτω χῶμα, ὃ δὲ ἥλιος, ὃ ἀήρ καὶ ἡ βροχὴ θὰ καταστήσωσι καὶ τοῦτο γόνιμον».

Ἐξηκολούθησαν τὴν περίπτωσιν αὐτῶν, εἶδον δὲ ἄλλους γεωργοὺς νὰ λιπαίνουσι τοὺς ἀγρούς αὐτῶν, διὰ νὰ γίνῃ εὐφορωτέρα ἡ γῆ ὡς λίπασμα μετεχειρίζοντο τὴν κόπρον τῶν ζῴων καὶ τὸ ἄχυρον, τὸ ὅποιον ἐχρησίμειεν ὡς κλίνη αὐτῶν ἐν τῇ στάβλῳ.

Παρέκει εἶδον ἄλλον γεωργὸν νὰ σπείρῃ. Οὗτος μὲ σάκκον πλήρη σίτου διήρχειτο τὸν ἀγρὸν ἀπὸ ἐνὸς ἄκρου εἰς τὸ ἄλλο, δισκοῦριζε δὲ κόκκους σίτου διὰ τῆς χειρὸς.

Κατόπιν ἄλλος γεωργὸς μὲ δίκαιαν εἰς τὰς χεῖρας ἢ ὅποια λέγεται **βωλοκόπιον**. Οὗτος ἔκοπτε τοὺς μεγάλους βῶλους τοῦ χώματος εἰς μικρὰ τεμάχια καὶ ἐκάλυπτε τὸν σπῆρον διὰ τοῦ χώματος· διότι, ἂν ἔμενεν οὗτος ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἀγροῦ, ἤθελεν ἀποξηρανθῆναι ἢ ἤθελε καταδροχισθῆναι ὑπὸ τῶν πτηνῶν.

— Ἐπειτα ἐκύλισαν βαρὺν ξύλινον κλινδρον ἐπὶ τοῦ ἀγροῦ, διὰ νὰ πατηθῇ τὸ χῶμα καὶ προφυλαχθῇ ὁ σπῆρος ἐκ τοῦ ψύχους τοῦ χειμῶνος.

— «Τί θὰ γίνῃ τώρα ὁ σπῆρος;», ἠρώτησαν τὰ παιδιά.

— «Ὁ γεωργὸς οὐδὲν δύναται νὰ πράξῃ πλέον», εἶπεν ὁ πατήρ· «ἡ βλάστησις τοῦ σπῆρου ἐξαρτάται ἐκ τῆς βροχῆς καὶ τοῦ ἡλίου· ὁ γεωργὸς ἀφοῦ σπείρῃ, τὰς ἐλπίδας του ἔχει εἰς τὸν Πανάγαθον Θεόν».

ΒΒ.

Ἦλθεν ἡ ἀνοιξίς καὶ ὁ κύριος Ἀναστάσιος ἐξῆλθε πάλιν εἰς τοὺς ἀγρούς μετὰ τῶν δύο υἱῶν αὐτοῦ.

Τώρα δὲν ἐφαίνετο πλέον τὸ χῶμα τῶν ἀγρῶν. Πράσινοι βλαστοὶ ἐκάλυπτον αὐτοὺς.

Ἵστε δ' ἔπνεεν ἡ αὔρα, ἐκλινον οὗτοι πρὸς τὴν γῆν καὶ ἔπειτα ἀνυψώνοντο, ἡ δὲ κίνησις τῶν αὐτῶν ὁμοίαζε πρὸς τὸ κυμάτισμα τῆς θαλάσσης.

Ὁ πατήρ ἐστάθη εἰς ἓνα ἀγρὸν καὶ εἶπεν:

— Ὁ μικρὸς ἐκεῖνος κόκκος τοῦ σίτου, τὸν ὅποιον ἐνεπιστεύθη ὁ γεωργὸς εἰς τὴν γῆν, δὲν ἔμενεν ἀργός. Ἡ δύναμις τὴν ὅποιαν ἔθεσεν ἐντὸς αὐτοῦ ὁ Θεός, ἐξύπνησε καὶ ὁ κόκκος ἐτρημάτισε ρίζας· μικρὸς δὲ βλαστὸς ἐξῆλθεν ἐκ τῆς γῆς πρὸς τὰ ἄνω.

— «Ὁ βλαστὸς οὗτος κατ' ἀρχὰς ἦτο λεπτὸς ὡς νῆμα. Αἱ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου ἐθέρμαινον αὐτόν, ἠύξθη βαθμηδὸν καὶ ἔγινε **κάλαμος**, κοῖλος ἐσωτερικῶς».

Ὁ κύριος Ἀναστάσιος ἔκοψεν ἓνα κάλαμον, ἔθραυσεν αὐτόν καὶ τὰ παιδιά εἶδον, ὅτι ἦτο κοῖλος ἐσωτερικῶς.

Παρετήρησαν τοὺς κόμβους, τοὺς ὁποίους εἶχε κατὰ μῆκος αὐτοῦ, καὶ τὰ φύλλα αὐτοῦ τὰ λεπτά, μακρὰ καὶ πολὺ δέξα εἰς τὸ ἄκρον.

— «Παρατηρήσατε!», εἶπεν ὁ κύριος Ἀναστάσιος,

δεικνύων τὴν κορυφὴν τοῦ καλάμου. «Οἱ καρποὶ ἐκάστου βλαστοῦ εἶναι ἡνωμένοι εἰς τὸ ἐπάνω ἄκρον αὐτοῦ καὶ σχηματίζουσι τὸν **στάχυν**.

» Πέριξ τοῦ βλαστοῦ εἶναι κολληγμένοι αἱ θήκαι τῶν κόκκων· ἐκάστη θήκη ἀποτελεῖται ἐκ δύο μικρῶν φύλλων».

Ὁ κύριος Ἀναστάσιος ἤνοιξε μίαν θήκην καὶ τὰ παιδία εἶδον ἓνα πράσινον κόκκον. Ἐπίεσεν αὐτὸν καὶ ἐξῆλθε χυμὸς λευκὸς ὡς γάλα.

— «Τώρα τὰ στάχυα εἶναι πράσινα καὶ οἱ κόκκοι μαλακοί», εἶπε· «θὰ ἐπανέλθωμεν καὶ πάλιν καὶ θὰ ἴδετε, πῶς θὰ μεταβληθῶσιν».

Γ'.

Εἶχεν ἔλθει ὁ Ἰούλιος καὶ ὁ κύριος Ἀναστάσιος ἐξῆλθε πάλιν εἰς περίπατον μετὰ τῶν υἱῶν αὐτοῦ. Διηρθύθησαν πρὸς τοὺς ἀγρούς.

Οἱ κάλαμοι τοῦ σίτου καὶ οἱ στάχυες ἔλαμπον χρυσοκίτρινοι εἰς τὸν θερινὸν ἥλιον.

Ζωηρὰ κίνησις παρετηρεῖτο εἰς τοὺς ἀγρούς· οἱ θερισταὶ φάλλοντες φαιδρὰ ἄσματα ἐθέριζον τοὺς καρποὺς διὰ τῶν καμπύλων βρεπάνων αὐτῶν.

Ὁ πατὴρ ἐζήτησεν ἓνα στάχυν, ἤνοιξε μίαν θήκην καὶ ἔδειξεν εἰς τὰ παιδία τὸν **κόκκον** τοῦ σίτου, ὅστις εἶχε γίναι κίτρινος καὶ σκληρὸς.

— «Οἱ θερισταὶ μετὰ τὸν θερισμόν δένουσι τοὺς στάχυας αὐτοὺς εἰς δεμάτια καὶ μεταφέρουσι εἰς τὸ ἀλώνιον

καὶ ἐκεῖ στοιβάζουσι αὐτὰ εἰς **θημωνιάς**,» ἐξηκολούθησεν ὁ κύριος Ἀναστάσιος.

«Ἡμέραν τινὰ θὰ σὰς ἐδηγγῶ εἰς ἓν ἀλώνιον, διὰ νὰ ἴδετε, πῶς ἀλωνίζεται ὁ σίτος. Εἰς πολλὰ μέρη κτυποῦν διὰ ράβδων τοὺς στάχυν· εἰς τὴν χώραν ἡμῶν βέες ἢ ἵπποι πατοῦσι διὰ τῶν ποδῶν αὐτῶν τοὺς στάχυν, τρί-

βουσι αὐτοὺς καὶ ἀποχωρίζουσι τοὺς κόκκους ἕκ τοῦ ἀχύρου.

» Ἐπειτα ὁ γεωργὸς λιχιμίζει τὸν σίτον· μὲ δδοντωτὰ ἐργαλεῖα ἀνατινάσσει εἰς τὸν ἀέρα τοὺς κόκκους, οἱ ὅποιοι δὲν ἐχωρίσθησαν ἀκόμη ἀπὸ τοῦ ἀχυρονὸς ὡς ἐλαφρότερον παρασύρεται ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, οἱ δὲ κόκκοι καταπίπτουσι καθαροί.

Σήμερον καὶ ὁ θερισμὸς καὶ ὁ ἀλωνισμὸς καὶ ἡ

λίξιμις γίνονται πολὺ ταχύτερον καὶ εὐκολώτερον διὰ μηχανῶν».

— «Τὸ ἄχυρον τί ἀπογίνεται;» ἠρώτησε τὸ μικρότερον παιδίον.

— «Οἱ γεωργοὶ τὸ μαζεύουσι καὶ μεταφέρουσιν αὐτὸ εἰς τὸν ἄχυρῶνα· χρησιμεύει ὡς τροφή τῶν ζῴων τὸν χειμῶνα· εἰς πολλὰ μέρη οἱ πτωχοὶ χωρικοὶ γαμίζουσι δι' αὐτοῦ τὰ στρώματά των».

— «Κατασκευάζουσι δι' αὐτοῦ καὶ θερινούς πίλους;», εἶπε τὸ παιδίον.

— Βεβαίως καὶ ἄλλα πράγματα ἀκόμη. Ἄλλὰ

χρησιμώτατος πρὸ πάντων εἶνε ὁ κόκκος τοῦ σίτου· οὗτος ἀποτελεῖ τὴν κυρίαν τροφήν τοῦ ἀνθρώπου· ἐξ αὐτοῦ κατασκευάζεται ὁ θρεπτικώτατος ἄρτος καὶ βλα, ὅσα γίνονται ἐκ τοῦ ἀλεύρου τοῦ σίτου».

— «Εἰς ἐμὲ ἀρέσκουσιν αἱ γεωργικαὶ ἐργασίαι», εἶπε τὸ παιδίον, «καί, ὅταν θὰ μεγαλώσω, θὰ προσπαθῶ νὰ ἔχω μεγάλους ἀγρούς καὶ νὰ παράγω πολὺν σίτον».

μοὶ ἀρέσκουσιν αἱ γεωργικαὶ ἐργασίαι

63. Πῶς φέρεται εἰς φρόνιμος ἀλέκτωρ πρὸς μίαν πονηρὰν ἀλώπεκα.

Εἰς γέρον ἀλέκτωρ ἦτο ἐπὶ τῆς στέγης μίας σιταποθήκης.

Μετ' ὀλίγον ἔρχεται τρέχουσα μία ἀλώπηξ καὶ λέγει εἰς αὐτόν:

«Ἀλέκτωρ, καλέ μου ἀλέκτωρ, σοὶ φέρω μίαν εἰδησίαν, ἣ ἑποία πολὺ θὰ σὲ χαροποιήσῃ. Ὁ πῆλεμος τῶν ζῴων παύει, διότι ἀπέκαμον πλέον νὰ πολεμῶσιν ἀναμεταξύ των.

»Εἰς τὸ βασιλείον μας εἶνε εἰς τὸ ἐξῆς ἡσυχία καὶ εἰρήνη.

»Τὴν εἰδησιν ταύτην ἤλθον νὰ σοὶ φέρω ἐκ μέρους ἐλων τῶν ζώων.

»Ὁ φίλε μου, ἐλθέ ἀμέσως κάτω νὰ σ' ἐναγκαλισθῶ, εἶμαι τρελλή ἐκ χαρᾶς».

Ἐνῶ ἔλεγε ταῦτα ἡ ἀλώπηξ, ὁ ἀλέκτωρ παρστήριε περὶξ.

—«Τί βλέπεις τοιοῦτοτρόπως τριγύρω;», ἠρώτησεν ἡ ἀλώπηξ.

—«Τὸν Ἔκτορα καὶ τὸν Λέοντα, οἱ ὅποιοι ἔρχονται νὰ μᾶς ἐπισκεφθῶσιν», εἶπεν ὁ ἀλέκτωρ.

Ἡ ἀλώπηξ εὐθύς ἔτρεξε νὰ φύγῃ.

—«Διατί φεύγεις καλῆ μου ἀλώπηξ», εἶπεν ἡ ἀλέκτωρ· «τί φοβείσαι; δὲν ἔπαυσε πλέον ὁ πόλεμος μεταξὺ τῶν ζώων;».

—«Ναί», ἀπεκρίθη ἡ ἀλώπηξ, «ἀλλὰ δὲν εἰσεύρω, ἂν ἔχουσι μάθη τὴν εἰδησιν καὶ οἱ σκύλλοι».

64. Διατί εἰς φρόνιμος βάτραχος δὲν θέλει νὰ καταβῆ εἰς ἓν φρέαρ.

Πολλοὶ βάτραχοι ἔζων ἐντὸς λίμνης τινός.

Τὸ θέρος ὅμως ἕνεκα τῆς ὑπερβολικῆς θερμότητος ἡ λίμνη ἐξηράνθη.

Οἱ βάτραχοι ἠναγκάσθησαν νὰ φύγωσι καὶ νὰ ζητήσωσιν ἄλλην κατοικίαν.

Οἱ δύο ἀχώριστοι φίλοι, ἐνῶ ἐβάδιζον, συνήντησαν καθ' ἕδν βαθύ φρέαρ.

«Ἐδῶ», εἶπεν ὁ εἰς, «ἐδῶ εἶναι κατάλληλον μέρος νὰ ἐγκατασταθῶμεν· ἐδῶ θὰ εἶμεθα εὐτυχεῖς· τὸ φρέαρ ἔχει ἄφθονον καὶ ἡσυχον ὕδωρ καὶ οὐδεὶς θὰ ἔλθῃ νὰ μᾶς ἐνοχλήσῃ· ἄς καταβῶμεν».

Καὶ ἦτο ἕτοιμος νὰ πηδήσῃ εἰς τὸ φρέαρ.

—«Μετρίασον τὸν ἐνθουσιασμόν σου», εἶπεν ὁ ἄλλος βάτραχος ὅστις ἦτο φρονιμώτερος. «Δυνάμεθα βέβαια νὰ καταβῶμεν κάτω· ἀλλὰ πρὶν τοιμήσωμεν τοῦτο τὸ πηδημα, πρέπει νὰ σκεφθῶμεν, πῶς θὰ ἀναβῶμεν, ἂν ξηρανθῇ τὸ βαθύ τοῦτο φρέαρ».

—«Ὁρθῶς ὁμιλεῖς», εἶπεν ὁ πρῶτος· ἐγὼ ὠμίλησα ὡς ἀπερίσκεπτος».

Καὶ ἐξηκολούθησαν τὸν δρόμον των.

65. Ἡ ἀλεποῦ καλόγηρα.

Ἵσάν δὲν εἶχε τι νὰ φάγῃ μι' ἀλεποῦ πόνηρεμένη, ἀπεφάσισε νὰ πάγῃ καὶ καλόγηρα νὰ γένη.

Τρεῖς κοκκόροι, ἴποῦ δὲν ἔχουν ἔς τὸ κεφάλι λίγη γνῶσι, τὴν πιστεύουσε καὶ τρέχουν τὴν εὐχή της νὰ τοὺς δώσῃ.

Μπαίνουν μέσα ἔς τὸ κελλί της,
τοὺς ἕομολογᾷ ἐκείνη
καὶ κουνεῖ τὴν κεφαλὴ της
καὶ συγχώρησι τοὺς δίνει.

Καὶ χωρὶς νὰ χάσῃ ὦρα,
καθὼς ἦταν πεινασμένη,
τοὺς ἀρπάζει κ' εἶναι τώρα
καὶ οἱ τρεῖς συγχωρεμένοι.

Καὶ ἡ ἀλεπού τοὺς κλαίει,
τοὺς μοιρολογᾷ καὶ λέει:
«Ἔτσι τὴν παθαίνουν ὅσοι
ἔχουνε κοκκόρου γνῶσι.

66. Πῶς μία ἀλώπηξ ἀρπάζει

ἐν τεμάχιον κρέατος ἀπὸ ἓνα κόρακα

διὰ τὴν ἀνοησίαν του.

Εἰς κόραξ ἔκλεψε κάποτε ἐν τεμάχιον κρέατος.
Ἐπέταξε μὲ αὐτὸ ἐπάνω εἰς ἓν δένδρον διὰ νὰ τὸ
φάγῃ ἐκεῖ μὲ τὴν ἡσυχίαν του.

Μία ἀλώπηξ εἶδε τὸν κόρακα καὶ ἐπεθύμησε νὰ φάγῃ
αὐτὴ τὸ κρέας.

Ἀλλὰ πῶς νὰ τὸ κατορθώσῃ; Τὸ δένδρον ἦτο πολὺ
ὕψηλόν. Δι' αὐτὸ ἐπλησίασε πρὸς τὸ δένδρον καὶ ἤρχισε

νὰ λέγῃ πρὸς τὸν κόρακα: «ὦ, τὸν καλὸν μου τὸν κό-
ρακα, πόσας ἡμέρας εἶχα νὰ σὲ ἰδῶ! Πόσον λυποῦμαι,
ἀμα δὲν τὸν βλέπω! Καλὴ—μέρα, εὐγενέστατε, πῶς
ἔχετε; Ἰδέτε πόσον ὠραῖος εἶναι! Πόσον λάμπουν τὰ
πετὰ του, τί εὐγενεστάτην στάσιν ἔχει! ὦ! ἀνεῖχε
καὶ ὠραίαν φωνήν, θὰ ἦτο τὸ ὠραιότατον πτηνὸν τοῦ
κόσμου!».

Ὁ κόραξ, εἰς τὸν ὅποιον ἤρθεσαν οἱ ἔπαινοι τῆς ἀλώ-
πεκος, ἠθέλησε νὰ φάγῃ κατὶ, διὰ νὰ ἀποδείξῃ εἰς αὐ-
τὴν ὅτι καὶ φωνὴν εἶχε ὠραίαν.

Μόλις ὁμως ἤνοιξε τὸ ράμφος του ὁ ἀνόητος, ἔπεσε
τὸ κρέας κάτω. Ἡ ἀλώπηξ ἔτραξεν, ἤρπασε τὸ κρέας,
τὸ ἔφαγε καὶ περιεγέλα κατόπιν τὸν ἀνόητον κόρακα.

ἠρώτων σιμείων
καὶ εὐεσταῶν τε.

67. Τί ἔγινεν ἐν ξύλον, τὸ ὁποῖον ὁ Γρηγόριος
δὲν ἐκτιμᾷ.

Ἡμέραν τινὰ ὁ μικρὸς Γρηγόριος παρετήρει τὸν πατέρα αὐτοῦ, ὅστις ἐφύτευεν ἐν τῇ κήπῳ μικρὸν κορμὸν ἀγρίας μηλέας.

«Αὐτὸ τὸ ξύλον φυτεύετε, καλέ μου πάτερ;», ἠρώτησε τὸ παιδίον.

— «Μὴ σπαύδεις εἰς τὰς κρίσεις σου, τέκνον μου! Τὸ μικρὸν τοῦτο ξύλον, τὸ ὁποῖον περιφρονεῖς, θὰ γίνῃ ἡμέραν τινὰ δένδρον ὠραῖον καὶ καρποφόρον».

Μετά τινας ἡμέρας ὁ Γρηγόριος εἶδε πάλιν τὸν πατέρα αὐτοῦ πλησίον τοῦ μικροῦ ἐκεῖνου ξύλου. Προσπάθει νὰ ἐμπήξῃ πάσσαλον εἰς τὴν γῆν· καὶ νὰ τὸ δέσῃ εἰς αὐτόν.

— Διατί τὸ δένετε, πάτερ μου; Ἐμποδίζετε τὴν ἐλευθερίαν του.

— «Πάλιν σπαύδεις εἰς τὰς κρίσεις σου, Γρηγόριε. Τὸ δένω διὰ νὰ μείνῃ εὐθύ καὶ νὰ μὴ τὸ σπάσῃ ὁ ἄνεμος».

Τὴν ἀκόλουθον ἀνοιξιν ὁ πατὴρ ὠδήγησε τὸν Γρηγόριον εἰς τὸ μερὸς, ὅπου εἶχε φυτεύσει τὸ μικρὸν ξύλον.

Τὸ παιδίον εἶδεν ἐπ' αὐτοῦ φύλλα καὶ τρυφεροὺς βλαστοὺς καὶ ἔμεινεν ἐκπληκτικόν. Τὸ μικρὸν ξύλον εἶχε γίνῃ δενδρόλλιον.

Ὁ πατὴρ τότε ἔκοψε κλαδίσκον μιᾶς ἡμέρου μηλέας καὶ διὰ τοῦ μαχαιριδίου του ἐχάραξε βαθεῖαν σχισμὴν εἰς ἓνα κλάδον τοῦ δενδρυλλίου.

— «Κρῖμα! Κατεστράφη τὸ δυστυχὲς δενδρόλλιον!», εἶπε τὸ παιδίον.

Ὁ πατὴρ δὲν ἀπεκρίθη· ἀλλ' ὤθησε τὸν κλαδίσκον τῆς ἡμέρου μηλέας εἰς τὴν σχισμὴν τοῦ κλάδου καὶ ἔθεσεν αὐτόν.

Ἐπειτα δὲ εἶπεν εἰς τὸν υἱόν του:

— «Πάλιν ἔσπευσας εἰς τὰς κρίσεις σου, Γρηγόριε. Τοῦτο, τὸ ὁποῖον εἶδες, λέγεται **ἐμβολιασμός**· δι' αὐτοῦ τὰ ἀκαρπα καὶ τὰ ἀγρία δένδρα μεταβάλλομεν εἰς ἡμερα καὶ καρποφόρα».

Μετά τινα ἐτη τὸ δενδρόλλιον ἔγινε δένδρον· εἶχε πολλὰ φύλλα, τὸ δὲ φθινόπωρον οἱ κλάδοι αὐτοῦ ἐκλινον ἐκ τῶν πολλῶν καρπῶν αὐτοῦ.

Ἡμέραν τινὰ ὁ πατὴρ καὶ ὁ Γρηγόριος ἐκάθηντο εἰς τὸν κήπον.

— «Γνωρίζεις τὸ δένδρον τοῦτο;», ἠρώτησεν ὁ πατὴρ, δεικνύων τὴν μηλέαν.

— «Ναί, εἶναι τὸ μικρὸν ξύλον, τὸ ὁποῖον εἶχετε φυτεύσει. Πράγματι ἔγινε ὠραῖον καὶ καρποφόρον δένδρον».

— «Ἰδέ, πῶς τείνει τοὺς κλάδους του πρὸς σὲ πλήρεις μήλων. Σοὶ τὸ χαρίζω· καὶ μάθε εἰς τὸ ἔξῃς νὰ μὴ σπαύδῃς εἰς τὰς κρίσεις σου».

ὁ ἀπερίσειστος
μετανοεῖ ὅσας βι-
άξεται σιωνταύτει

68. Ὁ κήπος.

1

Εἰς τὰ χωρία σχεδὸν ἐκάστη οἰκία ἔχει καὶ κήπον· ἀλλ' εἰς τὰς πόλεις κήπους ἔχουσι ὀλίγοι μόνον οἰκίας.

Οἱ κήποι περιτριγυρίζονται συνήθως ἀπὸ φράκτην, ὅστις γίνεται ἀπὸ θάμνους ἀκανθώδεις ἢ ἀπὸ πλεγμέ-
νους κλάδους δένδρων.

Μερικοὶ κηπουροὶ σχηματίζουσι φράκτην, φυτεύοντες κατὰ σειρὰν περὶ τοῦ κήπου ἀγρίας τριανταφυλλέας, ἀθάνατα ἢ πικραμυγαλέας.

Πολλοὶ κήποι περιτριγυρίζονται ἀπὸ τοίχων ἢ ἀπὸ κιγκλίδας ἐκ σιδήρου ἢ ἐκ ξύλου.

Οἱ φράκται, οἱ τοῖχοι καὶ αἱ κιγκλίδας ἐμποδίζουσι τὰ ζῷα καὶ τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὸν κήπον.

Ἐσωτερικῶς διασχίζεται ὁ κήπος ὑπὸ πολλῶν θρομί-
σκων· μεταξὺ τούτων εἶνε τὰ χωρίσματα εἰς τὰ ὅποια φυτεύομεν ἄνθη ἢ λαχανικά καὶ τὰ ὅποια λέγονται *πρασιαί*.

Ὁ κήπος λέγεται *ἀνθόκηπος* ἢ *ἀνθών*, ἔταν ἐντὸς αὐτοῦ καλλιεργῶμεν ἄνθη, *λαχανόκηπος* ἢ *ὄσπριόκηπος*, ἔταν καλλιεργῶμεν λαχανικά ἢ ὄσπρια, καὶ *δενδρόκηπος*, ἔταν καλλιεργῶμεν δένδρα.

Συνήθως εἰς τοὺς κήπους φυτεύομεν καὶ ἄνθη καὶ λαχανικά καὶ ὀπωροφόρα δένδρα.

Δὲν πρέπει ὅμως νὰ φυτεύομεν ὅμοι ἄνθη καὶ δέν-
δρα· τὰ ἄνθη ἔχουσι ἀνάγκην ἡλίου καὶ ἀέρος, τὰ δέν-
δρα ὅμως ἐμποδίζουσι καὶ τὸν ἥλιον καὶ τὸν ἀέρα νὰ φθάσωσι μέχρις αὐτῶν.

Διὰ τοῦτο τὰ δένδρα πρέπει νὰ φυτεύονται εἰς τὰς γωνίας καὶ τὰ ἄκρα τοῦ κήπου.

Πλησίον τῶν ἀνθέων μόνον τριανταφυλλέας ἐπιτρέ-
πεται νὰ καλλιεργῶμεν, αἵτινες, ὡς χαμηλοὶ θάμνοι, δὲν βλάπτουσι αὐτά.

Τὰ λαχανικά καλλιεργοῦμεν εἰς ἴδιον ἀπόκεντρον μέρος τοῦ κήπου.

Εἰς πολλοὺς κήπους ὑπάρχουσι καὶ σιιάδες, ὑπὸ τὰς ὅποιας κάθηνται οἱ ἄνθρωποι καὶ προφυλάσσονται ἀπὸ τὰς καυστικὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου.

2

Αἱ κηπουρικαὶ ἐργασίαι εἶνε εὐχάριστοι καὶ ὠφέλιμοι εἰς τὴν ὑγείαν. Ὁ κηπουρὸς ἀναπνέει καθαρὸν ἀέρα καὶ διὰ τῆς ἐργασίας ἐνδυναμώνει τὸ σῶμα αὐτοῦ.

Ὁ κηπουρὸς σκάπτει μὲ τὴν **σκαπάνην**, μὲ τὴν ὁποῖαν ἀνοίγει ἀλλυκακὰς ἢ λάκκους.

Μὲ τὸ **κτένιον** στρώνει τὸ χῶμα, τὸ ὁποῖον ἔσκαψε, μὲ τὸ **σκαλιστήριον** σκαλίζει τὸ χῶμα τῶν πρασιῶν μεταξὺ τῶν ἀνθέων.

Μὲ τὸ **χειραμάξιον** μεταφέρει εἰς διάφορα μέρη τοῦ κήπου χῶμα ἢ λίπασμα.

Ἄλλὰ μεταξὺ τῶν ἀνθέων καὶ τῶν ἄλλων φυτῶν φύονται καὶ ἄγρια χόρτα, τὰ ὅποια εἶνε ὄχι μόνον ἀχρηστα, ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβῆ.

Ὁ κηπουρὸς ἐκρίζωνει ταῦτα μὲ τὴν **δίκελλαν**.

Τὰ δένδρα ἔχουσι καὶ ἀχρήστους ἢ ξηροὺς κλάδους, οἵτινες ἐμποδίζουσι τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῶν. Ὁ κηπουρὸς διὰ τῆς **κηπουρικῆς ψαλίδος** ἢ τοῦ **κηπουρικοῦ πριονίου** κλαδεύει τὰ δένδρα.

Τὰ νεαρὰ δενδρόβλια προσδέουσι οἱ κηπουροὶ εἰς στερεοὺς πασσάλους, διὰ νὰ μὴ στρεβλώνουν καὶ διὰ νὰ μὴ σείωνται καὶ θραύωνται ἀπὸ τὸν ὀρμητικὸν ἄνεμον.

Ὅταν ἔρχηται τὸ ποτιστικὸν ὕδωρ καὶ ρέῃ εἰς τὰ ἀλάκια, διευθύνει ὁ κηπουρὸς αὐτὸ πρῶτον εἰς τὸν ἀνθῶνα, ἔπειτα εἰς τὸν **λαχανόκηπον** καὶ τέλος εἰς τὰ δένδρα.

Ὅπως δὲ ποτίζονται καλῶς τὰ δένδρα ἀνοίγει πέριξ τοῦ κορμοῦ αὐτῶν λάκκον, εἰς τὸν ὁποῖον μαζεύεται τὸ ὕδωρ.

Ἐνίοτε ὁ κήπος ἔχει φρέαρ, καὶ τὸ ὕδωρ συνάζεται εἰς δεξαμενὴν· καὶ τότε δὲ φροντίζει ὁ κηπουρὸς νὰ χύνεται τοῦτο διὰ τῶν ἀλλυκακίων εἰς τὰς πρασιάς καὶ εἰς τοὺς λάκκους τῶν δένδρων.

Ὁ κηπουρὸς ποτίζει καὶ μὲ τὸ ποτιστήριον, γνωρίζει δὲ, ὅτι τὰ ἄνθη πρέπει νὰ ποτίζωνται ἢ τὴν πρωΐαν πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου ἢ τὴν ἑσπέραν κατὰ τὴν δύσιν.

Τὸ πότισμα τῆς μεσημβρίας ὄχι μόνον δὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ καὶ βλάπτει αὐτὰ πολὺ.

Ὁ κηπουρὸς τέλος καθαρίζει τὸν κήπον ἀπὸ τὰς κάμπας, τὰ ἔντομα, τοὺς σκόληκας, τοὺς κανθάρους καὶ ἄλλα μικρὰ ζῷα, τὰ ὅποια τρώγουσι τοὺς σπόρους, τὰ φύλλα καὶ τὰ ἄνθη καὶ διὰ τοῦτο βλάπτουσι πολὺ τὸν κήπον.

Βοηθοὺς εἰς τὸ ἔργον τοῦ αὐτοῦ ἔχει τὰ πτηνὰ καὶ μερικὰ ἄλλα ζῷα, καθὼς τὸν φρῶνον καὶ τὸν ἀσπάλακα, τὰ ὅποια διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ καταδιώκη.

3

Οἱ κήποι εἶνε χρησιμώτατοι εἰς τὸν ἀνθρώπων.

Τὰ ἄνθη τέρπουσι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν μὲ τὰ ὠραία χρώματά των καὶ τὴν ὄσπρησιν ἡμῶν μὲ τὴν εὐωδίαν των.

Τὰ **λαχανικά** καὶ τὰ ὄσπρια χρησιμεύουσι ὡς εὐάρεστος καὶ θρεπτικὴ τροφή.

Τὰ ὀπωροφόρα δένδρα δίδουσι εἰς ἡμᾶς τοὺς εὐχύμους καρποὺς των, ἀλλὰ δὲ τὰ φύλλα αὐτῶν, ὡς ἡ μορέα, ἢ τὸ ξύλον αὐτῶν, ὡς ἡ κυπάρισσος.

Φυτὰ τινα, ὡς τὸ χαμαίμηλον καὶ ἡ μολόχη, δίδουσι εἰς ἡμᾶς ἄνθη, χρησιμεύοντα ὡς φάρμακα.

Οἱ κῆποι εἶνε προσέτι πολὺ χρήσιμοι, διότι καθιστῶ-
σιν ὑγιεινότερον τὸν ἀέρα, τὸν ὅποιον ἀναπνέομεν.

Διὰ τοῦτο εἰς ἕλας τὰς ὡραίας πόλεις ὑπάρχουσι
κῆποι, μὲ ὡραίας πρασιάς καὶ μὲ πολλὰ δένδρα.

ἔγω δ' αἰσθάνομαι
δένδρα μαι δ' αἰσθ-
ρῶσι μαι αἰσθάνομαι.

69. Τί συμβουλεύει ἓνα λαίμαργον ὁ στόμαχός του.

Εἰς λαίμαργος παρεπονείτο πάντοτε κατὰ τοῦ στο-
μάχου του καὶ ἔλεγε:

«Σὺ, στόμαχέ μου, εἶσαι ὁ αἷτιος τῆς δυστυχίας μου
διὰ σὲ πάσχω, ἀγγρυπνῶ τὰς νύκτας, πίνω πικρὰ ἰατρικὰ
καὶ ὑποφέρω στενοχωρίας καὶ πόνους».

— «Ὁραία!», ἀπεκρίθη ὁ στόμαχος, «τὰ παράπονα,
τὰ ὅποια ἔχω ἐγὼ ἐναντίον σου, τὰ στρέφεις σὺ ἐναντίον
μου. Ἐγὼ αἰσθάνομαι τοὺς πόνους, πρὶν τοὺς αἰσθανθῆς
σύ. Καὶ ποῖος πταίει; Ὅχι ἐγὼ, ἀλλὰ σὺ, ὁ ὅποιος μὲ
παραφορτώνεις καὶ μὲ καταθασανίζεις διὰ τῆς λαίμαρ-
γίας σου».

ἽΟ λαίμαργος ἐσκέφθη καὶ εὗρεν, ὅτι ὀρθή ἦτο ἡ ἀπό-
κρισις τοῦ στομάχου· εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ἡσύχως:

— «Ἐχεις δίκαιον, στόμαχε· ἐγὼ πταίω· ἐγὼ βασανίζω
καὶ σὲ καὶ τὸν ἑαυτὸν μου. Τί μὲ συμβουλεύεις λοι-
πὸν νὰ πράξω, διὰ νὰ ἐλευθερωθῶμεν καὶ οἱ δύο ἀπὸ τὰ
βάσανά μας;».

— «Ἄκουσον, τί νὰ πράξης», εἶπεν ὁ στόμαχος. «Νὰ
ἐκλέγῃς τροφήν ἀπλήν.

» Ἀπόφευγε τὴν πολυφαγίαν. Ἀπόφευγε τὰ δυσκο-
λοχώνευτα φαγητά. Μὴ καταβροχθίζῃς λαίμαργως ἀμά-
σητον τροφήν. Τρῶγε, μόνον ὅταν πεινᾷς. Ἔσο τα-
κτικὸς εἰς τὴν ὥραν τοῦ φαγητοῦ σου. Γύμναζε τὸ σῶμα
σου, διὰ νὰ ἐνδυναμώσῃς καὶ νὰ διευκολύνῃς τὴν χών-
ευσιν».

— «Δύσκολα πράγματα ζητεῖς, στόμαχε», εἶπεν ὁ λαίμαργος.

— «Εὐκολώτατα μάλιστα: ἴσως εἰς σὲ εἶνε δύσκολα τῶρα, διότι συνήθισας κακῶς· καὶ ὁμοῦς πρέπει νὰ λάβῃς ἀπόφασιν, κύριε λαίμαργε: διότι ἄλλως καὶ οἱ δύο εἴμεθα κατεστραμμένοι».

Ἐπειὶ ὁ λαίμαργος ἠναγκάσθη ν' ἀκούσῃ τὰς συμβουλὰς τοῦ στόμαχου· ἔπαυσε νὰ εἶνε λαίμαργος καὶ ἐζήτησεν καὶ οἱ δύο πολλὰ ἔτη ὑγιεῖς καὶ ἄνευ παραπόνων.

ὁ λαίμαργος μα-
ταστρεφεί τὴν ὑ-
γείαν του.

70. Πῶς πρέπει νὰ περιποιώμεθα τὰς χεῖρας μας.

Πλύνετε συχνὰ τὰς χεῖράς σας μὲ ἄφθονον ὕδωρ καὶ σάπωνα ἐκάστην πρωΐαν, ἐκάστην μεσημερίαν καὶ ἐσπέραν πρὸ τοῦ φαγητοῦ καὶ μετὰ τὸ φαγητὸν καὶ ὑγιεινὸν ἔσθαι λερώνονται.

Μὴ ἐγγίσετε μὲ τὰς χεῖράς σας ἀκάθαρτα κουρέλια, παλαιόχαρτα, σάπια ὀπωρικά καὶ κάθε ἄλλο ἀκάθαρτον πρᾶγμα.

Κόπτετε συχνὰ τοὺς ὄνυχας καὶ ὄχι πολὺ βαθέως.

Μὴ ἀφήνετε ἀκαθαρσίας μεταξὺ τῶν ὀνύχων καὶ τῶν δακτύλων. Μὴ κόπτετε τοὺς ὄνυχας μὲ τοὺς δόντας.

71. Τί πρέπει νὰ κάμνωμεν διὰ τὴν ὑγείαν τῶν ὀφθαλμῶν μας.

Πλύνετε τακτικὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς σας μὲ χλιαρὸν ὕδωρ.

Μὴ καθαρῖζετε τοὺς ὀφθαλμοὺς μὲ τὰς χεῖρας, ἀλλὰ μὲ καθαρὸν πανίον βρεγμένον εἰς τὸ ὕδωρ.

Μὴ πλησιάζετε πολὺ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸ βιβλίον. Τρεῖς σπιθαμὰς ἰδικὰς σας πρέπει νὰ ἀπέχη τὸ βιβλίον ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς σας.

Μὴ ἀναγινώσκετε τὴν νύκτα, καὶ μάλιστα ὅταν θέν ἔχετε ζωηρὸν φῶς. Εἶνε ἐπικίνδυνον εἰς τὴν ὄρασιν νὰ ἀναγινώσκῃ τις καὶ νὰ γράφῃ μὲ φῶς κοκκινωπὸν καὶ

τρεμουλιαστόν, ὅπως εἶνε τὸ φῶς τοῦ κοινοῦ λύχνου καὶ τῶν κηρίων.

Μὴ ἀναγινώσκειτε βιβλία, τῶν ἐποίων τὰ γράμματα εἶνε πολὺ μικρά. ×

72. Πῶς πρέπει νὰ περιποιώμεθα τὸ δέσμα μας.

Παρακαλέσατε τὰς μητέρας σας καθ' ἑβδομάδα ἢ τοῦλάχιστον κατὰ δεκαπενθημερίαν νὰ πλύνωσιν ὀλόκληρον τὸ σῶμά σας μὲ χλιαρὸν ὕδωρ καὶ ἄφθονον σαποῦνα.

Ἀλλάσατε τὰ ἐνδύματά σας καὶ μάλιστα ὅσα φορεῖτε κατάσαρκα, ὅσον τὸ δυνατόν συχνότερον.

Ὅσοι εἶσθε πλησίον τῆς θαλάσσης, μάθετε ἀπὸ τώρα νὰ κολυμβᾶτε. Λούετε καὶ γυμνάζεστε τοιοιυτοτρόπως τὸ σῶμά σας.

73. Πῶς πρέπει νὰ περιποιώμεθα τὰ ὠτά μας.

Μὴ εἰσάγετε εἰς τὰ ὠτά σας κονδύλια, ξυλάρια καὶ ὅ,τι ἄλλο πρᾶγμα. Κινδυνεύετε νὰ χάσετε τὴν ἀκοήν σας.

Τὰ ὠτά σας νὰ καθαρίζη ἡ μήτηρ σας μὲ ὀλίγον βάμβακα.

Προτοῦ νὰ γίνη ἰσχυρὸς κρότος φράσσετε τὰ ὠτά σας μὲ τὰς χεῖρας καὶ ἀνοίγετε τὸ στόμα.

Μὴ φωνάζετε ἰσχυρὰ πλησίον τῶν ὠτων τῶν ἄλλων.

Μερικὰ κακὰ παιδιά ἔχασαν τοιοιυτοτρόπως τὴν ἀκοήν των.

74. Πῶς πρέπει νὰ περιποιώμεθα τὸν λαϊμόν μας.

Βρέχετε τακτικὰ τὸν λαϊμόν σας καὶ τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ στήθους μὲ σπόγγον βρεγμένον εἰς ψυχρὸν ὕδωρ τὴν πρωίαν καὶ τὴν ἑσπέραν.

Μὴ καλύπτετε τὸν λαϊμόν μὲ πλεκτὰ μάλλινα ἢ ἄλλα υφάσματα καὶ μὲ ὑψηλὰ περιλαίμια. Αἱ μητέρες νομίζουσι, ὅτι τοιοιυτοτρόπως προφυλάσσουσι τὰ παιδιά ἀπὸ τὰ κρυολογήματα, ἐνῶ συμβαίνει τὸ ἐναντίον. Τὰ παιδιά τότε κρυολογοῦσι καὶ ἔχουσι συχνοὺς πονολαίμους.

Ὁ δὲ φροντίσω πάντοσε διὰ τὴν υγείαν μου.

75. Πῶς ἀνταμείβονται τρία καθαρὰ παιδιά.

Εἰς εὐσπλαγχος πλούσιος ἠδωχαιστεῖτο μεγάλως νὰ ἐυεργετῇ τοὺς πτωχοὺς καὶ τοὺς δυστυχεῖς.

Ἡμέραν τινὰ ἐσκέφθη νὰ ἐκλέξη καὶ τρία πτωχὰ παιδιά, νὰ προστατεύη αὐτὰ καὶ νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ἀνατροφῆς καὶ τῆς προόδου αὐτῶν.

Μετέβη λοιπὸν εἰς ἓν δημοτικὸν σχολεῖον καὶ ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ εἰς τὸν διδάσκαλον.

Ὁ διδάσκαλος εἶπεν εἰς τοὺς μαθητὰς νὰ διέλθωσι πάντες ἐν τάξει ἐνώπιον τοῦ ξένου.

Οὗτος, ἀφοῦ παρετήρησε μετὰ προσυχῆς τὰ παιδιά, ἐξέλεξε τρία. «Ἐξέλεξα ταῦτα», εἶπεν εἰς τὸν διδάσκαλον, «διότι εἶναι καθαρότερα τῶν ἄλλων καὶ εἰς τὸ σῶμα καὶ εἰς τὰ ἐνδύματά των νομίζω δέ, ὅτι καὶ κατὰ τὰ ἄλλα θὰ εἶνε καλά παιδιά».

— «Πραγματικῶς καὶ τὰ τρία ταῦτα πτωχὰ παιδιά εἶνε τὰ ἐπιμελέστατα καὶ φρονιμώτατα τοῦ σχολεῖου», εἶπεν ὁ διδάσκαλος.

— «Θὰ εἶνε ἐξάπαντος καὶ ὑγιᾶ, ἀφοῦ εἶνε καθαρά, διότι ἡ καθαριότης, ὠφελεῖ πολὺ εἰς τὴν υγιείαν».

Τὰ τρία καθαρά παιδιά διὰ τῆς προστασίας τοῦ φιλοπόρου πλουσίου ἠτύχησαν, μετ' αὐτῶν δὲ ἠτύχησαν καὶ αἱ τρεῖς πτωχὰ οἰκογένειά των.

δὰ εἶμαι μαδαρὸν

ῶαιδίον.

78. Πῶς φαίνεται εἰς τὸν Βρασίδαν ἐκάστη τῶν ὥρῶν τοῦ ἔτους.

Εἶχε πῶσι πολλὴ χιὼν. Τὰ παιδιά κατεσκεύαζον σφαίρας ἐκ χιόνων, ἔριπτον αὐτὰς καὶ διεσκέδαζον.

Ὁ μικρὸς Βρασίδης, ἀφοῦ ἔπαιξεν ἀρκετὴν ὥραν μετὰ τῶν συμμαθητῶν, ἤλθε κατευχαριστημένος εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ καὶ ἀνεφώνησεν :

«Ἄχ! Πόσον ἐπεθύμουν νὰ ἦτο πάντοτε χειμὼν!...».

Ὁ πατὴρ του ἐξέβαλε τὸ σημειωματάρειόν του καὶ εἶπεν εἰς τὸν Βρασίδαν νὰ γράψῃ ἐντὸς αὐτοῦ τὴν ἐπιθυμίαν του ταύτην.

Ὁ χειμὼν παρήλθεν. Ὁραῖαν τινὰ ἡμέραν τῆς ἀνοιξίως, ὁ Βρασίδης κατέβη μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εἰς τὸν κήπον· τὰ κρίνα, τὰ ἴα καὶ τὰ ρόδα εὐωδίαζον πολὺ.

Τὸ παιδίον κατεμαγαύθη ἐκ τῆς εὐωδίας καὶ τῶν ὀραίων χρωμάτων τῶν ἀνθέων καὶ ἀνεφώνησεν :

«Ἄ! Πόσον ἐπεθύμουν νὰ ἦτο πάντοτε ἀνοιξίς!...».

Ὁ πατὴρ εἶπε πάλιν εἰς τὸν Βρασίδαν νὰ γράψῃ εἰς τὸ σημειωματάρειόν του καὶ ταύτην τὴν ἐπιθυμίαν του.

Ἦλθε τὸ θέρος. Ἡμέραν τινὰ ὁ Βρασίδης μετέβη μετὰ τῶν γονέων αὐτοῦ εἰς τὴν ἐξοχίην. Ἐκάθισαν ὑπὸ τὴν δροσερὰν οἰκίαν ἐνὸς δένδρου. Ἐκεῖ πλησίον ἔτρεχεν ἓν ρυάκιον. Τὰ στάχυα ἔλαμπον εἰς τοὺς ἀγροὺς ὡς χρυσα.

Ὁ Βρασίδης ἔφαγεν ὀραῖα κερᾶσια καὶ ἐπέστρεψε κατευχαριστημένος.

— «ᾠ!». ἀνεφώνησε τὸ παιδίον, «πόσον ἐπεθύμουν νὰ ἦτο πάντοτε θέρος!».

Ὁ πατὴρ εἶπεν εἰς τὸν Βρασίδαν νὰ γράψῃ τὴν ἐπιθυμίαν του εἰς τὸ σημειωματάριόν του.

Τέλος ἦλθε καὶ τὸ φθινόπωρον.

Ἡμέραν τινὰ ὅλη ἡ οἰκογένεια μετέβη εἰς τὴν ἄμπελον, διὰ νὰ διέλθῃ ὥρας τινάς. Οἱ κλάδοι τῶν δένδρων ἔκλινον ἐκ τοῦ βάρους τῶν ὀρίμων καρπῶν.

Τὰ κλήματα ἦσαν κατάφορτα ὀρίμων σταφυλῶν. Ὁ Βρασίδης, ὅστις ἠγάπα πολὺ τὰς ὀπώρας καὶ πρὸ πάντων τὰς σταφυλάς, ἀνεφώνησεν:

«ὦ! Πόσον ἐπεθύμουν νὰ ἦτο πάντοτε φθινόπωρον!».

Ὁ πατὴρ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὸ σημειωματάριόν του καὶ ἔγραψε καὶ ταύτην τὴν ἐπιθυμίαν του.

— «Πράγματι ἤθελες νὰ ἦτο πάντοτε φθινόπωρον ;», ἠρώτησεν ὁ πατὴρ.

— «Βεβαίως!», ἀπεκρίθη τὸ παιδίον.

— Ἄλλὰ ἰδέ, τί εἶνε ἔδῳ γεγραμμένον: «Πόσον ἐπεθύμουν νὰ ἦτο πάντοτε χειμῶν!». Καὶ ἔδῳ: «Πόσον ἐπεθύμουν νὰ ἦτο πάντοτε ἀνοιξίς!». Καὶ ἔδῳ: «Πόσον ἐπεθύμουν νὰ ἦτο πάντοτε θέρος!». Ἰδὲ τώρα καὶ τὸ τελευταῖον: Πόσον ἐπεθύμουν νὰ ἦτο πάντοτε φθινόπωρον!» Γνωρίζεις ποῖος ἔγραψε τὰς λέξεις ταύτας ;.

— «Ἐγὼ τὰς ἔγραψα», εἶπεν ὁ Βρασίδης.

— «Τεῦτο εἶνε πολὺ περιέργον», εἶπεν ὁ πατὴρ. «Τὸν χειμῶνα ἐπεθύμεις νὰ ἦτο πάντοτε χειμῶν, τὴν ἀνοιξίν πάντοτε ἀνοιξίς, τὸ θέρος νὰ ἦτο πάντοτε θέρος καὶ τὸ φθινόπωρον πάντοτε φθινόπωρον. Τί συμπεραίνεις ἐξ ὧν τούτων ;».

— «Ὅτι ὅλαι αἱ ὥραι τοῦ ἔτους εἶνε ὠραταί!»

«Ναί», εἶπεν ὁ πατὴρ, «ὅλαι διδούσιν εἰς ἡμᾶς διαφόρους εὐχαριστήσεις καὶ διάφορα δῶρα. Ὁ πάνσοφος Θεὸς κατεσκεύασε τὸν κόσμον πολὺ καλύτερον παρ' ἡμῶν νομίζομεν».

ὁ θεὸς εἰργάσατο ὠραῖον
τὸν κόσμον.

77. Πῶς δύο παιδιά βλέπουσι
τὴν μεγαλυτέραν καὶ πλουσιωτέραν τράπεζαν
τοῦ κόσμου.

Ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Δημήτριος ἐπέστρεψαν ἐκ τοῦ σχολείου.

Ὅτε ἔφθασαν εἰς τὴν οἰκίαν των, εὗρον ἐτοίμην τὴν τράπεζαν τοῦ φαγητοῦ.

Τὰ δύο παιδιά ἐκάθισαν μετὰ τῶν γονέων των περὶ τῆς τραπέζης. Ἐκαμον τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ καὶ ἤρχισαν νὰ τρώωσιν.

«Ἄχ, τί ὠραῖον, ποῦ εἶνε τὸ σημερινὸν φαγητόν!» εἶπεν καὶ τὰ δύο παιδιά, εὐχαριστιμένα. «Εὖγε, μητέρα!».

— «Τὸ εὖγε, παιδιά μου,» εἶπεν ἡ μήτηρ των «εἶνε

διὰ τὸν πατέρα σας, ὅστις ἐφρόντισε νὰ φέρῃ ὅλα τὰ πράγματα μὲ τὰ ὅποια κατεσκευάσατε τὸ φαγητόν».

Τὰ δύο καλὰ παιδιά εἰς τοὺς λόγους αὐτοὺς τῆς μητρὸς των ἔρριψαν βλέμμα πλήρης εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν πατέρα των.

«Σὰς ἀρέσει, παιδιά μου», εἶπε τότε ὁ πατήρ, «ἡ τράπεζά μας πολὺ καὶ ἔχετε δίκαιον,

«Σήμερον εἶνε Σάββατον καὶ δὲν ἔχετε πλέον μάθημα. Ἐρχεσθε μαζί μου νὰ σὰς δείξω μίαν ἄλλην τράπεζαν, πολὺ πλουσιωτέραν καὶ πολὺ μεγαλυτέραν τῆς ἰδικῆς μας;»

— «Ναί, Ναί!», ἐφώνησαν τὰ παιδιά.

Ὁ πατήρ καὶ τὰ παιδιά ἐξήλθον μετ' ὀλίγον εἰς τὴν ἐξοχὴν.

Ἦτο Μάιος. Εἰς τὰς κερασεὰς ἐκοκκίνιζον τὰ κεράσια καὶ τὰ στρουθία τὰ κατεβρόχιζον μετὰ λαίμαργίας.

Αἱ χελιδόνες ἤρπαζον διὰ τοῦ ράμφους των κώνωπα εἰς τὸν ἀέρα.

Ἄλλα πτηνὰ ἐζήτουν τροφήν ἐπὶ τῶν δένδρων τῶν ἀγρῶν.

Αἱ μέλισσαι ἐρρόφων χυμὸν ἐκ τῶν ἀνθέων.

— «Ποῦ εἶνε ἡ μεγάλη καὶ πλουσία τράπεζα;», ἠρώτησεν ὁ Ἰωάννης.

— «Δὲν βλέπετε αὐτήν;», ἀπεκρίθη ὁ πατήρ καὶ ἐδείκνυε διὰ τῆς χειρὸς του ἕλην τὴν ἐξοχὴν πέριξ. «Ὅπου καὶ ἂν στρέψητε τοὺς ὀφθαλμούς σας, θὰ ἴδετε χόρτα τρυφερὰ, ἄνθη, χλόην, θάμνους καὶ δένδρα, φύλλα καὶ καρπούς. Αὐτὴ εἶνε ἡ μεγάλη καὶ πλουσία τράπεζα, τὴν ὅποιαν ἔστρωσεν ὁ Θεὸς δι' ὅλα τὰ πλάσματά του,

Z'. Εὐσπλαγγία καὶ ἀσπλαγγία.

	Σελ.
27. Πῶς φέρεται μία μέλισσα πρὸς ἓνα ἀσπλαγγον, ἀλλὰ περινασμένον μύμηρα	62
28. Πῶς εἰς ἕπος καὶ ἐν στρουθίον βοηθοῖν ὁ εἰς τὸν ἄλλον	64
29. Ὁ ἐπαίτης (ποίημα Ἡ. Ταυταΐδου)	66
30. Ὁ ἕπος (φουσιγνωσία)	67
31. Τί παθαίνει εἰς βάτραχος, ὅστις ἐβλάμεν ἓνα ποτικόν	71
32. Οἱ ἰχθύες καὶ οἱ βάτραχοι (φουσιγνωσία)	72

H'. Εὐγνωμοσύνη καὶ ἀχαριστία.

33. Τί λέγουσι δύο ὄδοιποροὶ διὰ μίαν πλάτανον, ἡ ὅποια σκιάζει αὐτοὺς	73
34. Τί παθαίνει ὁ Πέτρος, ὁ ὁποῖος ἰδομένος εἶπεν ὄδω	74
35. Ἡ πηγὴ τοῦ χωρίου (ποίημα Ἱ. Πολέμη)	76
36. Πῶς εἰς ποτικόν ἀποδίδει τὸ κολόν, τὸ ὁποῖον τῷ ἔκαμεν εἰς λέον	77
37. Λιαιτὶ εἰς χωρικὸς περιουσιταὶ τὸν αἶνα του	79
38. Ὁ ὄνος (φουσιγνωσία)	81

Θ'. Εὐπειθεία καὶ ἀπειθεία.

39. Ποῖον κακὸν κάμνει ὁ Παῦλος, ὁ ὁποῖος δὲν ἀκούει τοὺς γονεῖς του	84
40. Τί παθαίνει ὁ Σαῦρος, ὁ ὁποῖος δὲν ἀκούει τὸν πατέρα του	87
41. Τί παθαίνει ὁ Χριστὸς, ὅστις ἔφαγεν ἄσφα ὀπιρικά (ἡμερινή)	88
42. Πῶς εἰς μικρὸς βοσκὸς ἐκτελεῖ τὰς διαταγὰς τοῦ πατρὸς του	90
43. Τὸ πρόβατον (φουσιγνωσία)	92
44. Ὁ βοσκὸς (ποίημα Ἱ. Πολέμη)	96

I'. Πλεονεξία καὶ ὀλιγάρκεια.

45. Τί παθαίνει εἰς πλεονεξίης ποτικὸς	100
46. Τί παθαίνει εἰς σκύλλος, ὅστις κληγῆ δύο λαγούς μαζί	101
47. Ἡ ἀμυγδαλή (φουσιγνωσία).	102

ΙΑ'. Τιμιότης, κλοπὴ καὶ

48. Τί κάμνει ἡ μικρὰ Ἑλένη μίον ξένην δεκάραν	106
49. Τί κάμνον ἡ Μαρία καὶ ἡ μητὴρ τῆς τὰ ξένα ζῆματα	107
50. Πῶς ἀνακαλύπτεται ὁ κλέπτης ἐνὸς ἵατου	109
51. Ἡ κερασεὰ (φουσιγνωσία)	112

ΙΒ'. Φιλαλήθεια, ψευδολογία, ἀπάτη καὶ

52. Τί κάμνει ὁ διδάσκαλος τὸν Σαῦρον, ὅστις ὁμολογεῖ τὸ σφάλμα του	114
53. Πῶς τιμοῦται ὁ ψεύστης Ἀντώνιος ὑπὸ τοῦ πατρὸς του	115
54. Πῶς τιμοῦται μία πανούργος ἀλάτῃς ὑπὸ ἐνὸς ἀλέκτορος	117

	Σελ.
55. Γάτος ἰατρός καὶ ὄρνιθες (ποίημα Ἰ. Γιαννούτσου)	120
56. Τὶ παθαίνει εἰς κόραξ στολισθεὶς μὲ πτερά παγωνίων	123
57. Ἡ πορτοκαλλέα (φύσιολογία)	124

ΙΓ'. Φιλεργία, ὀκνηρία κτλ.

58. Ποῖον δὲν ἐξέστησαν αἱ ἀκτίνες τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου	129
59. Τί πρέπει νὰ κάμνης διὰ τὴν ὑγίαν σου (ὕγεινή)	130
60. Πῶς εἰς γέρον γεωργὸς κάμνει τοὺς ὀκνηροὺς υἱοὺς του φιλοπόνους	130
61. Ἡ μέλισσα (ποίημα Α. Κατακουζηνοῦ)	132
62. Τρεῖς ἐπισκέψεις εἰς τοὺς ἀγρούς (γεωπονία)	133

ΙΔ'. Φρόνησις καὶ ἀφροσύνη.

63. Πῶς φέρεται εἰς φρόνιμος ἀλέκτωρ πρὸς μίαν πονηρὰν ἀλώπεκα	139
64. Διὰ τί εἰς φρόνιμος βάρβαρος δὲν θέλει νὰ καταβῇ εἰς ἓν φρέαρ	140
65. Ἡ ἀλεκτοῦ καλόγραμμα (ποίημα Γ. Δροσίνη)	141
66. Πῶς μία ἀλώπηξ ἀρπάζει ἐν τεμάχιον κρέατος ἀπὸ ἓνα κόρακα διὰ τὴν ἀνοησίαν του	142
67. Τί ἐγένεν ἐν ξύλον, τὸ ὁποῖον ὁ Γεώργιος δὲν ἐτιμᾷ	144
68. Ὁ κῆπος (γεωπονία)	146

ΙΕ'. Ἐπιμέλεια τῆς ὑγείας (ὕγεινή).

69. Τί συμβουλεύει ἓνα λαίμαργον ὁ στόμαχός του	151
70. Πῶς πρέπει νὰ περιποιώμεθα τὰ χεῖράς μας	153
71. Τί πρέπει νὰ κάμνομεν διὰ τὴν ὑγίαν τῶν ὀφθαλμῶν μας	153
72. Πῶς πρέπει νὰ περιποιώμεθα τὸ δέγμα μας	154
73. Πῶς πρέπει νὰ περιποιώμεθα τὰ ὕδατά μας	154
74. Πῶς πρέπει νὰ περιποιώμεθα τὸν λαμόν μας	155
75. Πῶς ἀνταμείβονται τρία καθαρά παιδιὰ	155

ΙΣΤ'. Θεοσέβεια.

76. Πῶς φαίνεται εἰς τὸν Βρασιῖδαν ἐκάστη τῶν ὤρων τοῦ ἔτους	157
77. Πῶς δύο καρδιά βλέπουσι τὴν μεγαλυτέραν καὶ πλουσιωτέραν τράπεζαν τοῦ κόσμου	159
78. Τὸ ἐξωκελῆσι (ποίημα)	163
79. Ἡ εὐχαριστία (ποίημα Γ. Βιζυηνοῦ)	164

London, England

Dear Mother

Dear Mother

Dear Mother

Dear Mother

Dear Mother

Dear Mother

Dear Mother

